

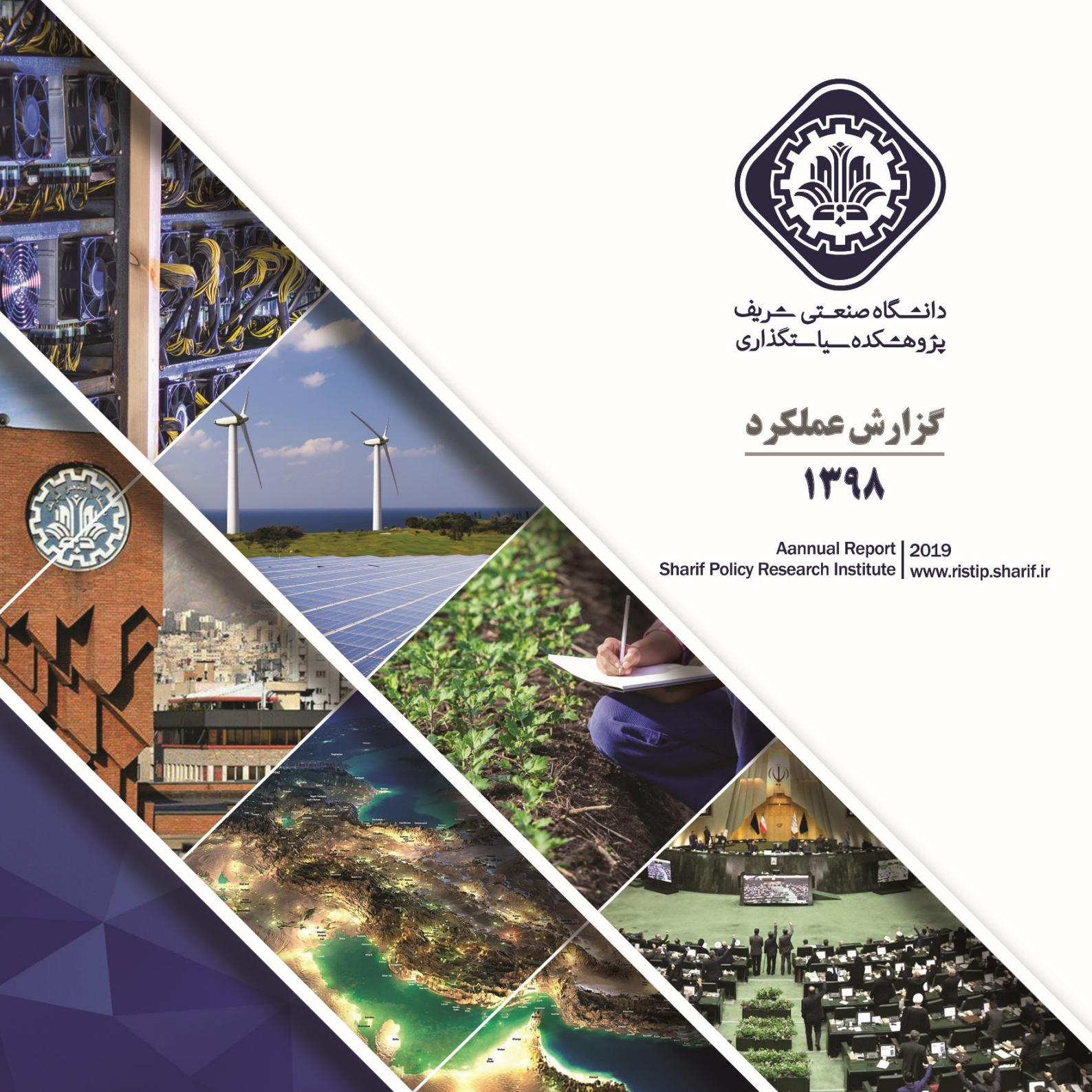

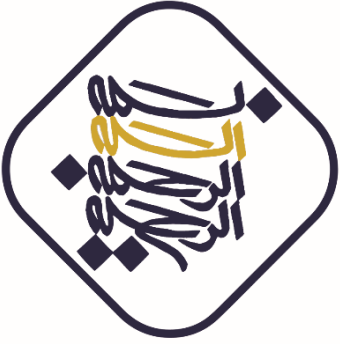
دانشگاه صنعتی خریف
پژوهشکده سیاستگذاری

گزارش عملکرد

۱۳۹۸

Annual Report | 2019
Sharif Policy Research Institute | www.ristip.sharif.ir

عنوان:

گزارش عملکرد پژوهشکده سیاستگذاری در سال ۱۳۹۸

گردآورندگان:

علی اکبر اسدی، اسماعیل عبدی، امیرعلی کریمی، علی اسمخانی، محمد احمدی، نینا شاددلی
نسرین قاسمی، نجم الدین یزدی، هامون طهماسبی، خدیجه امیدی، فاطمه حسین زاده
طراحان:

علی احمدی، سینا مقدسی، محمد مهدی همتی

سال نگارش:

تابستان ۱۳۹۹

آدرس:

تهران، خیابان آزادی، خیابان حبیب الهی، خیابان قاسمی، کوچه گلستان، پلاک ۷، پژوهشکده سیاستگذاری

تلفکس:

۶۶۰۶۵۱۳۹-۶۶۰۶۵۱۴۰

دانشگاه صنعتی خریف
انفیکده حکمرانی

دانشگاه صنعتی خریف
پژوهشکده سیاستگذاری

رصدخانه مهارت ایران

فهرست مطالب

۱۴۸	۸	۱	مقدمه
مدرسه توسعه پایدار			
۱۶۲	۹	۱	حوزه تخصصی صنعت و توسعه پایدار
رویدادهای ملی برگزار شده			
۱۷۴	۱۰	۲	حوزه تخصصی انرژی
حضور در عرصه های بین المللی			
۱۸۶	۱۱	۳	حوزه تخصصی حکمرانی عصر دیجیتال
مقالات علمی			
۱۹۰	۱۲	۴	حوزه تخصصی رسانه و ارتباطات
فصلنامه سیاست نامه علم و فناوری			
۱۹۶	۱۳	۵	حوزه تخصصی سیاستگذاری اقتصادی
قرار دادهای منعقد شده			
۲۰۲	۱۴	۶	حوزه تخصصی الگوهای حکمرانی و تنظیم گری
سازمان ها و موسسات همکار			
۲۰۶	۱۵	۷	حوزه تخصصی رصدخانه مهاجرت
آمار و اطلاعات نیروی انسانی			

امروزه به لطف توسعه چشمگیر فناوری در کنار گسترش آگاهی اجتماعی، امر سیاستگذاری و حکمرانی از اتاق‌های در بسته خارج شده و در محضر قضاوت همگان قرار گرفته است. به همین جهت است که سیاستگذاری علمی و شفاف، رفته رفته به مطالبه عمومی تبدیل می‌شود. کشور ما ایران نیز در برابر این مطالبه عمومی جدید مصون نیست زیرا همانگونه که رهبر معظم انقلاب در بیانیه گام دوم انقلاب اشاره کردند، جمهوری اسلامی از تحجّر و فاقد احساس و ادراک بودن در برابر پدیده‌ها و موقعیت‌های نو میرا است، با این حال در حفظ اصول خود نیز ممانعت ندارد. چنین امری یعنی دستیابی به سازوکاری که هم با اصول ملی و اسلامی تطابق داشته باشد و هم به دانش جدید مجهز باشد، فضای پهناوری را برای کار در امر سیاستگذاری و حکمرانی در برابر جوانان این مرز و بوم گسترانده است.

پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه صنعتی شریف اکنون در نخستین سال‌های دهه دوم فعالیت خود در تلاش است تا ضمن تزریق دانش روز سیاستگذاری به بدنه تصمیم‌سازان کشور، آنان را در زمینه یافتن راهکارهای اثربخش جهت حل مسائل مزمن این حوزه یاری رساند؛ راهکاری که فراتر از تصمیم‌گیری‌های مقطعی بالا به پایین، صلاح و وفاق اجتماعی را نیز در برداشته باشد. کمک به تاسیس و تثبیت رشته سیاستگذاری علم و فناوری و ورود به حلقه مشاوره حکمرانان در سطوح عالی نظام دو نمونه از فعالیت‌های پژوهشکده برای دستیابی به چنین هدفی در سال ۹۸ بوده است. افزون بر دو مورد مذکور، فعالیت‌های متنوعی توسط همکاران پژوهشکده در سال گذشته انجام پذیرفته است که مستند حاضر به نمایش گوشه‌ای از آن خواهد پرداخت.

امید است پژوهشکده بتواند با یاری خدا و با تکیه بر دانش و تعهد همکاران خود، نقشی هر چند کوچک در اعتلای امر سیاستگذاری و حکمرانی در کشور ایفا نماید.

علی‌ملکی
رئیس پژوهشکده

با گذشت ۱۱ سال از تأسیس پژوهشکده شاهد انباشت تجارب متعدد از فعالیت‌های سیاست پژوهی، رشد روز افزون گستره و تنوع فعالیت‌ها و شبکه پیرامون پژوهشکده از جمله سرمایه گذاری نسبتاً موفقیت آمیز در ایجاد نهادهای اقماری و شکل گیری الزامات حاصل از آن هستیم.

علاوه بر این‌ها، تغییرات بوجود آمده در محیط کشور و چالش‌های محیطی، بازسازماندهی فعالیت‌های پژوهشکده را اجتناب ناپذیر ساخته است لذا ساختار پژوهشکده و شبکه ذیل آن را برای حرکت اثربخش تر و کارا تر در دهه دوم عمر باید با انعطاف پذیری نسبت به شرایط جدید، به روز گردد. پژوهشکده به عنوان یک واحد حقوقی مستقل ذیل دانشگاه صنعتی شریف تعریف شده و بر اساس مجوز قطعی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در چارچوب قواعد دانشگاه فعالیت می کند. با توجه به فلسفه وجودی پژوهشکده حوزه عمل پژوهشکده از منظر موضوعی محدود نیست و محدوده آن را مسائل فراگیر کشور در کنار قابلیت های داخلی تعریف می کند.

در پژوهشکده از منظر کارکردی سه کارکرد اصلی همزمان دنبال می شود. کارکرد پژوهشی که هویت محوری و علمی پژوهشکده را شکل می دهد و تضمین کننده نگاه نظری و پرداخت علمی به تبیین و حل مسائل است. این کارکرد بخش هویت ساز پژوهشکده بوده و ضمن ایجاد مکتب و نگرش فکری مشخص در برخورد با مسائل، لازمه اتصال آن به دانشگاه صنعتی شریف است.

تولید محصولات آکادمیک و علمی قابل دفاع در مجامع علمی بین المللی از برونادهای این کارکرد است. در ساختار کلان پژوهشکده، معاونت پژوهشی متولی این کارکرد خواهد بود.

کارکرد سیاست سازی و اثرگذاری در فرآیند حکمرانی که تضمین کننده تغییر و ورود فعال به حل مسائل است. ارتباط با ساختار حکمرانی کشور و انتقال ایده ها و راه حل و تعامل فعال با بدنه حاکمیتی جهت پیاده سازی رویکردهای جدید و پشتیبانی از اجرای آن‌ها از مسئولیت های این بخش است. با توجه به نیاز تخصصی، این بخش از خدمات در اندیشکده‌های پژوهشکده از جمله در اندیشکده حکمرانی محقق خواهد شد.

توسعه ظرفیت‌های انسانی و سرمایه اجتماعی از پیش نیازهای توسعه در هر بخشی است. بدون وجود انسان‌های توسعه‌یافته با دانش و مهارت مورد نیاز امکان حل مسائل فراگیر وجود ندارد. از این رو فعالیت‌های آموزشی و ظرفیت‌سازی پژوهشگرانه در مدرسه نوآوری و حکمرانی دنبال خواهد شد تا زمینه شکل‌گیری و پیاده‌سازی نوآوری‌های سیاستی و اجتماعی را از طریق پرورش استعدادهای مناسب و برتر فراهم نماید.

معاونت پژوهشی در پژوهشگرانه در کنار اندیشگرانه حکمرانی و نوآوری سه بخش اصلی عملیاتی پژوهشگرانه خواهند بود که از طریق سایر ارکان پژوهشگرانه حمایت و پشتیبانی خواهند شد.

در گزارش حاضر فعالیت‌های پژوهشگرانه سیاست‌گذاری به صورت عناوین فعالیت‌ها در شش دسته با توجه به ماهیت آن و خروجی‌های علمی تولید شده در پژوهشگرانه دسته‌بندی و ارائه شده است. گزارش، خلاصه سیاستی، دیدگاه تخصصی، یادداشت تحلیلی، رویداد علمی و کارگاه‌های آموزشی خروجی‌های مختلفی هستند که در گزارش عملکرد آورده شده است. گزارش یک نوشته پژوهشی چند رشته‌ای است که بر مسائل سیاست‌گذاری متمرکز شده و دارای توصیه‌های روشن برای تصمیم‌گیران سیاسی است. خلاصه سیاستی به صورت خلاصه به یک موضوع سیاستی می‌پردازد و معمولاً هدفش اثرگذاری بر تصمیم‌گیرندگان و افراد پرمشغله است و معمولاً شامل خلاصه‌ای از بیان یک موضوع، پیشنهادها، سیاستی آن و ارزیابی پیشنهاد بهینه است. یادداشت‌های تحلیلی کوتاه‌ترین متن سیاستی است که به بررسی مختصر یک بحث داغ روز می‌پردازد. «در فرآیند سیاست‌گذاری»، «حکمرانی در عمل» و «حکمرانی در نظر» نیز از جمله رویدادهای مهمی هستند که در پژوهشگرانه سیاست‌گذاری بر گزار می‌شود. تحقق سیاست‌گذاری مناسب علاوه بر اتکا بر تحلیل‌ها و پژوهش‌های متقن و علمی ناظر به عمل، نیازمند مطرح کردن دقیق نتایج پژوهش‌ها در میان سیاست‌گذاران و پشتیبانی از این سیاست‌ها است که در گزارش تحت عنوان در فرآیند سیاست‌گذاری آورده شده است. رویدادهای حکمرانی در عمل نشست‌هایی عمومی است که در آن‌ها، صاحب‌نظران حوزه‌های مختلف به فراخور موضوع آن نشست به ارائه دیدگاه‌ها و نظرات خود می‌پردازند. این جلسات می‌تواند کاملاً چالشی و به صورت مناظره برگزار گردند و یا به صورت ارائه و سخنرانی. رویدادهای حکمرانی در نظر نیز به منظور محفل ارائه تلاش‌های نظری است که تبیین تحلیلی و علمی سیاستها، عوامل موثر بر اتخاذ یک سیاستها، تحلیل محتوا و فرآیند سیاست‌گذاری و بررسی آثار و تبعات سیاست‌های مختلف را در خود جای می‌دهد.

در فصل های اول تا هفتم دستاوردهای و خروجی های حوزه های تخصصی پژوهشکده سیاستگذاری با توجه به دسته بندی فوق به تفکیک ارائه شده است. در فصل هشتم فعالیت های آموزشی و اجتماعی مبتنی بر توسعه پایدار برای ایران که توسط مدرسه توسعه پایدار انجام شده آورده شده است. در فصل نهم رویدادهای ملی برگزار شده که شامل چهارمین همایش آموزش عالی و سومین کنفرانس حکمرانی و سیاستگذاری عمومی می شود آمده است. در فصل دهم گزارش حضور اعضای پژوهشکده سیاستگذاری در عرصه های مختلف بین المللی اعم از حضور در کنفرانس های بین المللی، کارگاه ها و جلسات تعاملی با مراکز پژوهشی فعال در حوزه سیاستگذاری در سطح جهان بیان شده است. در فصل یازدهم مقالات انگلیسی و فارسی منتشر شده در مجلات علمی داخلی و خارجی آورده شده است. فصل دوازدهم شامل گزارش عملکرد فصلنامه علمی سیاست نامه علم و فناوری در سال ۹۸ می باشد. فصل سیزدهم قراردادهای منعقدشده در سال ۹۸ و قراردادهای در حال انجام از سال های گذشته را به تفکیک کارفرما نشان می دهد. فصل چهاردهم و پانزدهم به ترتیب شامل سازمان ها و موسسات همکار و گزارش آماری نیروی انسانی پژوهشکده می باشد.

پژوهشکده سیاستگذاری در نگاه آمار

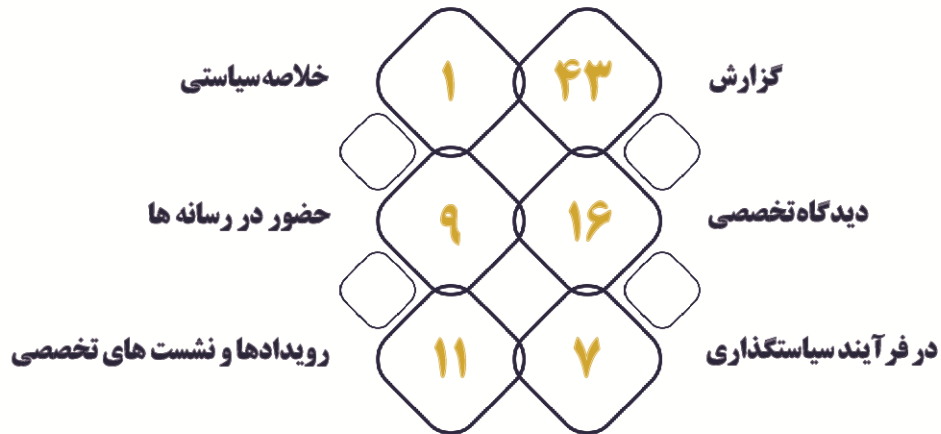
فصل اول

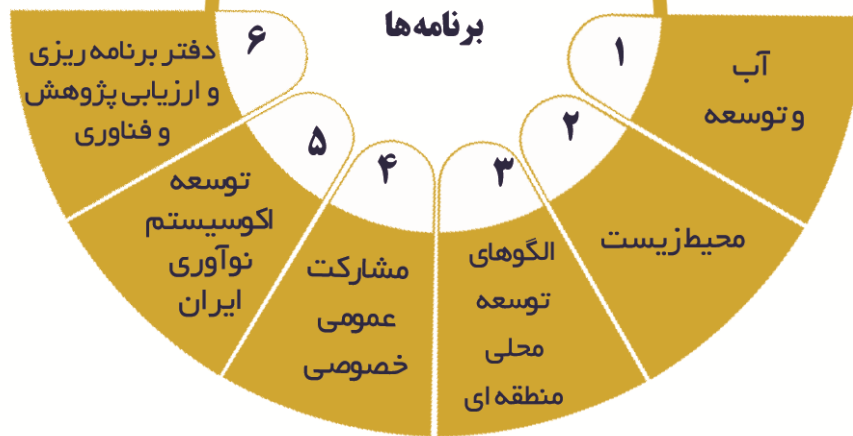
حوزه تخصصی صنعت و توسعه پایدار

از ۱۹۸۷ که اصطلاح توسعه پایدار در سازمان ملل متحد مطرح شد، صنعت و نقش آن بر توسعه اقتصادی، اجتماعی و محیط زیست، محور مباحث این نهاد بین‌المللی و سایر نهادهای سیاست‌گذاری و سیاست پژوهی مرتبط با این حوزه بوده است. پژوهشکده سیاست‌گذاری دانشگاه صنعتی شریف از بدو تأسیس خود در سال ۱۳۸۷، یکی از حوزه‌های فعالیتی اصلی خود را به صنعت و توسعه پایدار اختصاص داده است. با توجه به ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های موجود در پژوهشکده، این محور به دنبال پیاده‌سازی جدیدترین روش‌های سیاست‌گذاری صنعتی با رویکرد اتکا به منابع و ظرفیت‌های منطقه‌ای و ملی است. از این رو، حوزه عملکردی این حوزه، وسعت قابل توجهی دارد و از سطوح کلان سیاست‌گذاری تا سطح خرد و شرکت‌ها را در بر می‌گیرد.

خلاصه فعالیت‌های حوزه تخصصی صنعت و توسعه پایدار

همکاران

آسیب‌شناسی عدم استقبال سرمایه گذاران در تامین مالی و اجرای طرح‌های فصل منابع آب

علیرضا خیری

محسن روحانی‌نژاد

سجاد صالحی

حبیب نعمتی

مساله
محوری

عدم شناسایی و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در طرح‌های بخش آب و نیز عدم ارائه الگوها و مدل‌های متناظر هریک از زمینه‌ها از عوامل موثر بر پایین بودن مشارکت بخش خصوصی است.

نکات
کلیدی

- ضعف مشارکت مردم در مراحل مختلف برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی و نیز عدم بهره‌گیری از ظرفیت‌های بخش خصوصی در حوزه فعالیت‌های آب از مشکلات دیرینه مدیریت بخش آب کشور است.
- طی دهه اخیر استفاده از منابع داخلی شرکت‌ها، منابع و تسهیلات بانک‌ها (داخلی و خارجی)، ساز و کار فروش اوراق مشارکت و فاینانس خارجی در کنار منابع مالی دولت برای تامین مالی پروژه‌های حوزه آب گسترش یافته است.
- دولت موظف است به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در بخش‌های مختلف اقتصادی، زمینه و روش‌های مختلف مشارکت عمومی - خصوصی را همراه با پیشینی تضامین لازم برای سرمایه‌گذاران فراهم نماید.
- علی‌رغم وجود قوانین بالادستی در زمینه ایجاد شرایط مناسب، جهت حضور بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری در طرح‌های آب، تاکنون بخش خصوصی تمایل زیادی نسبت به حضور در این عرصه نشان نداده است.
- عدم شناسایی و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در طرح‌های بخش آب و نیز عدم ارائه الگوها و مدل‌های متناظر هریک از فرصت‌ها، از عوامل موثر بر پایین بودن مشارکت بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری‌ها است.
- چالش‌های عمومی پروژه‌های مشارکتی بخش آب: چالش‌های کلان سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در زیرساخت‌های کشور؛ حکمرانی، سیاست‌گذاری و تنظیم مقررات در بخش آب؛ ظرفیت‌سازی و ارتقا دانش و مهارت در بخش عمومی و خصوصی؛ مطالعات پیدایش و امکان‌سنجی و فرآیند انتخاب سرمایه‌گذار؛ تامین مالی و حمایت مالی

- شرکت آب منطقه‌ای باید برای آب مازادی که از پروژه به دست خواهد آمد، اقدام به بازاریابی کند و به نوعی به سرمایه‌گذار از جهت فروش آن اطمینان بدهد.
- شرکت آب منطقه‌ای باید قبل از فراخوان و انعقاد قرارداد، جهت تحویل آب حجمی به صنعت، اقدام به مذاکره با مراکز صنعتی نماید و ضمن تفاهم با آنها، این موضوع را به طور شفاف اعلام کند.
- به منظور تامین مالی پروژه، لازم است دولت در یک ساختار مشارکتی ۳۰-۷۰ و در قالب ماده ۵۶ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴ و قانون اصلاح ماده (۵۶)، در پروژه مشارکت کند.
- شرکت آب منطقه‌ای می‌تواند با استفاده از منابع داخلی خود، اقدام به تامین بهای ظرفیت پروژه کند و ریسک تحقق فروش آب به کشاورزان را پوشش دهد.
- لازم است به سرمایه‌گذار اختیار کامل برای فروش آب به سایر ذینفعان در صورت عدم خرید آب توسط کشاورزان داده شود.
- واگذاری اراضی به صورت اجاره بلندمدت به سرمایه‌گذار و اخذ مجوز ایجاد فضای گردشگری در مخزن پایین دست و مناطق کنار آن مشوقی مطلوب برای سرمایه‌گذار است.
- شرکت آب منطقه‌ای باید اقدام به بررسی کشش‌پذیری قیمت آب برای فروش آب مخزن به متقاضیان احتمالی آن و همچنین فروش آب به کشاورزان کند.
- معافیت مالیاتی لازم است برای ۵ الی ۱۰ سال به سرمایه‌گذار اعطا شود.
- جهت حفاظت از سرمایه‌گذار در مقابل ریسک جهش نرخ ارز و تورم و افزایش هزینه‌های بهره‌برداری، باید هزینه‌های جاری به درآمدهای حاصل از فروش آب به کشاورزان متصل باشد.
- با توجه به بالا بودن مقدار سرمایه‌گذاری پروژه و حساسیت‌ها و چالش‌های ناشی از آن، توصیه می‌شود که پروژه به چندین پروژه کوچکتر تقسیم شود و یا این که اجرای پروژه در دو فاز انجام شود.
- اجرای شبکه‌های توزیع و مصرف داخل اراضی کشاورزان به هیچ وجه نباید توسط دولت یا سرمایه‌گذار انجام شود؛ بلکه باید به خود کشاورزان یا تشکل‌های بهره‌برداری واگذار شود.

مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در بهسازی، نگهداری و بهره‌برداری از آزادراه‌های دولتی

مساله
محوری

نظر به محدودیت‌های مالی شدید و بهره‌وری پایین بخش دولتی، نیاز به مشارکت بخش خصوصی در توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل جاده‌ای کشور امری ضروری است.

نکات
کلیدی

- تجربیات پروژه‌های دولتی در ایران و سایر کشورها نشان می‌دهد که بودجه بخش دولتی به هیچ وجه جوابگوی نیازهای مالی کشورها برای احداث، تکمیل و بهره‌برداری از زیرساخت‌های جدید نیست.
- دولت‌ها در راستای رفع محدودیت‌های مالی خود و همچنین استفاده از مهارت‌ها و تجربیات بخش‌های غیردولتی و به منظور بالا بردن بهره‌وری، اقدام به مشارکت با بخش خصوصی نموده‌اند.
- مشارکت با بخش خصوصی در حوزه آزادراهی به دو شکل «واگذاری مسئولیت ساخت آزادراه به بخش خصوصی» و «واگذاری آزادراه‌های در حال بهره‌برداری به بخش خصوصی»، قابل اجراست.
- در سالیان اخیر در کشورهای مختلف و نیز ایران، واگذاری آزادراه‌های در حال بهره‌برداری به بخش خصوصی به منظور بازسازی، تعمیر و نگهداری مد نظر قرار گرفته است.
- در حال حاضر طول آزادراه‌ها در ایران بیش از ۲۳۰۰ کیلومتر است که در قالب بیش از ۲۰ قطعه آزادراهی توسط شرکت‌های احداث و نگهداری آزادراهی مختلف در حال بهره‌برداری هستند.
- سالانه بیش از ۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در این حوزه مورد نیاز است که نظر به محدودیت‌های مالی شدید بخش دولتی، نیاز به مشارکت بخش خصوصی در توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل جاده‌ای کشور امری ضروری است.
- در حال حاضر واگذاری آزادراه دولتی به روش ROT با استفاده از ظرفیت‌های موجود در ماده ۲۷ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و تبصره ۱۹ قانون بودجه نسبت به قانون مشارکت، دارای مزایای بیشتری است.

علیرضا خیری

محسن روحانی‌نژاد

سجاد صالحی

حبیب نعمتی

- با تدوین بسته‌های تشویقی مانند مشارکت ۵۰ درصدی دولت در هزینه‌ها، باید افراد و شرکت‌ها به مشارکت در ساخت آزادراه‌ها تشویق شوند.
- تعیین نرخ عوارض بهتر است با توجه به نوع پروژه و مختصات آن و با توجه به نرخ تورم و از طریق یک فرمول شناور صورت گیرد.
- در برخی پروژه‌ها که مشکل تعارض منافع میان بخش‌های مختلف دولتی وجود دارد، برنامه‌ریزی باید بر عهده وزارت راه و شهرسازی و امور اجرایی باید بر عهده سازمان راهداری باشد.
- دولت باید در خصوص کسب درآمدهای بخش خصوصی از طریق عواید حاصل از عوارضی یک آزادراه اطمینان دهد و تمام اقدامات لازم برای دسترسی بخش خصوصی به درآمدهای خود را اجرایی سازد.
- ورود یک بخش خصوصی کم تجربه به فرآیند رقابت انتخاب سرمایه‌گذار، منجر به بروز مشکلاتی برای مسئولان بخش دولتی و سایر بخش‌های خصوصی (رقیب) می‌شود.
- دولت می‌تواند با تغییر در ابزارهایی که در اختیار دارد، ورود به سرمایه‌گذاران را به این بخش تسهیل کند.
- از آنجایی که دوره قراردادهای ROT کوتاه است لازم است نسبت به کیفیت حساسیت بالایی وجود داشته باشد.

شاخص جهانی نوآوری به عنوان یکی از اصلی ترین رتبه بندی های بین المللی در زمینه نظام نوآوری ملی کشورها، دارای نقاط ضعفی است که سیاستگذار باید آن را برنامه ریزی های خود لحاظ کند.

- چالش کلیدی سنجش نوآوری، یافتن سنجه هایی است که نوآوری را همان طور که امروزه انجام می گیرد، بسنجد.
- شاخص جهانی نوآوری هر ساله وضعیت تعداد زیادی از کشورها را مورد بررسی قرار می دهد که از هفت رکن تشکیل شده است.
- ارکان نهادی، سرمایه انسانی و تحقیقات، زیرساخت ها، پیچیدگی بازار، پیچیدگی کسب و کار، خروجی های دانشی و فناوری و خروجی خلاقانه؛ ارکان هفت گانه شاخص جهانی نوآوری هستند.
- رکن نهادی: ایجاد چارچوب های نهادی جذب کننده کسب و کار که سبب توسعه یک کشور می شوند و فراهم کردن حکمرانی مطلوب و ساختار مناسبی از مشوق های لازم برای ارتقا نوآوری، در این رکن بررسی شده اند.
- رکن سرمایه انسانی و تحقیقات: این رکن تلاش می کند تا کیفیت سرمایه انسانی در هر کشور را نمایان کند.
- رکن زیرساخت ها: فراهم آوردن زیرساخت های مناسب، تولید و تبدیل ایده و خدمات و کالاها را تسهیل می کند.
- رکن پیچیدگی بازار: ادامه بحران های اقتصادی جهانی، اهمیت وجود سه زیررکن «اعتبار»، «وجوه سرمایه گذاری» و «دسترسی به بازارهای بین المللی» را برای موفقیت در کسب و کار مشخص کرده است.
- رکن پیچیدگی کسب و کار: عملکرد شرکت ها را که منجر به فعالیت های نوآورانه می شود، ارزیابی می کند.
- رکن خروجی های دانشی و فناوری: شامل مواردی می شود که به عنوان ثمره اختراع و نوآوری شناخته می شوند.
- رکن خروجی های خلاقانه: شاخص جهانی نوآوری همواره بر سنجش خلاقیت تأکید داشته است که از سه زیر رکن دارایی های نامشهود، کالاها و خدمات خلاقانه، خلاقیت آنلاین تشکیل شده است.

- ارائه یک عدد به منظور نشان دادن عملکرد نوآورانه یک کشور گمراه کننده است و سنجش‌های تشکیل دهنده چنین شاخص‌هایی باید به صورت عمیق‌تری مورد بررسی قرار گیرند.
- ورودی و خروجی باید به عنوان دو بخش جدا از هم مورد بررسی و ارزیابی قرار بگیرند نه اینکه با یکدیگر جمع گردند؛ پس از ارزیابی جداگانه ورودی‌ها و خروجی‌ها، می‌توان از طریق محاسبه کارایی و بهره‌وری آن‌ها را با یکدیگر مقایسه کرد.
- شاخص جهانی نوآوری از شاخص نرخ کارایی نوآوری بهره می‌برد که نشان دهنده میزان خروجی نوآوری ایجاد شده به ازای ورودی بوده است ولی با این حال این شاخص را مبنای اصلی رتبه‌دهی خود قرار نمی‌دهد بلکه میانگین امتیاز ارکان را به عنوان امتیاز اصلی در نظر می‌گیرد.
- به جای آنکه امتیاز اصلی کشورها از طریق محاسبه میانگین امتیازات آن‌ها در ارکان مختلف محاسبه شود، باید از حاصل نسبت خروجی به ورودی به دست آید.
- برخی ایرادات شاخص جهانی نوآوری عبارت اند از:
- تعریف نوآوری در شاخص جهانی نوآوری صحیح نیست.
- شاخص خروجی ارائه شده، بیشتر داده‌های اقتصاد کلان و داده‌های سیاسی-اجتماعی را اندازه گرفته‌اند و ربط چندانی به خروجی نوآوری ندارند.
- شاخص‌های رکن خروجی‌های اخلاقانه که مواردی همچون تعداد ویدیوهای بارگذاری شده در یوتیوب را نشان می‌دهند به دلیل تفاوت در زبان، دسترسی و فرهنگ متفاوت کشورها، شاخص‌های مناسبی نیستند.
- برخی از شاخص‌ها همچون آسانی پرداخت مالیات، حفاظت از سرمایه‌ها، خروجی الکترونیسته ارتباط چندانی با نوآوری ندارند.
- در برخی از شاخص‌ها همچون تعداد پتنت‌ها به دلیل محرمانه بودن برخی از آن‌ها، در ارائه داده متقن و صحیح محدودیت وجود دارد.

توسعه سطح مکانیزاسیون کشاورزی و افزایش بهره‌وری تولیدات کشاورزی

- مصرف مواد غذایی در سال ۲۰۵۰ در مقایسه با سال ۲۰۰۶ به اندازه ۶۰ درصد رشد خواهد داشت.
- اهداف توسعه مکانیزاسیون در کشورهای مختلف: ورود ماشین آلات به بخش کشاورزی، افزایش سطح زیر کشت، افزایش میزان تولید در واحد سطح، بهبود کیفیت محصولات و در کل صنعتی شدن بخش کشاورزی اشاره کرد.
- چالش‌های توسعه مکانیزاسیون در ایران: چالش‌های اجتماعی، اقتصادی، فنی و برنامه‌ریزی و مدیریتی طبقه‌بندی کرد.
- محدودیت‌های اصلی توسعه بازار ماشین آلات کشاورزی در جمهوری اسلامی ایران: عدم سرمایه‌گذاری کافی؛ پایین بودن توان مالی بهره‌برداران؛ ضعف فناوری؛ عدم توجه اقتصادی به کارگیری ادوات کشاورزی؛ عدم توجه لازم در برنامه‌ریزی توسعه صنعتی کشور به تامین نیازهای ماشینی بخش کشاورزی؛ عدم تناسب قیمت محصولات کشاورزی با قیمت ماشین-های کشاورزی؛ عدم وجود ساختار مناسب و الزامات قانونی برای توسعه مکانیزاسیون؛ عدم حمایت کافی سیستم بانکی جهت تامین تسهیلات مناسب مورد نیاز توسعه مکانیزاسیون؛ عدم توجه سازندگان و یا واردکنندگان تجهیزات کشاورزی در مورد نیازهای اصلی کشور و بهینه‌سازی محصولات خود؛ نبود ارتباط کارآمد بین بخش‌های اجرایی، تحقیقاتی و برنامه‌ریزی مکانیزاسیون با مراکز صنعتی و تولیدی ادوات و تجهیزات کشاورزی؛ عدم ساماندهی، ایجاد جایگاه معنوی و هویت دهی به فعالان و اصناف مختلف بخش مکانیزاسیون
- فرصت‌های داخلی تسهیل کننده مسیر مکانیزاسیون: زمینه‌های مناسب برای انتقال و به کارگیری فناوری‌های مناسب؛ نیروهای متخصص و تحصیل کرده دانشگاهی در بخش کشاورزی؛ قابلیت‌های آزمون، ارزیابی و استانداردسازی ماشین‌ها و ادوات در داخل کشور؛ علاقه‌مندی کشاورزان برای به کارگیری ماشین‌های کشاورزی در فرآیند تولید

- تقویت دانش و اطلاعات عموم کاربران ماشین‌آلات کشاورزی در مورد نحوه به‌کارگیری ماشین‌آلات
- آگاهی‌سازی در خصوص مزایای مکانیزاسیون از طریق شیوه‌های نوین ترویج دانش و حمایت از خرید الگویی
- تسهیل و ایجاد بستر رفع محدودیت در اعطای تسهیلات بانکی
- بهبود مقررات تأسیس تعاونی‌ها و تشکیل شرکت‌های ارائه‌کننده خدمات
- شتاب‌دهی و حمایت از نوآوری در ساخت ماشین‌آلات کشاورزی
- اتخاذ سیاست یکپارچه و پایدار در زمینه توسعه مکانیزاسیون کشاورزی

توسعه منطقه آزاد ماکو از طریق توسعه نهادی فناوری و نوآوری

- منطقه آزاد ماکو دارای مزیت‌های نسبی در زنجیره‌های ارزش لجستیک و حمل و نقل، کشاورزی صنعتی، تولید محصولات دامی، گردشگری، محصولات کشاورزی روستایی و دست‌بافته‌ها است.
- در راستای طراحی مفهومی مرکز نوآوری و فناوری منطقه آزاد ماکو، ابتدا مراکز نوآوری، مراکز رشد و شتاب‌دهنده‌های مختلف کشور و جهان مورد مطالعه و بررسی قرار گرفتند.
- بر همین مبنا ۹ گام اجرایی برای تأسیس یک شتاب‌دهنده عبارت‌اند از مأموریت، تخصص، ساختار تأمین مالی، شیوه‌های جذب، انتخاب استارت‌آپ‌ها، بسته حمایتی، دسترسی به شبکه، شیوه حمایت از استارت‌آپ‌های فارغ‌التحصیل شده و اندازه‌گیری و ارزیابی عملکرد.
- به‌منظور طراحی ساختاری، ابتدا مأموریت و وظایف مرکز نوآوری و فناوری تعیین گردید که بر این اساس مأموریت اصلی مرکز نوآوری و فناوری، بهره‌برداری از مزیت‌های جغرافیایی، زیرساختی و قانونی منطقه آزاد ماکو به‌منظور توسعه کارآفرینی، بهبود فضای کسب و کارهای نوآورانه و تسهیل انتقال تکنولوژی به کشور است.
- به منظور آموزش کادر بومی اجرایی مرکز نوآوری و فناوری، دو دوره آموزشی برای کارمندان سازمان در اصفهان و تهران در نظر گرفته شد.
- به‌منظور پیاده‌سازی برنامه مرکز نوآوری و فناوری منطقه آزاد ماکو، جلسات مختلفی با حضور ذینفعان و با اهدافی چون چگونگی تجهیز و بازسازی مرکز نوآوری و همچنین شکل‌دهی و توسعه شبکه مرکز نوآوری تشکیل شد.

- تکمیل حلقه‌های گم شده تبدیل اقتصاد منطقه به یک اقتصاد نوآور و دانش بنیان
- حمایت از کسب و کارهای نوپا و دانش بنیان و تسهیل انتقال فناوری در منطقه
- حل مسائل و مشکلات زنجیره‌های ارزش اولویت دار منطقه به صورت فناورانه و نوآورانه
- تسهیل در راه اندازی و توسعه کسب و کار صاحبان ایده، سرمایه گذاران و کارآفرینان در چارچوب زنجیره‌های ارزش اولویت دار منطقه
- تربیت و توانمندسازی نیروهای بومی جهت توسعه کسب و کارهای دانش بنیان
- حل مسائل فناورانه و نوآورانه زنجیره ارزش
- ارائه خدمات به استارت آپ‌های کشور به منظور تکمیل فعالیت‌های شتاب‌دهنده‌های کشور
- شتابدهی به طرح‌های نوآورانه

تبیین مسئله آب در زاینده‌رود: ضرورت بازبینی رویه مدیریت باز تخصیص آب

سروش طالبی

مساله
محوری

رویکرد مناسب برای حل مساله زاینده‌رود گذار از باز تخصیص خاموش به باز تخصیص پایدار است.

نکات
کلیدی

- به دنبال بارگذاری بیش از ظرفیت بر منابع آب و شکاف بین منابع و تقاضای مصارف در حوضه آبریز زاینده‌رود، کشاورزان از دست‌یابی به حقاچه خود محروم شده‌اند.
- خطر فرونشست در محدوده رودخانه، آثار باستانی شهر را تهدید می‌کند.
- اگر چه همه ذی‌نفعان در بروز این مساله نقش داشته‌اند، اکنون دسترسی به آب در بین ذی‌نفعان مختلف حوضه برابر نیست و این موضوع موجب تعارض بین آنها شده است.
- در شرایط فعلی حوضه زاینده‌رود، نگرش اغلب ذی‌نفعان و مطالبه اصلی آنها دریافت آب است و در صورت عدم تغییر این موضوع، قفل مساله زاینده‌رود باز نخواهد شد.
- با منابع فعلی حوضه و حتی در صورت اجرای تمامی پروژه‌های انتقال آب، امکان فراهم شدن آب مورد انتظار وجود ندارد.
- امروز حوضه زاینده‌رود میزان حدود ۴ میلیون نفر جمعیت و سرمایه‌گذاری گسترده برای توسعه صنایع است که ارزش افزوده و اشتغال زیادی ایجاد کرده و همواره در اولویت تامین آب قرار می‌گیرند.
- عدم پذیرش لزوم برقراری نظام جدید بهره‌برداری از زاینده‌رود، باعث شده است جامعه بلا تکلیف باشد و اگر چه کشاورزان صاحبان اصلی آب هستند اما در عمل بدون جلب توافق آنها منابع در جاهای دیگری مصرف شود.
- با این وضعیت حل مساله حقاچه‌های زاینده‌رود به آینده‌ای نامعلوم موکول می‌شود و معمولاً با امید به بارندگی‌های فراتر از نرمال، مساله به صورت پایدار حل نمی‌شود.

- برای حل مساله زاینده‌رود باید ظرفیت‌های ذی‌نفعان توسعه یابد، امکان تجربه روش‌های مختلف و یادگیری از آنها فراهم شود، امکان انعطاف در مواجهه با چالش‌ها ایجاد شود و به تدریج در مسیر بهبود سیاست‌ها و اقدامات گام برداشته شود.
- باید با ایجاد ارزش‌های جایگزین و ترویج گفتگوی صریح، شفاف و عمومی به همراه انتشار شفاف اطلاعات مربوط به زاینده‌رود، نگرش‌ها و رویکردهای جامعه هدف را بهبود داد تا بازتخصیص خاموش گذشته به تدریج با جلب توافق ذی‌نفعان در مسیر بازتخصیص پایدار، قرار گیرد.
- رویکرد جدید به مساله زاینده‌رود باید شفاف و در نتیجه گفتگوی عمومی میان ذی‌نفعان حوضه، مشخص کننده نیازهای با اولویت حوضه باشد.
- در رویکرد جدید باید نحوه تنظیم فرایند انتقال آب از حقبه‌داران اصلی زاینده‌رود به مصارف جدید با اولویت، عادلانه و همراه با رضایت صاحبان حق باشد.
- محورهای گفتگوی عمومی بین ذی‌نفعان مختلف برای رسیدن به راهکار زاینده‌رود و خارج کردن آن از قفل‌شدگی کنونی، می‌تواند حول پاسخ به سوالات زیر باشد:
 - تقاضای مصرف اضافه بر منابع موجود چگونه اصلاح می‌شود و حقوق جدید بهره‌برداری آب چگونه تثبیت می‌شود؟
 - مکانیزم و متولی تصمیم‌گیری تخصیص درون‌سالی و بلندمدت برای مصارف مختلف چگونه است؟
 - چگونه می‌توان تصور محق دانستن ساکنین بالادست را نسبت به برداشت آب تحت مالکیت متقدم ساکنین پایین دست اصلاح کرد؟
- جبران خسارت از دست رفتن حقوق آب (رسمی و غیر رسمی، حقبه‌دار و غیر حقبه‌دار) و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده، چگونه انجام می‌شود؟
- چگونه می‌توان نظام حکمرانی و سازمان جدید برای مدیریت آب ایجاد کرد که توانایی خلق اعتماد داشته باشد؟
- چه مکانیزم بازدارنده‌ای برای جلوگیری از تخلفات قابل ارائه است و چگونه می‌توان در قبال تخلف‌های حوضه اعمال قانون کرد؟

مساله
محوری

استفاده از منابع مالی کلان طرح‌های شیرین سازی در بهینه‌سازی مصارف موجود، بهبود حکمرانی آب و افزایش نظم و نسق در بهره‌برداری، توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال کم‌آب‌بر و نهایتاً خرید آب از حقایقه‌داران فعلی.

نکات
کلیدی

- در سال ۲۰۱۵ مجموع ظرفیت نمک‌زدایی آب دریا در جهان ۸۵ میلیون مترمکعب در روز بوده که ۵۳ درصد از این مقدار در خاورمیانه انجام شده است.
- این عدد نشان می‌دهد اگر چه نمک‌زدایی را می‌توان منبع آبی جدید برای رفع برخی از نیازهای انسان در نظر گرفت، اما میزان اتکا به این منبع در جهان، محدود و برای مصارف خاص بوده است.
- برای مواجهه با کمبود آب بخش بزرگی از مساحت کشور و رفع چالش تامین آب و یا جبران کسری آب زیرزمینی و خشکی تالاب‌ها، گزینه شیرین‌سازی آب دریا اصلاً امیدوار کننده نیست.
- از منظر اقتصادی سرمایه‌گذاری بالای اولیه و هزینه‌های سنگین بهره‌برداری، محدودیت بزرگ شیرین‌سازی آب دریا خواهد بود.
- مقایسه مقادیر قیمت تمام شده آب شیرین سازی و منتقل شده به شهرهای بزرگ کشور، با آب‌بهای فعلی در کشور گویای غیر منطقی بودن تامین آب به این شیوه است.
- مساله دیگر عبور خطوط انتقال آب به مقاصد شرقی و مرکزی کشور از مناطق خشک و تشنه‌ای است که مردم و مسئولین محلی آن مطالبه آب دارند.
- از جنبه محیط زیستی نیز، پساب مجتمع‌های شیرین‌سازی مساله‌ای جدی است که بازگشت آن به دریاها مساله ساز است.

- آب تخصیص داده شده برای شرب و صنعت در واقع مصرف نمی‌شود و به شکل تبخیر از حوضه خارج نمی‌شود؛ بلکه بخش اصلی آن به صورت پساب به چرخه آب درون حوضه باز می‌گردد. با تصفیه این پساب، آب حاصل شده، قابل مصرف در بخش کشاورزی و صنعت است.
- به جای اینکه برای این بخش‌ها با هزینه‌های بالا به دنبال آب جدید باشیم، باید شهرها و صنایع را مجبور به تصفیه آب و بازچرخانی و یا تحویل این آب به کشاورزان کرد.
- دولت برای ۱ میلیارد تامین آب حاصل از شیرین‌سازی آب دریا برنامه‌ریزی کرده است؛ مقایسه این عدد با حدود ۹۰ میلیارد مترمکعب مصرف آب در کشور نشان می‌دهد که با حدود ۱ درصد کاهش مصرف آب می‌توان این میزان آب را صرفه جویی کرد.
- اگر واقعا منابع مالی کلانی در کشور برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های آب شیرین‌کن وجود دارد، این منابع را می‌توان صرف بهینه‌سازی مصارف موجود، بهبود حکمرانی آب و افزایش نظم و نسق در بهره‌برداری، توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال کم‌آب‌بر و نهایتاً خرید آب از حقایقه‌داران فعلی کرد.

مساله
محوری

عدم تناسب رشد بودجه بخش آب با تورم

نکات
کلیدی

- در فصل منابع آب لایحه بودجه، وجود اعتبارات برای اجرای انواع پروژه‌های انتقال آب هیچ سنخیتی با سازگاری با خشکسالی نداشته و صرفاً به عرضه بیشتر آب کمک می‌کند؛ سیاستی که می‌تواند ایران را تا مرز نابودی تمدن دیرینه‌اش پیش ببرد.
- بررسی لایحه بودجه سال ۹۹ نشان می‌دهد که رویکردهای سازه محور وزارت نیرو هیچ تغییری نکرده است و گویا با وجود تشکیل کارگروه‌هایی برای سازگاری با کم‌آبی، مسئولان وزارت نیرو در فصل بودجه نویسی، شعارهای خود را به طور کلی فراموش کرده‌اند.
- در سال ۹۹، پنج هزار میلیارد تومان بودجه آب پیش بینی شده است در حالی که در سال ۹۸ بودجه این بخش چهار هزار و صد میلیارد تومان بود؛ به این ترتیب بودجه بخش آب نسبت به سال قبل رشد داشته، اما میزان رشد آن متناسب با نرخ تورم نبوده است.
- احتمالاً امکان تامین بودجه آب وجود ندارد؛ بخش آب از سه منبع عمومی، صندوق توسعه ملی و یارانه‌ها بودجه دریافت می‌کند اما فقط بودجه‌هایی که از صندوق توسعه ملی با اذن رهبری تأمین می‌شود، وضعیت روشنی دارد.
- برای تأمین بقیه بودجه بخش آب، با چالش جدی روبه رو هستیم و این در حالی است که بودجه امسال بخش آب تا سقف ۸۰ درصد تخصیص یافته است.
- احتمالاً از محل صندوق توسعه ملی ۴۵۰ میلیون یورو برای آبیاری تحت فشار، تأمین آب روستایی و آبخیزداری تخصیص داده خواهد شد و به طور کلی می‌توان گفت بودجه سال ۹۹ در بحث آب انقباضی است.

مکتوبات سیاستی؛ گزارش‌ها

مدیریت اراضی	مقدمه‌ای از مسائل آب با رویکرد حقوق آب و هرج و مرج و تضعیف قانون	بازتخصیص آب کشاورزی
حذف سدها، از توهم تا واقعیت	برنامه کشاورزی صنعتی	ارزیابی پیامدهای اقتصادی، اجتماعی، زیست‌محیطی و سیاسی ناشی از آزادسازی
آسیب‌شناسی حوزه قانونگذاری ایران از منظر سازوکارهای تأثیرگذار بر منابع آب (۱)	اصلاحات نهادی به منظور ارتقای ظرفیت سیستم حکمرانی آب برای انطباق با شرایط جدید	فصل ۲۶ کتاب "پیشرفت‌ها در حکمرانی آب زیرزمینی"
انتقال آب بین حوضه‌ای و انتقال آب از دریا-جهان	انتقال آب بین حوضه‌ای و انتقال آب از دریا-ایران	حکمرانی آب زیرزمینی در خاورمیانه و شمال آفریقا
سیاست کاهش مصرف آب و چالش‌های کلیدی آن	تجارب جهانی مدیریت منابع آب در مواجهه با چالش‌های جدید	روایت جامعه محلی از مسائل مرتبط با مدیریت آب در منطقه حسنلو واقع در حوضه آبریز

مکتوبات سیاستی؛ گزارش‌ها

ارزیابی نظام حکمرانی ارتقای بهره‌وری آب در بخش کشاورزی

تدوین تاریخ شفاهی زاینده‌رود

مطالعه و مستندسازی تجارب توسعه کسب و کارهای روستایی غیر کشاورزی در ایران

بررسی ظرفیت سازگاری نظام‌های بهره‌برداری متفاوت آب و زمین در مواجهه با کمیابی آب

تحولات نظام بهره‌برداری آب حوضه طشک- بختگان و تحلیل باز تخصیص صورت گرفته

موفقیت‌ها و شکست‌های تاریخی جهان در مدیریت منابع آب زیرزمینی

بازنگری نظام تخصیص منابع آب شرح خدمات پیشنهادی

قانون توزیع عادلانه آب

تعیین تکلیف حقبه‌ها در زاینده‌رود

سیاست کاهش مصرف آب و چالش‌های کلیدی آن

پدیده شوراسازی در نظام مدیریت آب: نگاهی بر تجربه شورای عالی آب

تجارب جهانی مدیریت منابع آب در مواجهه با چالش‌های جدید

مزیت‌گرایی هوشمند در ارس

سرفصل‌های پیشنهادی برای پروژه بهبود فضای کسب و کار در حمل و نقل جاده‌ای

ترجمه کتاب مزیت‌گرایی هوشمند، فرصت‌ها و تهدیدها برای سیاستگذاری نوآوری

مکتوبات سیاستی؛ گزارش‌ها

رصد فناوری ماشین‌آلات
کشاورزی (۲)

رصد فناوری ماشین‌آلات
کشاورزی (۱)

طرح شتابدهنده هلدینگ
دانش‌بنیان لیدکو

توسعه مشارکت و
سرمایه‌گذاری بخش خصوصی
در پایانه‌های بار حمل و نقل

سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش
خصوصی در بهسازی، نگهداری و
بهره‌برداری از آزادراه‌های دولتی به
روش ROT

آسیب‌شناسی دلایل عدم استقبال
سرمایه‌گذاران داخلی در تامین منابع
مالی و اجرای طرح‌های فصل منابع
آب

تدوین گزارش‌های تصمیم‌به
واگذاری استخراج زاهدان

تدوین گزارش‌های تصمیم‌به
واگذاری اداره کل تعاون، کار و
رفاه اجتماعی سیستان و بلوچستان

مکتوبات سیاستی؛ دیدگاه تخصصی

تاریخ شفاهی دریچه‌ای به سوی
شناخت پدیده مبهم
(سوءمدیریت)

ارزیابی زیست‌محیطی و محیط-
زیست ارزیابی

گرای غلط درباره تر و
خشکسالی

پویش آبادانی و برکت یا پویش
آهن و بتون؟

شرکت‌های مهندسان مشاور آب
در گذر تحولات

منابع متزلزل فصل آب بودجه

شیرین سازی آب دریا

آب زیرزمینی زاینده رود

نظام نامه احیای زاینده رود؛
ظرفیتی برای حل مسائل زاینده
رود؟

شعارزدگی در بازار آب

کلاف سردرگم حقوق
آب- حقوق آب پایه‌ای ترین
بنیان حکمرانی آب است

حقوقی که محترم نیست (حقوق
آب)

تبیین مسئله آب در زاینده‌رود؛
ضرورت بازیابی رویه مدیریت
بازتخصیص آب

مرور اجمالی بر شاخص جهانی
نوآوری

دکتر علی علیزاده
عضو هیات علمی معاونت تحقیقات
و فناوری وزارت بهداشت

دکتر نجم‌الدین یزدی
پژوهشگر پژوهشکده
سیاستگذاری دانشگاه صنعتی

دکتر محمودرضا مرآتی
رئیس هیات مدیره شرکت
دانش بنیان پویندگان راه سعادت

دکتر ابوالفضل باقری
مدیر کل دفتر هماهنگی‌های
اقتصاد دانش بنیان

دکتر علی عماری‌اللهیاری
دبیر اتحادیه مطالعات فناوری
تجهیزات پزشکی

دکتر یزدی

- حالات مختلف تدارکات عمومی نوآوری:
- تدارکات عمومی نوآوری مستقیم؛ در این حالت، دستگاه دولتی سفارش نوآورانه ای را در قالب تدارکات به بخش خصوصی می‌دهد.
- تدارکات نوآوری در نقش کاتالیزوری؛ به عبارت دیگر این واحد تعریف تدارکات نوآوری است و صرفاً تجمیع نیست.
- تدارکات عمومی نوآوری راهبردی؛ بدین معنی که به اهداف استراتژیک آن دستگاه یا نظام مرتبط‌اند.
- تدارکات عمومی نوآوری عام؛ در این حالت مشابه سیاستگذاری‌های راهبردی، دولت سیاست‌هایی را تعریف می‌کند که نقش پشتیبان داشته و در مقابل سیاست‌های مورد محور یا آیین نامه‌های اجرایی است.
- تدارکات عمومی نوآوری در حوزه تحقیق و توسعه؛ این حالت تدارکات به حالتی گفته می‌شود که تدارکات عمومی قرار نیست در انتها به محصول تجاری برسد بلکه به تحقیق و توسعه پرداخته می‌شود.

دکتر باقری

- برنامه تولید و توسعه بازار تجهیزات پزشکی توسط معاونت علمی و با کمک وزارت بهداشت و صندوق نوآوری و شکوفایی و با هدف صرفه‌جویی ارزی، به عنوان یک برنامه به منظور افزایش نوآوری از طریق خرید دولتی آغاز شده است.
- وجود هیئت امنای صرفه‌جویی ارزی بسیار حائز اهمیت است زیرا این نهاد از طریق خریدهای گسترده به بازار مقیاس می‌دهد.

دکتر مرآتی

- موانع تهدیدکننده برنامه تولید داخلی: امنیت سرمایه‌گذاری، کیفیت پایین محصولات، رقابت دولت و بخش خصوصی، تخصیص ارز دولتی به کالای خارجی

دکتر اللهیاری

- حجم و میزان تقاضا، کیفیت تقاضا و نظام استاندارد سختگیرانه باعث می شود هم مصرف کننده و هم تولیدکننده رضایت داشته باشند.
- دولت باید به جای حضور در بازار، از طریق تسهیل گری و تنظیم گری به توسعه نوآوری کمک کند.
- پتانسیل خرید دولتی این امکان را به دولت می دهد که به توسعه نوآوری کمک کند. نظام استانداردسازی به توسعه بازارهای منطقه ای و بین المللی کمک می کند.

دکتر علیزاده

- قبل از طرح تحول سلامت حدود ۵-۶ درصد تولید ناخالص داخلی ما صرف نظام سلامت می شد که در قالب طرح تحول نظام سلامت در سال های اخیر به ۹ درصد رسیده است.
- با افزایش گردش مالی (به دلیل پیاده سازی این طرح)، بخش عمده ای از این منبع مالی به خرید محصولات و نیازهایی که در این حوزه به آن نیاز وجود دارد، سرریز شده است.
- از منظر گردش مالی، ۱.۵ میلیارد دلار هزینه تجهیزات پزشکی و ۴.۵ میلیارد دلار در حوزه دارو صرف می شود.

تنظیم‌گری نوآوری؛ مشوق یا مانع؟ دی ماه ۱۳۹۸

دکتر مهدی محمدی
دبیر ستاد فناوری‌های حوزه
اقتصاد دیجیتال و هوشمندسازی

دکتر مهدی ایاسی
معاون سیاستگذاری و توسعه معاونت
علمی و فناوری ریاست جمهوری

مهندس علی مجیدی
مدیرعامل گروه پشنتاز

دکتر میثم نریمانی
عضو هیات علمی پژوهشکده
مطالعات فناوری

سخنرانان

دکتر الیاسی:

- برای رسیدن به اقتصاد نوآور توجه به دو موضوع شکل‌گیری و توانمندسازی شرکت‌ها و هم‌تکاملی در نهادهای تنظیم‌گر ضروری است.
- اولین مساله تنظیم‌گری در جامعه ما، تقابل سنت و مدرنیته است؛ بدین صورت که وجود نوآوری در کارکرد بخش‌هایی که در حال حاضر در حال کار بصورت سنتی هستند، تغییراتی را بوجود می‌آورد.
- مساله دوم تنظیم‌گری ارزیابی تأثیرات است؛ بدین معنی که ورود تکنولوژی‌های جدید یک اثراتی در اکوسیستم اقتصادی، اجتماعی، امنیتی و ... دارد که باید بتوان اثرات آن را فهمید و کنترل کرد.
- مساله دیگر تنظیم‌گری، مساله محتوای داخلی است که چگونگی طراحی بخش در این مرحله مورد توجه قرار می‌گیرد.

دکتر محمدی:

- بدون شک یکی از مؤلفه‌های مهم برای اینکه یک نظام نوظهور مانند فناوری‌های دیجیتال را بتوانیم داخل جامعه‌ای جا بندازیم، مفهومی به نام مشروعیت بخشی است.
- چالش‌های اقتصاد دیجیتال بر حوزه مقرارت‌گذاری حوزه دیجیتال تأثیرگذار است.
- از سال ۲۰۱۵ به بعد، در سه حوزه هوش مصنوعی، حریم خصوصی و داده‌ها و موضوعات مرتبط با انحصار رقابت، تنظیم‌گری نوآوری بیشتر مورد توجه قرار گرفته است.

دکتر نوبمانی

- اولین چالش پلتفرم‌ها، چگونگی به رسمیت شناختن آن‌ها است و اینکه چه حدی از مسئولیت‌پذیری با میزبان است و چه حدی از آن با کاربران است.
- عوامل تعیین‌کننده حد مسئولیت محتوا، شامل میزان مبادلات در سه حوزه اصلی دیتا، مالی و خدمت بین پلتفرم و کاربر هستند.
- مسایل مرتبط با بزرگ شدن مقیاس پلتفرم‌ها و شکل‌گیری انحصار نیز در حوزه تنظیم‌گری نوآوری و فناوری بسیار حائز اهمیت است.

مهندس مجیدی:

- حوزه IT وسیع است و نوع خدماتی که ارائه می‌شود بسیار گسترده است؛ یکسان بودن شرایط برای بازیگران مختلف فعال در این حوزه دارای اهمیت بسیاری است.
- شکل‌گیری نظام صنفی در حوزه فناوری اطلاعات اتفاق بسیار خوبی است زیرا بخشی از تنظیم‌گری به این نظام برمی‌گردد و هیچ‌کسی بهتر از بازیگران یک حوزه نمی‌دانند که مشکلات آن چیست.
- از دغدغه‌های اصلی بخش حاکمیتی، توجه به محتوای در دسترس و توجه به سطح ممیزی محتوا است.
- در تولید محتوا باید جلوی انحصار گرفته شود چون اگر انحصار بخواهد به وجود بیاید قطعاً فساد در بخش خصوصی به وجود می‌آید و این مخالف رقابت سالم خواهد بود.
- مورد دیگر توجه به شفافیت در قوانین است و به تبع آن کاهش ریسک سرمایه‌گذاری است که این موضوع سبب خواهد شد تا سرمایه‌گذاران جدید در این بازار به وجود آیند.

نظام تخصیص آب، تحولات موردنظر و اصلاحات موردنظر

دی ماه ۱۳۹۸

رویدادها

سروش طالبی

کارشناس برنامه آب و توسعه
پژوهشکده سیاستگذاری شریف

صدیقه ترابی

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی
کلان آب و آبفا وزارت نیرو

عباسقلی جهانی

مدیر اسبق دفتر برنامه‌ریزی
کلان آب و آبفا وزارت نیرو

سخنرانان

صدیقه ترابی

- در حالی که در بازنگری نظام تخصیص آب لازم است که حوضه‌های آبریز قابل برنامه‌ریزی باشند، در کنار این موارد نیازمند پایش منابع آبی نیز هستیم.
- در بازنگری نظام نامه تخصیص آب لازم است تلفیق روش‌های هیدرولوژیکی و اکولوژیکی دیده شود.
- وزارت نیرو در راستای بازتخصیص آب اقداماتی مانند طرح تعیین و تکلیف حقبه‌ها را در دستور کار قرار داده است.
- اولین مسئله‌ای که در استفاده از سازوکارهای دیگر چون بازار آب مطرح می‌شود این است که چه کسی، کجا و چقدر حق دارد.
- طرح شفاف‌سازی اطلاعات مصارف (به ویژه کشاورزی) نیز یکی از مهمترین طرح‌هایی است که وزارت نیرو در جهت شفاف‌سازی آمار و اطلاعات منابع آبی انجام داده است.
- اگر در حوضه‌ای بیش از اندازه از توان حوضه تخصیص داده یا مصرف شود، سبب بروز دو چالش اجتماعی یعنی درگیری مردم با یکدیگر یا مردم با دولت می‌شود و دیگر اینکه اثرات زیست محیطی بروز می‌کند که کمتر در مورد آن پرداخته می‌شود.

عباسقلی جهانی

- هدف اصلی در حکمرانی آب، رسیدن به امنیت آبی به معنی دسترسی پایدار آحاد جامعه و اکوسیستم‌های آبی به آب مورد نیاز است.
- دو شرط اصلی کیفیت و قیمت صحیح در نظام تخصیص ایران مغفول مانده است.
- در بررسی عرصه و محیط حکمرانی آب در وضع موجود مشخص می‌شود که عرضه بیشتر منابع آب برای پاسخ به تقاضاهای آب، الگوی غالب حکمرانی در نظام تخصیص ایران است.
- اگر الگوهای حکمرانی فعلی متداوم باشد، شرایط بحرانی در اکوسیستم‌های آبی و جامعه خواهیم داشت.
- اصلاحات در نظام تخصیص آب یکی از مولفه‌های تغییر الگوی حکمرانی است.
- الگوی حکمرانی خوب از نقش آفرینی متوازن نهادهای مدنی، جوامع محلی و بخش خصوصی تشکیل شده است.

سروش طالبی

- بازتخصیص آب به معنای جابجایی حقوق آب از مصارف گذشته برای تأمین نیازهای جدید در شرایط بسته شدن حوضه آبی است.
- بازتخصیص آب به صورت داوطلبانه در قالب بازار آب یا روش‌های مذاکره‌ای انجام می‌شود و روش غیرداوطلبانه بازتخصیص آب نیز به صورت رسمی، اداری و تصاحب آب انجام می‌شود.
- بازتخصیص خاموش به بازتخصیص آبی گفته می‌شود که جابجایی حقوق آب به صوت تدریجی و بدون آگاهی کامل حقا به داران و در فضایی مبهم گفته می‌شود.
- یکی دیگر از چالش‌ها بی رغبتی دولت به بازتخصیص آب و عدم پشتیبانی نظام قضائی از حقوق عامه و بهره بردار در حوزه بازتخصیص پایدار آب، است.

تحولات منابع آب و شرکت‌های مهندسين مشاور

دی ماه ۱۳۹۸

رویدادها

هرمزد رامینه

رئیس سابق مهندسان مشاور

محمد رضا عسگری

عضو سابق هیات علمی

دانشگاه صنعتی امیر کبیر

سخنرانان

محمد علی بنی هاشمی

مدیر سابق موسسه آب دانشگاه تهران

محمد رضا عسگری

- در سال‌های اخیر در قوانین سازمان برنامه، پروژه شناسایی را توجیهی و تفضیلی اعلام کرده‌اند اما درباره پیدایش پروژه هنوز هم قانون نگفته است که کجا، توسط چه کسی و چگونه باید تصمیم گرفته شود.
- در ابتدا ما ۴۰۰ شرکت در جامعه مهندسان مشاور بودیم و امروز به چهار هزار شرکت رسیده‌ایم.
- وقتی محل اجرای پروژه از پیش تعیین می‌شود، این ایراد از مهندس مشاور نیست.
- اساساً ایراد به حکمرانی و به توزیع کار است.

هرمزد رامینه

- به مرور نقش مهندسان مشاور به خصوص در قسمت پیدایش طرح‌ها کم رنگ تر می‌شود.
- در حقیقت به شرکت‌هایی تبدیل شده‌ایم که برای طرح‌هایی که به ما ابلاغ می‌کنند، نقشه اجرایی و جزئیاتی از این دست تهیه و در برخی موارد بر اجرای آن نظارت می‌کنیم اما در نهایت مسئولیت همه چیز بر گردن ماست.
- دستگاه‌های اجرایی و سیستم مدیریتی کشور، اعتقادی به انجام مطالعه ندارد. اگر مطالعه‌ای انجام می‌شود، فقط به این خاطر است که چیزی در دستشان باشد که بتوانند طرح‌ها را اجرایی کنند.
- همه جای دنیا یک پروژه را در ۱۵ سال مطالعه و در ۱۸ ماه اجرا می‌کنند اما به شرکت‌های مشاور در ایران شش ماه تا یک سال فرصت مطالعه می‌دهند و پروژه در یک یا دو دهه ساخته می‌شود.
- ۵۰ درصد اعضای جامعه مهندسان مشاور در حال رفتن به کما هستند. اینها شرکت‌هایی هستند که تمام کارهای عمرانی کشور به دست آن‌ها انجام شده است. تمام این شرکت‌ها دارند از رده خارج می‌شوند.

محمد علی بنی هاشمی

- ساختار دانشگاه و مسائل حاکم بر کشور اجازه رقابت بین بخش پژوهشی دانشگاه‌ها با مهندسان مشاور را نمی‌دهد و اساتید دانشگاه برای انجام کاری مشابه شرکت‌های مشاوره‌ای مناسب نیستند.
- ما نفهمیدیم چرا مطالعه گتوند را به ما، مطالعه ارومیه را به شریف و سیلاب را به دانشگاه تهران دادند. بر اساس نظم خاصی این واگذاری‌ها انجام نمی‌شود.

رویدادها؛ نشست تخصصی

تحولات منابع آب و
شرکت‌های مهندسی مشاور

نظام بازتخصیص؛ تحولات مورد
نیاز، اصلاحات مورد نظر

نقش خرید دولتی در توسعه
نوآوری بخش سلامت

تنظیم‌گری نوآوری؛ مشوق یا
مانع؟

رویدادها؛ حکمرانی در نظر

انفعال در برابر بحران: حکمرانی
آب زیرزمینی در ایران

رویدادها؛ دوره آموزشی

احیای دریاچه ارومیه و
زاینده رود الزامات رویکرد میان
رشته‌ای به حل مسائل

درآمدی بر تاریخ شفاهی

سلسله جلسات اصلاح حکمرانی و اثرگذاری سیاستی با مسئولین

جلسه کارگروه سازگاری با
تحولات زیست محیطی سازمان
محیط زیست

جلسه با معاونت محیط طبیعی
سازمان محیط زیست

جلسه با کارگروه فرونشست
سازمان محیط زیست

جلسه با مسئولین سازمان
راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

جلسه با کارگروه مدیریت
پسماند سازمان محیط زیست

جلسه با دفتر مدیریت تالاب‌ها
سازمان محیط زیست

جلسه با مسئولین سازمان اوقاف

اثرگذاری اجتماعی-ترویجی؛ حضور در رسانه

بازتخصیص خاموش با توجه
تأمین «نیازهای شرب»

قربانیان تخصیص آب و سنبه پر
زور صنعت- مدیریت منابع آب
راهکارهای تخیلی نمی خواهد

غیبت سیاست گذار بزرگ آب

وقتی سوءمدیریت در منابع آبی
را با خشکسالی اشتباه می گیریم

حقوق مالکان اصلی با جابجایی
آب ضایع می شود

بازتخصیص خاموش آب و
قربانیانی که باید برای آنها
چاره‌ای اندیشید

شکست سیاست‌های آب در
ایران-اپیزود اول رادیو پالیسی

ایجاد دفتر نمایندگی مرکز ملی
مطالعات راهبردی کشاورزی و
آب در اتاق اصفهان

بازتخصیص درست آب منوط به
شفافیت در حقوق بهره‌برداران
است

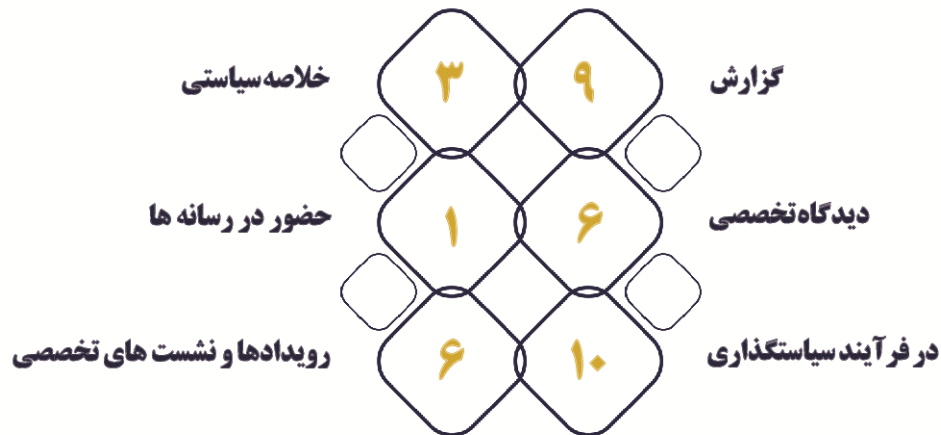
فصل دوم

حوزه تخصصی انرژی

حوزه تخصصی انرژی رسالت اساسی خود را در اصلاح نظام حکمرانی و تنظیم‌گری در صنایع بالادست نفت و گاز، توسعه بنگاه‌های داخلی در صنایع پایین دست، توسعه نظام تنظیم‌گری در بخش برق کشور، تلاش برای توسعه ظرفیت‌های گفتمانی کشور و همچنین استفاده از ظرفیت‌های ملی و بین‌المللی برای تحقق توسعه پایدار، تعریف نموده است.

خلاصه فعالیت‌های حوزه تخصصی انرژی

برنامه‌ها

همکاران

اصلاح ساختاری رابطه مالی شرکت ملی نفت ایران و دولت

مساله
محوری

نگاه دولت به شرکت ملی نفت باید از تأمین کننده بودجه دولت به یک شرکت سودآور تغییر کند.

نکات
کلیدی

- قانون بودجه سال ۱۳۹۸ سازمان برنامه و بودجه و وزارت نفت را موظف به طراحی روابط مالی جدید شرکت ملی نفت و دولت با هدف تقویت جایگاه تجاری شرکت و شفاف سازی هزینه های شرکت کرد.
- تجارب بین المللی نشان می دهد، شرکت های ملی نفت که رابطه مالی بر پایه سود را پیاده کرده اند از منظر شاخص های فنی و اقتصادی عملکرد بهتری داشته اند.
- تجربه کشورهای در حال توسعه نشان می دهد، پیاده سازی مدل سود پایه، زمانبر و نیاز به تغییر در بخش های نهادی و رژیم های مالی و قراردادی دارد.
- رژیم مالی دولت و شرکت ملی نفت براساس وضعیت میادین نفت و گاز به دو دسته در حال بهره برداری و نیازمند سرمایه گذاری برای توسعه تقسیم می شود.
- در بخش سرمایه گذاری روابط مالی بین دولت و شرکت ملی نفت بر پایه ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید از منظر کوتاه مدت مناسب است و در بخش بهره برداری غیر از مدل فعلی سه روش پیشنهادی رویالتی، فی و IPC وجود دارد.
- شاخص های رابطه مالی مناسب در بخش بهره برداری عبارت است از: انعطاف پذیری، پایداری، ایجاد انگیزه برای افزایش تولید و کاهش هزینه ها، انگیزه برای صادرات مناسب نفت و تقویت جایگاه تجاری شرکت ملی نفت.
- این شاخص ها مدل ایده آل در بخش بهره برداری، اخذ رویالتی و مالیات از شرکت نفت توسط دولت است، اما مدل

- شرکت‌های ملی نفت موفق از رابطه مالی بر پایه سود به جای بر پایه درآمد استفاده می‌کنند.
- برای پیاده‌سازی رژیم مالی بر پایه سود، باید دو اقدام تغییر نگاه دولت به شرکت ملی نفت از تأمین‌کننده بودجه دولت به یک شرکت سودآور و تجاری‌سازی شرکت ملی نفت ایران انجام شود.
- اصلاحات ساختاری بودجه و کاهش وابستگی بودجه به نفت
- پیاده‌سازی نظام تنظیم‌گری بهینه در صنعت نفت و گاز
- تاسیس «شرکت ملی توسعه نفت ایران» به عنوان سرمایه‌گذار داخلی عمده پروژه‌های بالادستی نفت و گاز با شروط غیردولتی بودن و عرضه سهام از طریق بورس اوراق بهادار ایران
- تدوین چهارچوب هزینه تمام شده شرکت ملی نفت ایران به ازای هر بشکه نفت و هر مترمکعب گاز تولیدی.
- به عنوان راهکار کوتاه‌مدت، مدل فی به ازای تولید هر بشکه نفت و هر متر مکعب گاز با هدف شفاف‌سازی هزینه تمام شده شرکت ملی نفت برای یک بازه ده ساله مناسب است.
- موفقیت در اجرای مدل فی، موجب تدوین چهارچوب هزینه تمام شده شرکت ملی نفت خواهد شد و می‌تواند راه را برای اجرای مدل‌های پیشرفته‌تر هموار نماید.

ارزیابی آثار تحریم پتروشیمی ایران و استراتژی شرکت‌ها در شرایط تحریمی

سعید طهماسبی
سیدحامد توانگر

مساله
محوری

بازارهای فروش محصولات ایرانی، رقبای ایران، تحولات اخیر در این بازارها و نحوه مواجهه مؤثر تولیدکننده‌های ایرانی مسئله روی میز سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران صنعت پتروشیمی و ذی‌نفعان این حوزه است.

نکات
کلیدی

- محدودیت‌های خارجی که طی چند سال اخیر عرصه را بر فعالان صنعت پتروشیمی تنگ کرده، از جمله تحریم‌های مستقیم یا غیرمستقیم، اثر خود را در افزایش هزینه‌های شرکت‌ها نشان می‌دهد.
- پتروشیمی طی ۸ سال اخیر آهنگ افزایش ظرفیت خود را هر چند به کندی اما پیش برده و در این مدت درآمدهای صادراتی به دلیل افزایش قیمت نفت و کامودیتی‌های وابسته به آن، در مقاطعی، کاهش حجم صادرات را تا حدی جبران کرده است.
- در سال ۹۷، حدود ۷۵ درصد حجم و درآمدهای صادراتی پتروشیمی‌های اصلی مربوط به صادرات متانول و گریدهای مختلف پلی‌اتیلن بوده است.
- بررسی مقاصد صادراتی این محصولات طی دوره ده ساله نشان می‌دهد تنوع صادرات ایران در سال‌های اخیر به دلایل مختلفی از جمله تحریم و فقدان استراتژی کلان در بازاریابی محصولات به شدت کاهش یافته است.
- هزینه خوراک در پتروشیمی‌های الفینی بیشترین سهم را داشته، در حالی که این سهم در متانول فروش‌های خارک و فناوران کمتر بوده است.
- دو پتروشیمی خارک و فناوران که محصولات صادراتی مایع دارند، حدود ۱۲ درصد هزینه‌هایشان را هزینه حمل و نقل تشکیل داده است.

- با حفظ شرایط تحریم، اقدام به خرید تانکرهای شیمیایی و صادرات محصول با کشتی‌های داخلی و با فرض فروش محصولات تمام کشتی‌های در اختیار طی ۵ سال آتی، حدوداً ۰/۵ میلیارد دلار صرفه‌جویی ارزی برای پتروشیمی‌های این حوزه حاصل خواهد شد.
- ایالات متحده در شبکه تحریم‌هایی که علیه ایران اعمال کرده است، توجه ویژه‌ای به تحریم ایران در دسترسی به شبکه‌های پولی و بانکی داشته باشد زیرا اولاً با پیشرفت‌های رخ داده در زمینه فناوری اطلاعات، امکان رهگیری و شناسایی مبادلات مالی آسان‌تر از تبادلات کالا شده و ثانياً راه‌حل‌های جایگزین کمتری در این زمینه وجود دارد.
- به‌منظور دور زدن این تحریم‌ها می‌توان از ظرفیت بلاک چین در حذف نهادهای مالی واسطه‌ای، کاهش تراکنش‌های مالی، ایجاد لایه‌های بانکی متعدد و ایجاد شرکت‌های تراستی استفاده کرد.

پیشنهاد طرح سه پلکان به منظور تغییر نظام تعرفه برق بخش خانگی

سعید طهماسبی
علیرضا رسولی

مساله
محوری

طرح سه پلکان در عین سادگی، تغییری در هزینه‌های ۷۵ درصد مشترکین ایجاد نکرده و باعث پایداری درآمدهای دولت در بلندمدت خواهد شد.

نکات
کلیدی

- رشد بالای مصرف برق، بدهی‌های انباشته وزارت نیرو و شرکت توانیر، عدم تناسب قیمت فروش و هزینه تمام‌شده برق از اصلی‌ترین مسائل و مشکلات صنعت برق کشور هستند.
- عمده این مسائل ریشه در نظام قیمت‌گذاری ناکارآمد کنونی دارند.
- در سازوکار فعلی، قیمت فروش برق به صورت ثابت و خارج از مجموعه صنعت برق و بدون توجه به عواملی همچون هزینه فرصت مصرف برق و حتی هزینه تمام‌شده تأمین برق تعیین می‌شود.
- پیش شرط حل عمده مشکلات صنعت برق کشور، در گروی اصلاح نظام قیمت‌گذاری فعلی با حفظ منافع بازیگران این صنعت و نیز ملاحظه محدودیت‌های ساختار تصمیم‌گیری کشور است.
- اصلاح نظام قیمت‌گذاری برق به دلایلی همچون نظام قیمت‌گذاری پلکانی، متفاوت بودن اقلیم‌های آب‌وهوایی، کسش قیمتی بسیار پایین برق، حساسیت‌های اجتماعی و سیاسی حول موضوع یارانه‌های انرژی و ... پیچیدگی‌های خاصی دارد و از این رو می‌بایست با حداقل چالش‌ها در اجرا همراه باشد.
- گزینه‌های سیاستی مختلفی برای اصلاح نظام تعرفه‌ای موجود مطرح است که عمده‌ترین آنها تغییر پلکان‌های قیمتی موجود، افزایش تعرفه مشترکین بالای الگو و طرح سهمیه‌بندی به ازای هر مشترک خانگی است.
- به طور کلی طرح اصلاحی بهینه می‌بایست برای عموم مشترکین ساده و قابل فهم باشد.

- در طرح پیشنهادی سه پلکان، مصرف ۷۵ درصد مشترکین هر اقلیم به عنوان الگوی مصرف در نظر گرفته شده و جدول تعرفه برای این دسته از مشترکین با دو پله به نحوی طراحی می‌گردد که تغییری در هزینه‌های این دسته از مشترکین ایجاد نگردد.
- پله سوم تعرفه برای مشترکین بالای الگو، معادل ۵۰ درصد متوسط قیمت ریالی برق صادراتی با نرخ تسعیر سامانه نیما که توسط وزارت نیرو تعیین و اعلام می‌گردد، محاسبه و اعمال خواهد شد.
- با اجرای طرح سه پلکان، جداول تعرفه از ۷ پلکان به ۳ پلکان کاهش می‌یابد.
- پله اول در طرح جدید تا ۱۵۰ کیلووات ساعت و با کف قیمت کنونی یعنی ۵۲۴ ریال به ازای هر کیلووات ساعت و پله بعدی بین ۱۵۰ و ۳۰۰ کیلووات ساعت و با قیمت ۷۵۰ ریال به ازای هر کیلووات ساعت محاسبه می‌شود.
- مصرف مشترکین بالای الگو یعنی ۳۰۰ کیلووات ساعت نیز به صورت ۵۰ درصد ریالی قیمت برق صادراتی (۷/۵ سنت و نرخ تسعیر ۱۲۰۰۰ تومان) محاسبه می‌شود.

مکتوبات سیاستی؛ گزارش

مروری اجمالی بر وضعیت
درآمد و هزینه های شرکت های
زیرمجموعه وزارت نفت

حکمرانی نفت و گاز روسیه

راهکارهای مقابله با تحریم
پتروشیمی ایران

روابط مالی شرکت ملی نفت
الجزایر با دولت

اصلاح ساختاری رابطه مالی
شرکت ملی نفت ایران و دولت

ارزیابی آثار تحریم پتروشیمی
ایران و استراتژی شرکت ها در
شرایط تحریمی

مروری بر رابطه مالی شرکت
آرامکو با دولت عربستان و
تغییرات اخیر آن

مکتوبات سیاستی؛ خلاصه سیاستی

پیشنهاد طرح سه پلکان به منظور
تغییر نظام تعرفه برق بخش
خانگی

پیشنهاد همکاری در تدوین
اساسنامه تنظیم گر صنعت نفت
و گاز

مکتوبات سیاستی؛ دیدگاه تخصصی

ارتقای حکمرانی گاز طبیعی
ایران در گروهی اصلاح نظام
قیمت گذاری گاز طبیعی

طرح مجلس برای اساسنامه
شرکت ملی گاز اقدامی شکلی
به جای اصلاحات اساسی

ارتقای حکمرانی گاز طبیعی
ایران در گروهی اصلاح نظام
قیمت گذاری گاز طبیعی

پیشنهاد راهکاری جایگزین برای
خصوصی سازی شرکت ملی
نفت ایران

اقدامات لازم برای تغییر نگاه به
شرکت ملی نفت از تامین بودجه
به سودآوری

برنامه جدید محاسبه هزینه های
صنعت نفت و گاز

طراحی ساختاری رابطه ملی شرکت ملی نفت و دولت

دی ماه ۱۳۹۸

دکتر علی کاردر

مدیرعامل سابق شرکت ملی نفت ایران

سید محمد حسینی

نماینده مجلس و عضو هیات

امنای صندوق توسعه ملی

محمد رضا کتیری

مدیر برنامه حکمرانی نفت اندیشکده

حکمرانی شریف

مهندس میرزایی

مدیرکل بودجه وزارت نفت

مهندس حسینی:

- تأمین نظر ذی‌نفعان حوزه نفت شامل دولت، صندوق توسعه ملی و شرکت ملی نفت در طراحی هر برنامه جدید مالی مهم است که عدم توجه به این مسئله، می‌تواند منجر به شکست این طرح شود.
- لازم است به زمینه‌های نهادی در موضوع افزایش نقش بخش خصوصی و کاهش تصدی‌گری دولت توجه شود.
- سرمایه‌گذاری در صنعت نفت به منظور حفظ توان تولید و تأمین بودجه کشور و توجه بیشتر به بهره‌گیری از سرمایه‌های خرد مردمی در صنعت نفت، الزامی است.

دکتر کاردر:

- در آینده، عدم تصمیم‌گیری در مورد سرمایه‌گذاری جدید موجب افت تولید می‌شود و شرکت ملی نفت تنها می‌تواند نیاز داخل کشور را تأمین کند.
- باید به دنبال راهکارهای جدید و مبتنی بر استفاده از توان بخش خصوصی و سرمایه‌های مردمی بود.

مهندس میرزایی:

- شرکت ملی نفت برنامه‌ای را در دست انجام دارد که بتواند با استفاده از ظرفیت‌های آن، نسبت به محاسبه دقیق هزینه تمام شده نفت و گاز اقدام کند.
- بخش عمده‌ای از درآمدهای حاصل از تولید نفت و گاز که حدود ۷۰ درصد است، به صورت یارانه پنهان در اختیار مردم قرار می‌گیرد که عملاً دولت و شرکت نفت هیچ نقشی در تخصیص این منابع در توسعه صنعت نفت ندارند.
- در ارتباط با سرمایه‌گذاری در حوزه نفت و گاز، علاوه بر کم بودن میزان سرمایه‌گذاری‌های انجام شده طی سال‌های اخیر، باید بازدهی سرمایه‌گذاری‌های گذشته بررسی شود.

مهندس کثیری:

- در شرکت‌های ملی نفت دنیا از دو دسته نظام مالی بر پایه سود و بر پایه درآمد، استفاده می‌شود.
- در نظام بر پایه درآمد، دولت ابتدا سهم خود را از فروش نفت برداشته و بقیه را به شرکت نفت می‌دهد تا کلیه اهداف را محقق کند و ریسکی در این حوزه نمی‌پذیرد.
- در مدل بر پایه سود، بعد از کسر هزینه‌های جاری و سرمایه‌ای صنعت نفت، سود بین دولت و شرکت تقسیم می‌شود و شرکت‌های موفق، نظام مالی مبتنی بر سود را استفاده کرده‌اند.
- مدل مداخلات دولت در تصمیم‌گیری صنعت نفت باید تغییر کند.
- شفاف‌سازی مدل هزینه‌کرد و دسترسی به منابع مالی برای تجاری‌شدن شرکت ملی نفت ضروری است.
- خصوصی‌سازی بخشی از سهام شرکت ملی نفت ایران توسط یک نهاد واسط انجام پذیرد.
- شرکت ملی سرمایه‌گذاری نفت به عنوان یک شرکت غیر دولتی، عمده سرمایه‌گذاری‌های داخلی در بخش نفت ایران را انجام دهد.

رویدادها؛ کارگاه

جایگاه تنظیم گری در نظام
حکمرانی صنعت نفت و گاز

تنظیم گری نفت شرکت پالایش
و پخش

اصلاح ساختار برق عراق

رویدادها؛ نشست تخصصی

طراحی ساختاری رابطه مالی
شرکت ملی نفت و دولت

بازآرایی بازیگران نهایی
پتروشیمی لازمه حکمرانی
مطلوب

سلسله جلسات اصلاح حکمرانی و اثرگذاری سیاستی با مسئولین

جلسه هماهنگی با سازمان برنامه
و بودجه

جلسه با آقای تربتی، مدیرعامل
شرکت ملی گاز

جلسه با مدیران بازرگانی
پتروشیمی ها

جلسه با مدیر کل بودجه وزارت
نفت، مهندس میرزایی

جلسه با مدیریت اکتشاف
شرکت ملی نفت، آقای
سید صالح هندی

شرکت و ارائه در کنفرانس نفت
و نیرو

جلسه با وزیر نفت، اصلاح رابطه
مالی شرکت ملی نفت و دولت

جلسه با وزیر نفت، رابطه مالی
شرکت ملی نفت و دولت

جلسه با مهندس کاردر، نایب
رئیس صندوق بازنشستگی نفت

جلسه با وزیر نفت، رابطه مالی
نفت

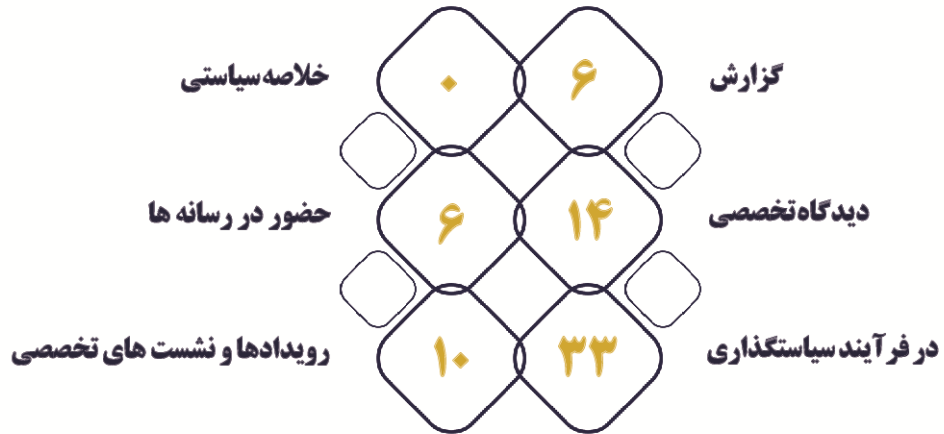

فصل سوم
حوزه تخصصی حکمرانی عصر دیجیتال

رشد چشمگیر فناوری‌های نوظهور فناوری اطلاعات و ارتباطات از جمله هوش مصنوعی، زنجیره بلوکی، رایانش ابری و کلان داده، نظام مدیریت، تولید و حکمرانی را دچار تحولات گسترده‌ای کرده است. حوزه تخصصی حکمرانی عصر دیجیتال، احصا نحوه مواجهه هوشمندانه نظام حکمرانی کشور با این پدیده‌ها را دنبال می‌کند.

خلاصه از فعالیت‌های حوزه تخصصی حکمرانی عصر دیجیتال

برنامه‌ها

همکاران

ملاحظات و احتیاطات در کاربست مدل‌های ریاضی انتشار

میشم علیزاده
حسین میرزاپور

مساله
محوری

محققین در صورت عدم توسعه مدل‌های ریاضی قوی و دارای حد قابل قبول از جزئیات دنیای واقعی، در صورتی که اهداف سیاسی یا اقتصادی خاصی را مدنظر ندارند، باید از انتشار عمومی نتایج کمی آن خودداری کنند.

نکات
کلیدی

- هنگام شیوع یک بیماری واگیردار نوظهور، سیاست‌گذار نیاز به شناخت پارامترهای کلیدی دخیل در شیوع بیماری و برآورد اثر مداخله‌های مختلف غیردارویی بر متغیرهای مختلف تصمیم‌گیری دارد.
- مهمترین متغیرهای تصمیم‌گیری برای سیاست‌گذار عبارتند از تعداد ابتلا و مرگ‌ومیر در سناریوهای مختلف، بیشینه‌ی تعداد مبتلایان و زمان رخداد، تعداد تخت بیمارستانی، اتاق آی‌سی‌یو و دستگاه تنفسی و پیش‌بینی سیر انتشار بیماری
- اکوسیستم شیوع بیماری‌های واگیردار، یک سیستم پیچیده است که نه تنها تعداد عوامل اثرگذار بر رفتار سیستم و ارتباطات بین آن‌ها زیاد است، بلکه تعامل این عوامل با یکدیگر نیز ممکن است منجر به ظهور رفتارهای غیرقابل پیش‌بینی شود.
- در ماه‌های اخیر شاهد اخبار مختلفی از پیش‌بینی کیفی یا کمی این مدل‌ها از سیر انتشار کرونا در ایران و سایر کشورها بوده‌ایم که پیش‌بینی‌های بعضاً بسیار متفاوتی از متغیرهای تصمیم‌ارائه داده‌اند و منجر به تغییر سیاست‌گذاری کشورها شده‌اند.
- مدل فردمحور کووید ۱۹ دانشگاه امپریال کالج انگلستان با پیش‌بینی تعداد بالای مرگ‌ومیر در صورت عدم اعمال مداخله‌ها سخت‌گیرانه، باعث تغییر سیاست دولت انگلستان، تاثیر بر سیاست‌های دولت آمریکا و هشدار برای کشور فرانسه شد.

- لزوم توسعه مدل‌های دقیق و منطبق بر شرایط دنیای واقعی که بتوانند باعث افزایش توانایی سیاست‌گذاران آگاه یا جلوگیری از گمراهی سیاست‌گذاران ناآشنا بشود.
- تبیین دقیق هدف مدل و پرهیز از خلط اهداف توصیفی/توضیحی با پیش‌بینی
- پرهیز از تغییر کاربری مدل‌های غیرمرتبط سهل‌الوصول جهت تسریع در امر واکنش به بحران موجود
- پرهیز از استفاده از مدل‌های سایر کشورها بدون کالیبره کردن با شرایط داخلی
- پرهیز از ارائه عمومی نتایج کمی در صورت عدم توسعه مدل با جزئیات کافی
- ارائه رفتار مسئولانه در خصوص افکار عمومی و احتمال تولید اخبار گمراه‌کننده
- تشویق دانشجویان به توسعه مدل‌های کوچک ولی دارای جزئیات کافی
- تمرکز بر تحلیل داده‌های محلی و ارائه پیش‌بینی‌های مبتنی بر تحلیل داده‌ها برای هر منطقه در زمان وقوع همه‌گیری‌های نوظهور (شهر، شهرستان، یا استان)
- همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت تعریف پروژه‌های تحقیقاتی بین‌رشته‌ای برای توسعه مدل‌های ریاضی مناسب برای شیوع بیماری‌های واگیردار
- حمایت از دانشگاه‌های استان‌ها جهت توسعه زیربنا و مدل‌سازی شیوع بیماری‌های واگیردار در سطح استان و یا شهرستان و ایجاد تیم راهبری ملی جهت برنامه‌ریزی برای قابل‌تجمع بودن مدل‌های استانی به یک مدل ملی
- حمایت مالی و زیربنایی از تحقیقات رشته‌ای و بین‌رشته‌ای در این حوزه پس از فروکش کردن همه‌گیری
- ایجاد برنامه‌های ملی جهت جمع‌آوری مرتب و روزانه داده‌های بیماری‌های واگیردار نوظهور در زمان رخداد
- انتشار اخباری که محرک احساسات منفی قوی هستند ممکن است باعث فعال‌شدن یکی از سوگیری‌های شناختی به‌نام «بی‌توجهی به احتمال» شود.

سامانه شبیه ساز اصلاح یارانه بنزین (انرژی یار)

مساله
محوری

قیمت بازار که تعیین کننده درآمد ناشی از فروش سهمیه بنزین است، در طول زمان همراه با تورم پروزرسانی می شود و در نتیجه قدرت خرید ناشی از درآمد فروش سهمیه ی مازاد بنزین حفظ می شود.

نکات
کلیدی

- از ۱۳۵۵ تا ۱۳۹۸، ایران شاهد متنوع ترین سیاست های تعیین نرخ بنزین بوده است.
- افزایش سالیانه قیمت در دولت اصلاحات تا قانون تثبیت قیمت ها در مجلس هفتم و سهمیه بندی دونرخی بنزین در دولت نهم تنها گوشه ای از رفتار سیاست گذار در تعیین قیمت یکی از کلیدی ترین اقلام مصرفی مردم است.
- ۲۴ آبان ۹۸ نیز بعد از چند سال تثبیت قیمت بنزین ۱۰۰۰ تومانی، تکرار تجربه سناریو سهمیه بندی دونرخی رقم خورد.
- نکته حائز اهمیت در این سال ها اصرار سیاست گذاران بر تخصیص سهمیه بنزین به هر خودرو بوده که این رویکرد علی رغم سابقه دارای مشکلات متعددی است.
- بنابر آمار منتشره، ۴۳ درصد خانوارهای ایرانی اساسا خودرو شخصی ندارند.
- میزان بر خورداری دهک هزینه ای اول از یارانه بنزین ۲۲ برابر دهک دهم است.
- تخصیص سهمیه به هر خودرو، توزیع ظالمانه یارانه بنزین به عنوان بیت المال عمومی جامعه، بین اقشار خاصی از جامعه است.
- علاوه بر جنبه ی ناعادلانه این توزیع، وضعیت تورمی فعلی کشور تبعات نگران کننده ای برای اقشار کم بر خوردار از جمله چالش تامین معیشت و مسائل امنیتی منبث از آن دارد.
- مساله ی مهم در تمامی طرح های سهمیه بندی، تعیین قیمت دوم برای بنزین است.

- راه‌حل جایگزین خودرو محور در تخصیص سهمیه بنزین، سهمیه‌بندی فرد محور (به هر کد ملی) است.
- در این طرح، به هر ایرانی دارای کد ملی ماهیانه n لیتر سهمیه بنزین تعلق می‌گیرد که سهمیه‌ی تخصیص داده شده به هر فرد، به سرپرست خانوار او داده می‌شود.
- این روش با ایجاد بازار برخط خرید و فروش سهمیه‌ی بنزین و بازتوزیع یارانه‌ی بنزین بین اقشار جامعه، با معیارهای عدالت منطبق‌تر بوده و اهداف کلی سهمیه‌بندی را نیز محقق می‌سازد.
- در این روش دولت به‌جای تصدی‌گری و پخش پول، به تسهیل‌گری و تنظیم‌گری می‌پردازد.
- در این طرح دولت صرفاً قیمت بنزین سهمیه‌ای را تعیین می‌نماید و قیمت دوم بنزین در سامانه‌ای برخط توسط سازوکار عرضه و تقاضا تعیین می‌گردد.
- اهمیت چنین سازوکاری آن است که قیمت بازار، که تعیین‌کننده درآمد ناشی از فروش سهمیه بنزین است، در طول زمان همراه با تورم به‌روز می‌شود و در نتیجه قدرت خرید ناشی از درآمد فروش سهمیه‌ی مازاد بنزین حفظ می‌شود.

صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی

مساله
محوری

جداسازی فضای صیانت شده کودکان و نوجوانان از طریق نهادسازی، تولید قوانین و مقررات مضاعف و محدودسازی فعالیت بخش خصوصی ولو به عنوان یک راهبرد فرهنگی کوتاه مدت.

نکات
کلیدی

- موضوع کودک و نوجوان، از جمله مهمترین محورهای مسئولیت اجتماعی رگولاتورهای فضای مجازی است.
- رگولاتورهای فضای مجازی صرف نظر از ویژگی‌های منحصر به فرد سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، ناچارند درباره تبلیغات سیاسی، اخبار جعلی و محتوای مضر تصمیم‌گیری کنند.
- تا پیش از جریمه سنگین ۵ میلیارد دلاری یوتیوب به واسطه تخلف در صیانت از داده‌های شخصی کاربران، بیشترین شکایات مردمی و سنگین‌ترین احکام قضایی صادر شده در فضای مجازی، متعلق به موضوع صیانت از کودکان بوده است.
- برجسب‌زنی محتوا، تمایزبخشی، رده‌بندی سنی، کنترل والدین، مسئولیت سردبیری مضاعف و آگاه‌سازی هوشمند از پرطرفدارترین سیاست‌های بین‌المللی اعمال شده در زمینه صیانت از کودکان در فضای مجازی را تشکیل می‌دهد.
- می‌توان مؤلفه‌های اصلی بسته سیاستی جامع در زمینه صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی را مشتمل بر دو بعد پایین به بالا و بالابه پایین دانست که این اجزاء به صورت مکمل در کنار یکدیگر اثربخشی سیاست را تضمین خواهد کرد.
- بعد پایین به بالا، ناظر بر موضوع سواد مجازی است و عمده مسئولیت را متوجه خانواده می‌داند.

- پلت فرم‌های دیجیتال با استفاده از جایگاه برتر خود در بازار و با بکارگیری الگوریتم‌ها، تعیین می‌کنند کاربران چه محصولاتی را بیشتر ببینند تا در نهایت بازار برندهای تجاری طرف قراردادشان توسعه پیدا کند.
- ابتدای یک فرآیند مشورتی سیاستگذاری، خطوط و پارامترهای اصلی مدنظر حاکمیت مشخص شود و سپس با وجود آوردن یک نظام انگیزشی مناسب، در مورد اعمال آن با مشارکت شرکت‌های پلتفرمی توافق صورت پذیرد.
- دیدبان‌های محتوای کودک، شرکت‌های خصوصی هستند که به عنوان میانجی خودتنظیم‌گرانه میان نهادهای تنظیم‌گر و ارائه‌دهندگان محتوا باید در فضای مجازی فعالیت کنند.
- انتظار می‌رود در آینده نزدیک مسئولیت رتبه‌بندی، رده‌بندی سنی، برچسب‌زنی ژانری و پایش مستمر، نظرخواهی مردمی و سایر خدمات محتوایی مرتبط در حوزه تولیدات کودک از سوی متولیان مربوطه، به شرکت‌های دیدبانی محتوای کودک واگذار شود.
- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری سازمان سینمایی و ساترا می‌تواند به تدریج حق انتشار و عرضه آثار دیداری - شنیداری غیرایرانی را محدود نماید و این کار منوط به اخذ مجوز رسمی خرید حق پخش از تهیه‌کننده باشد.
- وزارت آموزش و پرورش می‌تواند در برنامه رسمی مدارس کشور به صورت ماهانه زنگ نمایش فیلم به مدت دو ساعت را اجباری کند.
- تنظیم قرارداد بین آموزش و پرورش، تهیه‌کنندگان کودک و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که به موجب آن، مخاطب بالقوه تضمین شده برای تولیدات داخلی در ازای توسعه امکانات زیرساختی و فنی مدارس در اختیار تولیدکنندگان محتوا قرار گیرد، می‌تواند حائز اهمیت باشد.
- حمایت از تولیدات فنی ایرانی در زمینه صیانت از کودکان در فضای مجازی در قالب قراردادهای چندجانبه بین تولیدکنندگان و مدارس قابل تعریف است.

مکتوبات سیاستی؛ گزارش‌ها

تنظیم‌گری فناوری با روش‌های
مبتنی بر مقررات زدایی

مرور ادبیات اقتصادی پلتفرم‌های
چندمنظوره با تأکید بر
سوپراپلیکیشن

لیبرا رمز ارز فیسبوک

نظام مسائل کودک و نوجوان
در فضای مجازی

کتاب رسانه و حاکمیت

تدوین طرح درس سیاست
گذاری فناوری‌های تحول
آفرین

بررسی تجمیع‌کننده‌ها در ایران
و جهان

کرونا و ویروس و کارزار مدیریت
بحران در کشور

کتاب Digital DNA

ترجمه مقاله "چرا سیاستگذاران
باید نگران رمز ارز لیبرا باشند"

ترجمه مقاله "خلق ارزش از
طریق تکنولوژی بلاکچین"

مکتوبات سیاستی؛ خلاصه سیاستی

آیین نامه فرآیند استخراج
رمزارز؛ از چاله به چاه!

نقشه مداخلات سازمان تنظیم
مقررات صوت و تصویر فضای
مجازی در حوزه

تنظیم گری استخراج رمزارزها؛
از چالش امنیتی تا فرصت
اقتصادی

بررسی آسیب شناسانه عملکرد
شبکه ملی اطلاعات

نکاتی درباره لایحه صیانت از
کودکان و نوجوانان در فضای
مجازی

پیشنهاد الگوی ارزیابی و سنجش
اثر اندیشکده‌ها و سازمانهای
مردم نهاد

هوشمندسازی تنظیمگری
تبلیغات دیجیتال

مکتوبات سیاستی؛ دیدگاه تخصصی

سوپراپلیکیشن رویکا؛ سهل
ممنوع

تقسیم بندی Huawei بررسی
شده بر اساس موضوعی

لیبر، پاسخ هوشمندانه امریکا به
بیت کوین

بلاک چین و معاملات املاک؛
فناوری در خدمت اعتماد

بلاکچین، پایانی بر کلاهبرداری
علمی

گذر از بلاک چین به
فناوری های توزیع شده ی دیگر

اینترنت و فناوری بلاکچین:
اقتدار گرایانه یا دموکراتیک؟!

سلامت دیجیتال؛ چگونه
بلاکچین انقلابی در
هوشمندسازی اقتصاد پدید

هزارتوی تنظیم گری فضای
مجازی؛ با مقررات گذاری صرف به
گرد پای تکنولوژی می رسیم؟!

داده و تاکسی های اینترنتی

شبکه آنلاین نخبگان و مجلس
ایران

تنظیم گری فناوری با روش های
مبتنی بر مقررات زدایی

شبکه ملی اطلاعات و محدودیت اینترنت دو روی یک سکه؟

دی ماه ۱۳۹۸

دکتر یاسر جلالی
دستیار ویژه رئیس سازمان
تبلیغات اسلامی

دکتر امیر ناظمی
رئیس سازمان فناوری
اطلاعات ایران

دکتر حسین میرزاپور
راهبر حوزه حکمرانی عصر دیجیتال
پژوهشکده سیاست گذاری شریف

دکتر کیوان جامه‌بزرگ
معاون توسعه راهبردی و امور
شرکت‌های فناپ

دکتر ناظمی:

- وزارت ارتباطات به عنوان بخش اجرایی پروژه غیر از بازسازی مفهوم شبکه ملی اطلاعات به بازرراحی و معماری مفهوم آن پرداخت؛ به همین دلیل ۳ لایه را از هم تفکیک کردیم؛ زیرساخت، خدمات و محتوا.
- پیام رسان و موتور جست و جو بومی نتوانستند با رقیبان خارجی رقابت کنند که دلایل آن واگذاری به نهاد خصولتی، فیلترینگ سرویس خارجی و اعطای سوبسید بود.
- نقشه و خدمات ابری ما قابل مقایسه با رقیبان خارجی هستند زیرا سوبسید بی مورد عرضه نکردیم تا در بازار رقابت حذف شوند.
- با وام‌های میلیاردی و فیلترینگ رقیب سرویس بومی، شبکه ملی اطلاعات رشد نخواهد کرد.

دکتر جلالی:

- چیزی که من از شبکه ملی اطلاعات اراده می‌کنم؛ دسترسی است، دسترسی پایدار، امن و عادلانه است.
- مفهوم شبکه ملی اطلاعات از نقطه‌ای آغاز می‌شود که شما می‌خواهید یک محدودیت را عقب برانید و دسترسی محدود را توسعه دهید.
- شبکه ملی اطلاعات قرار است که دسترسی ایجاد کند و این دسترسی را می‌شود با مفهوم استقلال ایجاد کرد.
- شبکه ملی اطلاعات معادل قطع اینترنت نیست؛ بلکه اینترنت جاری است.
- سند تبیین الزامات شبکه ملی اطلاعات بهتر است در معرض نقد و نظر مردم و نخبگان قرار بگیرد؛ دولت و بخش خصوصی هنوز تکلیف خود را نمی‌دانند.
- شبکه ملی اطلاعات را موجود واحد ببینیم. از زوایای مختلف می‌توان به زیرساخت، محتوا، خدمات و کاربر نگاه کرد اما نباید تفکیک کنیم.

دکتر جامه بزرگ:

- تعریف اولیه شبکه ملی اطلاعات کاملاً مبتنی بر شبکه زیرساخت، روتر، دیپاستر و امثال آن است و کمترین موضوعی که به آن پرداخته شده در مورد محتوا و کاربردهای آن است.
- شفافیت در سیاست‌ها و در واقع تنظیم‌گری قوانین و مقررات حوزه شبکه ملی اطلاعات مهم‌ترین کمکی است که حاکمیت می‌تواند به بخش خصوصی کند.
- در لایه حاکمیت، اراده‌ای جدی نسبت به اینکه اقتصاد دیجیتال در کشور یک موضوع حیاتی و کلیدی تلقی شود، شکل نگرفته است.
- شبکه ملی اطلاعات اگر به مفهوم استقلال کامل شبکه داخلی اینترنت از اینترنت بین‌الملل باشد، محکوم به شکست است.

دکتر میرزاپور:

- ما باید بتوانیم در فضای در حال گسترش اقتصاد دیجیتال جایگاهی در دنیا فراهم کنیم که دنیا اگر روزی هم خواست ارتباط ما را قطع کند، ما بتوانیم ادامه دهیم.
- با این ایدئولوژی که ما همواره در فضای مجازی در جنگ دائمی هستیم، ادامه حیات شرکت‌های خصوصی داخلی و حتی رقابت با سرویس‌های خارجی جای بسی تردید است.
- اگر بخواهیم هم نمی‌توانیم اینترنت را طولانی مدت ببندیم.

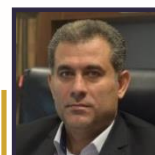
دکتر محمد جلال
کارشناس فناوری بلاکچین

دکتر ولی الله فاطمی اردکانی
مدیرعامل شرکت یکتا ققنوس پارس

دکتر رضا محمدی
مدیرعامل فناوری های هوشمند مالی امین

دکتر سجاد فلاح
عضو هیات عامل سازمان فناوری
اطلاعات ایران

دکتر فاطمی:

- رمز ارز ملی توافقی برای تسویه آنی ارائه خدمات است.
- این فناوری جدید با حذف واسطه‌ها و به جای چاپ کاغذی و ضرب سکه، به صورت دیجیتالی چاپ می‌شود.
- خرید و فروش ارزهای دیجیتال در خارج از مسئولیت نظام بانکی باعث مخالفت حاکمیت و بانک مرکزی شده است.
- مهم‌ترین عامل مخالفت حاکمیت با رمزارزها، عدم شناخت کامل تهدیدها و فرصت‌های این فناوری است.
- شفاف نبودن رمزارزها اصلی‌ترین دغدغه دولت است.
- باید نشان دهیم که ابزارهای بلاک چین و پول دیجیتال می‌تواند در راستای شفافیت و کاهش ریسک نظام بانکی و رشد تولید، کمک کننده دولت باشد.

دکتر جلال:

- پول دارای سه کارکرد ذخیره ارزش، ابزار مبادله و اندازه‌گیری ارزش است و قطعاً می‌توان ارز بومی مبتنی بر بلاکچین داشت.
- کارکرد رمزارز بلاک چین محور در داخل خیلی وسیع نیست اما در تراکنش‌های خرد که هزینه بالایی دارند باعث کاهش هزینه می‌شود و برای توریست‌ها مفید است.
- در رمزارزهای بلاک چین محور، نگرانی حکمرانی بانک مرکزی وجود ندارد زیرا تراکنش‌ها قابل رصد است.
- سرعت تسویه و هزینه تراکنش هم از جمله مزایایی است که یک بازرگان می‌تواند از رمزارز بین کشوری استفاده کند.
- اگر با پدیده‌های فناورانه مواجهه فعال نداشته باشیم، قطعاً محکوم آن فناوری خواهیم بود.

دکتر فلاح:

- اگرچه بانک مرکزی حیات خود را در تمرکز بر نظام پولی می‌بیند اما به طور کلی، بدنه فنی دولت هیچ ترسی از بلاک چین ندارد و اتفاقاً به دنبال توسعه کارکردهای مختلف این فناوری جدید است.
- رمزارز ملی نیاز به پشتوانه دارد که ریال کاغذی می‌تواند پشتوانه آن باشد.
- اگر ریال را پشتوانه رمز ارز ملی قرار دادیم باید مراقب کاهش ارزش آن باشیم چرا که با افت ارزش ریال، رمزارز ملی نیز با مشکل جدی مواجه خواهد شد.
- اگر بتوانیم بین رمز ارز ملی و سایر ارزهای دیجیتال دنیا تعامل ایجاد کنیم، رمز ارز ملی برای مردم قابل اعتمادتر خواهد بود.

دکتر محمدی:

- بدنه حاکمیت و به خصوص بانک مرکزی نگران شکل‌گیری رمزارز مستقل از آنهاست.
- معمولاً بعد از ورود بخش خصوصی به حوزه فناوری‌های نوظهور حساسیت‌هایی در حاکمیت ایجاد می‌شود.
- ما توکن مبتی بر طلا را برای اولین بار در کشور در فضای واقعی منتشر کردیم و بالغ بر ۵۰ هزار کاربر استقبال کردند.
- انتشار توکن‌های مبتی بر طلا می‌توانست در بحران اقتصادی سال ۱۳۹۷ از نوسان نرخ ارز و افزایش نرخ تورم جلوگیری کند.
- مهمترین چالش حوزه رمزارز همکاری حاکمیت با بخش خصوصی و اعمال تنظیم‌گری بر آن است.

رویدادها؛ کارگاه

آشنایی با یادگیری ماشین و
کاربردهای آن در
سیاست گذاری

آشنایی با نظریه بازی ها و
کاربردهای آن در علوم انسانی

رویدادها؛ حکمرانی در نظر

سیاه و سفید کلان داده

رویدادها؛ دوره آموزشی

دوره سوم طرح شهید احمدی
روشن

رویدادها؛ حکمرانی در عمل

استخراج رمزارز؛ تهدید یا
فرصت؟!

رویدادها؛ نشست تخصصی

همایش پول و توسعه

نقش انقلاب صنعتی چهارم بر
اقتصاد جهانی

اجتماع‌سازی و فناوری‌های
دیجیتال؛ بررسی یک تجربه
بین‌المللی

رمزارز ملی؛ از توهم تا واقعیت

بیت کوین؛ تهدید ملی یا راهبرد
اقتصادی

از داده‌های دولتی تا مزیت
رقابت خصوصی

سوپراپلیکیشن‌ها و حکمرانی
ملی فضای مجازی

معمای ستاره مربع‌ها؛
چالش‌های تنظیم‌گری خدمات
ارزش افزوده

شبکه ملی اطلاعات و
محدودیت اینترنت دو روی یک
سکه؟

بلاکچین؛ تغییر پارادایم در
سیاست‌گذاری؟

سلسله جلسات اصلاح حکمرانی و اثرگذاری سیاستی با مسئولین

هم‌اندیشی با دفتر ریاست
سازمان فناوری اطلاعات

جلسه با مدیران کلّ سازمان
فناوری اطلاعات ایران

جلسه با پژوهشگران سازمان
فناوری اطلاعات و ارتباطات
شهرداری تهران

اثرگذاری اجتماعی-ترویجی؛ حضور در رسانه

دغدغه‌های «تهران هوشمند»

بحران کرونا، اخبار جعلی و
نقش نهادهای تنظیم‌گر

زنگ خطر ورود جنگ تجاری
آمریکا و چین به حوزه فناوری
اطلاعات و فضای مجاری

آیا بلاک‌چین سرنوشتی
مانند اینترنت پیدا می‌کند؟

لیبراً، پاسخ هوشمندانه آمریکا به
بیت‌کوین

پیش‌بینی افزایش ۱۰ برابری
میزان استخراج رمز ارز در
کشور

رسانه‌ها و مسئولیت اجتماعی در
زمان بحران

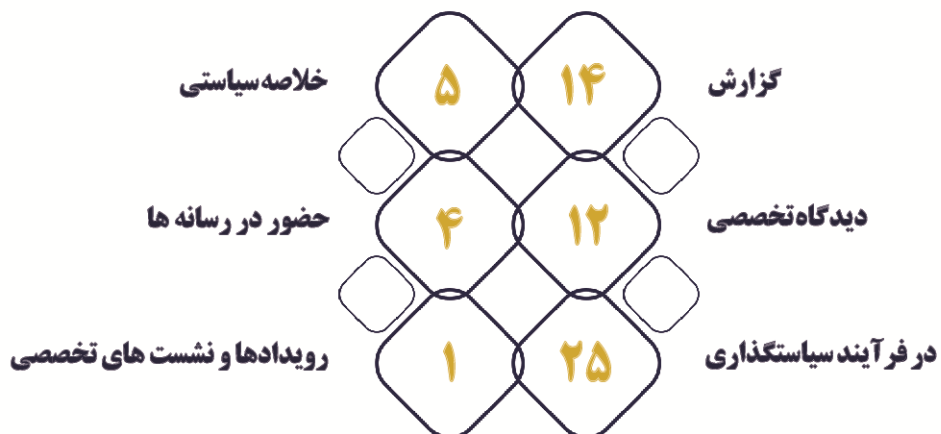

فصل چهارم حوزه تخصصی رسانه و ارتباطات

پیچیدگی‌های حکمرانی در حوزه رسانه و اثرات آن بر سایر ابعاد حکمرانی و کشورداری، در حوزه تخصصی رسانه و ارتباطات مورد بررسی قرار می‌گیرد. بر این اساس تحلیل ساختاری نظام رسانه‌ای کشور مشتمل بر بازیگران این نظام و نگاهت کارکردی و نهادی آن در دستور کار این حوزه قرار گرفته است.

خلاصه از فعالیت‌های حوزه تخصصی رسانه و ارتباطات

برنامه‌ها

همکاران

مقررات زمان بحران رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر

مساله
محوری

ارتباطات بحران می‌تواند باعث تقویت یا از دست رفتن اجماع لازم در حمایت از سیاست‌ها و برنامه‌های سیاست‌مداران شود.

نکات
کلیدی

- برای شناسایی فرایند ارتباطات بحران بایستی به تحولات رویکردهای مربوط به مدیریت بحران در دهه‌های اخیر توجه کرد.
- طی دهه ۸۰ شمسی ارتباطات بحران بیشتر بر پیشنهاد‌های تکنیکی تمرکز داشت که برنامه‌های خاصی را همراه با چک-لیست‌های مشخص تجویز می‌کرد.
- در طی دهه ۹۰ متخصصان امر، توجه بیشتری را معطوف به مسائل استراتژیک کرده و بر تاثیرات نااطمینانی‌های حاصل از بحران و همچنین نتایج احتمالی مختلف ناشی از اقدامات تاکید داشتند.
- ارتباطات بحران در یک رابطه مثلث گونه میان بازیگران سیاسی، رسانه‌های جمعی و شهروندان معنا پیدا می‌کند.
- رابط اصلی میان مردم و سیاستمداران، رسانه‌های جمعی هستند و در همان حال گروه‌های مخالف نظیر گروه‌های فشار، اتحادیه‌ها، شرکت‌ها و ... سعی دارند با دسترسی به رسانه‌های جمعی، اطلاعات و عقاید خود را به مردم منتقل کنند.
- مهمترین عاملی که کارآمدی دولت در ارتباطات بحران را معین می‌کند، میزان اعتبار دولت و سخنگویانش است.
- در زمان بحران، رسانه‌ها نقش مضاعفی در شکل‌دهی به افکار عمومی دارند به طوری که تاریخچه و شهرت و تعداد بالای مخاطبان یک رسانه می‌تواند عاملی در راستای افزایش حمایت مردمی از حاکمیت و اعتمادسازی گردد.
- وجود یک مقررره بر مبنای تنظیم‌گری که عملکرد رسانه‌ها را در زمان بحران ذیل رویه‌های یکپارچه ساماندهی نماید، اهمیت شایان توجهی دارد.

- توصیه می‌شود رسانه‌های صوت و تصویر در «زمان بحران» نحوه فعالیت خود را زیر نظر یک روانشناس یا متخصص این حوزه ساماندهی کنند.
- رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر آموزش‌های تخصصی و ویژه لازم درباره پوشش رسانه‌ای در «زمان بحران» را دیده باشند.
- رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر از بازنشر مجدد و مکرر اطلاعات معمول، روزمره یا غیرضروری مرتبط با بحران که فاقد نکته جدید، جذاب و حیاتی درباره زمان بحران هستند، پرهیز کنند.
- رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر با تشکیل کمیته‌های تخصصی پوشش بحران بر حسب نوع واقعه، مبادرت به تهیه گزارش‌های تحلیلی از بحران کنند که ارزش پوشش رسانه‌ای را داشته باشد.
- رسانه‌ها از آرشوسازی تصاویر و مطالب منتشرشده در زمان بحران و استفاده مجدد از آن اجتناب کنند، مگر در مواقع ضروری و با رعایت مواد مندرج در مقرره.
- در مواردی که محتوای صوتی یا تصویری مربوط به مصاحبه با قربانیان حادثه پخش می‌شود، جزئیات رضایت اخذ شده از آنان مبنی بر مصاحبه یا شرکت در یک فیلم مستند به اطلاع مخاطبان رسانده شود.
- در بحران‌های نوظهور مثل بحران‌های اقتصادی یا اطلاعات منحصر به فرد و متأثرکننده پیرامون بحران‌ها، بهتر است مدیر رسانه استراتژی بهترین مدل بیان و نمایش محتواهای مرتبط با آن را پیش از هرچیز طراحی کند.
- رسانه‌ها باید از قهرمان‌سازی از شخصیت‌های سیاسی، مقصر جلوه‌دادن گروه، حزب یا فرد خاص و برندینگ اجتماعی در بحران پرهیز کنند.

ارتباطات تجاری در بازنگری آیین نامه خدمات رسانه‌های

سمعی و بصری

سارا حسینی

مساله
محوری

در دنیای دیجیتال که محتوا فراوان و گزینه‌های انتخاب سرگرمی تقریباً نامحدود است، قدرت، از کنترل داشتن بر تقاضا نشأت می‌گیرد.

نکات
کلیدی

- جایگاه برجسته دو شرکت گوگل و فیسبوک در اکوسیستم دیجیتالی، امکان انباشت فزاینده اطلاعات در ارتباط با کاربران را فراهم می‌کند و این اطلاعات را تبدیل به منبعی مهم برای آگهی دهندگان و آژانس‌های آن‌ها می‌کند.
- بازیگران قدیمی حوزه رسانه باید شیوه‌هایی را به کار گیرند تا برای آگهی دهندگان جذاب بمانند و به ایفای نقش خود در تولید محتوا، اخبار/اطلاعات، آموزش و تأثیرات اجتماعی آن‌ها پردازند.
- داده‌ها و علم آنالیز داده‌ها دو شرط لازم و اساسی است تا بتوان کاربران را با توجه به علایق و ترجیحات شخصی آن‌ها با پیام‌های تبلیغاتی، مورد هدف قرار داد.
- تبلیغ کنندگان، شرکت‌های رسانه‌ای و بازیگران عرصه فناوری باید پیام‌های تبلیغاتی خود را طوری انتقال دهند که دیگر مسئله‌ای بی‌ارزش و آزار دهنده برای توجه ما قلمداد نشوند.
- یکی دیگر از تهدیدات در حال ظهور در عرصه تبلیغات دیجیتال مربوط به نگرانی تبلیغ کنندگان درباره تقلب و کلاه برداری تبلیغاتی و قابلیت مشاهده پذیری آگهی‌هاست.
- این مسائل سرویس‌های مختلف را بر آن داشته است تا از «اندازه گیری و سنجش‌های شخص ثالث» در ارتباط با سایت‌های خود بهره گیرند تا از دیده شدن آگهی‌های تبلیغاتی‌شان توسط انسان‌ها اطمینان حاصل کنند.

مکتوبات سیاستی؛ گزارش‌ها

ارتباطات تجاری در بازرنگری
آیین‌نامه AVMSD

جریمه کانال City News
Network توسط آفکام به خاطر
عدم محافظت کافی از بینندگان

اصول حاکم بر مقررات پخش
صوت و تصویر در زمان بحران

اهم الزامات مجوزدهی به
سرویس‌های صوت و تصویر
فراگیر در کشورهای اروپایی

پیشنویس مقررات «زمان بحران»
رسانه‌های صوت و تصویرفراگیر

اشتراک‌گذاری آنلاین ویدئو:
پیشنهادات، مخاطبان و جنبه‌های
اقتصادی

کمیسیون ارتباطات فدرال،
برنامه راهبردی (۲۰۲۰-۲۰۱۸)

دستورالعمل‌هایی برای نظارت بر
پخش

تحلیل ذی‌نفعان بر اساس
چهارچوب پیشنهادی بانک
جهانی

دستورالعمل اتحادیه اروپا برای
مقابله با نشر اطلاعات
گمراه‌کننده

بازار VOD انگلستان، وضعیت
فعلی و پیشرفت‌های آتی

گزارش ERGA در حوزه
صلاحیت قضایی در عصر
همگرایی

انتقال و اعمال دستورالعمل
سرویس‌های رسانه‌ای صوتی-
تصویری

01 01
0101
01 01
0101
01 01
0101
01 01
0101

01 01
0101
01 01
0101
01 01
0101
01 01
0101

01 01
0101
01 01
0101
01 01
0101
01 01
0101

01 01
0101
01 01
0101
01 01
0101
01 01
0101

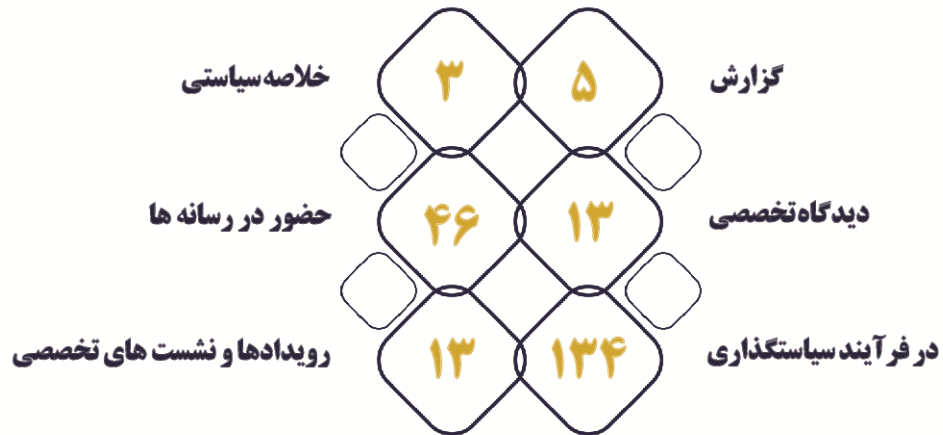
01 01
0101
01 01
0101
01 01
0101
01 01
0101

فصل پنجم حوزه تخصصی سیاستگذاری اقتصادی

حوزه تخصصی سیاستگذاری اقتصادی تمرکز خود را بر حل معضلات اصلی و عمدتاً دیرینه اقتصاد کشور قرار داده است؛ معضلاتی نظیر سیاست‌های ناکارآمد یارانه‌ای، بحران مالی دولت (کسری بودجه مزمن و فزاینده در سال‌های اخیر)، بمب نقدینگی و بحران بانکی، سیاست‌های ناکارای ارزی و تجاری، بحران صندوق‌های بازنشستگی و محیط نامساعد کسب و کار را مورد بررسی قرار می‌دهد.

خلاصه از فعالیت‌های حوزه تخصصی سیاستگذاری اقتصادی

برنامه‌ها

همکاران

بررسی طرح سهمیه‌بندی بنزین و گذار به وضعیت مطلوب

سعید عباسیان

علی مروی

مرتضی زمانیان

سینا ضیایی

لزوم اصلاح نظام یارانه‌ای حامل‌های انرژی از طریق تغییر سازوکار قیمت‌گذاری فعلی و تشکیل بازار

نکات
کلیدی

- شکاف قیمت بنزین در سال ۹۷ با کشورهای همسایه و سودآوری قاچاق حامل‌های انرژی
- مشکل بودن تصمیم‌گیری برای اعمال تغییر در قیمت بنزین با توجه به وجود ملاحظات و تبعات متعدد از نظر وضعیت اقتصاد سیاسی فعلی نظام یارانه‌ای کشور
- پرداخت مبالغ نقدی به ۱۸ میلیون خانوار در قالب بسته حمایت معیشتی از تاریخ ۲۴ آبان ۹۸ ضمن سهمیه‌بندی بنزین
- عدم اصلاح نظام قیمت‌گذاری حامل‌های انرژی در طرح مذکور
- حضور پررنگ دولت به عنوان تعیین‌کننده مطلق قیمت‌ها به عنوان مهمترین ایراد بازار حامل‌های انرژی کشور
- شکل‌گیری بحث‌های بین نهادهای سیاسی در مورد تصمیم‌گیری درباره تغییرات قیمت بنزین
- عدم تاثیر قابل توجه این سیاست بر کاهش قاچاق با توجه به تفاوت قیمت بنزین در ایران و کشورهای همسایه
- عادلانه نبودن شیوه فعلی طرح با توجه به عدم بهره‌مندی بسیاری از اقشار محروم از خودرو
- شکل‌گیری رانت و فساد در پرداخت مابه‌التفاوت هزینه بنزین مصرفی با قیمت سهمیه‌ای به رانندگان تاکسی‌های آنلاین
- عدم مدیریت انتظارات تورمی و بطبع آن افزایش تورم ناشی از افزایش قیمت بنزین
- اجرای سیاست بدون ارتباط مؤثر با مردم و عدم توجه به ضرورت اقناع افکار عمومی
- جابجایی بعضی از صدک‌های درآمدی و هزینه‌ای به دلیل اعطای مبلغ یکسان به خانوارها با بعد یکسان

- تخصیص سهمیه بنزین تنها به یک خودروی هر خانوار
- توقف ارائه اعتبار به شرکت تاکسی‌های آنلاین و خودداری از اعمال سقف قیمت برای این شرکت‌ها
- افزایش سهمیه خانوارهای پرجمعیت نسبت به سایر خانوارها
- توقف عرضه بنزین ۳۰۰۰ تومانی توسط دولت
- فراهم نمودن امکان مبادله سهمیه در یک بازار متشکل
- افزایش یارانه‌ها به منظور جلوگیری از مستهلک شدن یارانه نقدی و حفظ قدرت خرید افراد

اصلاحات خصوصی سازی در ایران در افق کوتاه مدت

مساله
محوری

هدف اصلی از خصوصی سازی، تغییر پارادایم از دولت تصدی گر و مداخله گر به دولت تنظیم گر، ارائه دهنده خدمات عمومی و بازتوزیع کننده است.

نکات
کلیدی

- تصدی گری دولت ها باعث کارایی پایین، تعداد نیروی کار بالا و ضررده بودن بنگاه های زیر مجموعه آنها می شود.
- با خصوصی سازی هر چند همچنان امکان مداخله دولت وجود دارد، اما زمانی که مدیریت و مالکیت بنگاه ها در اختیار بخش خصوصی باشد، هزینه این کار برای دولت افزایش خواهد یافت.
- پس از گذشت ۱۱ سال از اجرای قانون اصل ۴۴، بررسی شاخص های مربوط به نقش دولت در اقتصاد حاکی از پررنگ تر شدن حضور دولت در عرصه تصدی گری است.
- الگوی حکمرانی واگذاری ها (در قانون اصل ۴۴) عیب های اساسی از نظر ساختار بازیگران، تعریف و تخصیص کارکردهای اصلی و سازوکارهای انگیزشی در نظر گرفته شده، برای بازیگران دارد.
- عدم موفقیت خصوصی سازی در ایران برآمده از سه ایراد اساسی عدم پیاده سازی ملزومات پیشین خصوصی سازی، الگوی حکمرانی معیوب در فرآیند خصوصی سازی و نظام ارزیابی ناکارآمد بوده است.
- تحقق خصوصی سازی نیازمند ملزومات و زیرساخت هایی است که در صورت عدم توجه به آنها، موفقیت این امر حتی با بهترین طراحی استراتژیک برای واگذاری نیز محقق نمی شود. ملزومات، موانع و آسیب شناسی آنها در متن گزارش آورده شده است.

- با توجه به ظرفیت‌های موجود در مجلس شورای اسلامی، اصلاح مواد ۱ و ۷ قانون اصل ۴۴ به منظور مقررات‌زدایی، تسهیل در فرآیند صدور مجوز و ایجاد بازار رقابتی است.
- تدوین استراتژی واگذاری با همکاری بخش خصوصی در شورای عالی اصل ۴۴ و تصویب آن در شورای سران قوا
- ایجاد شفافیت در چگونگی تعیین بنگاه‌های گروه‌های سه‌گانه، جابه‌جایی آن‌ها بین این سه گروه و حذف بنگاه‌ها از لیست واگذاری و ارائه گزارش عملکرد توسط نهادهای مسئول می‌تواند از تصمیم‌گیری‌های بخشی وزارت‌خانه‌های دولتی جلوگیری کند و از تعارض منافع حول این موضوع بکاهد.
- ایفای نقش اتاق بازرگانی در فرآیند انتخاب خریداران به‌خصوص در دو روش مذاکره و مزایده و کاهش تقارن اطلاعات میان مجری و خریدار
- تفکیک کارکرد تنظیم‌گری سازمان‌های توسعه‌ای از کارکرد تصدی‌گری آن‌ها که باعث ایجاد تعارض منافع جدی در فرآیند واگذاری بنگاه‌های ذیل آن‌ها و همچنین چگونگی مقررات‌گذاری توسط این نهادها شده

مکتوبات سیاستی؛ گزارش

نقد و بررسی طرح سهمیه‌بندی
بنزین و گذار به وضعیت مطلوب

مرور اجمالی بر حکمرانی
خصوصی‌سازی در ایران

چارچوب مفهومی در آمد زایی
پایدار در راستای اصلاحات
ساختاری بودجه

آسیب‌شناسی لایحه تجارت

بحران مالی ۲۰۰۸ در سطح
کشورهای توسعه یافته

مکتوبات سیاستی؛ خلاصه سیاستی

میزان موفقیت سیاست ارز
ترجیحی در کنترل تورم

مکتوبات سیاستی؛ دیدگاه تخصصی

اصلاح ساختار یا افزایش
هزینه‌ها

نفت و الگوی حکمرانی کشور

رویدادها؛ حکمرانی در عمل

ملزومات پیاده‌سازی مالیات
بر مجموع درآمد

عملیات بازار باز

چالش‌های تامین مالی تولید

رویدادها؛ دوره آموزشی

برنامه مدرسه تابستانی پول و
بانک

رویدادها؛ نشست تخصصی

مشارکت سرمایه‌های خرد در
بازار سرمایه

بررسی طرح بانکداری جمهوری
اسلامی ایران

انحصار در صدور مجوز
کسب و کار

چالش بیکاری و حکمرانی
اشتغال در ایران

فرصت سوزی تاریخی در
اصلاح نظام یارانه‌ای کشور

بورس گفتار

کارآفرینان بزرگ لوکوموتیو
اقتصاد دانش‌بنیان

بازار کلیه؛ نجات جان یا کالا
شدن انسان؟

سلسله جلسات اصلاح حکمرانی و اثرگذاری سیاستی با مسئولین

کمیسیون اقتصادی مجلس

شبکه سیاست پژوهی اقتصاد

کارگروه تخصصی مالیات
طرح اصلاح ساختار بودجه

شبکه اقتصاددانان جوان

اثرگذاری اجتماعی-ترویجی؛ حضور در رسانه

اما و اگرهای بنزین تک نرخی

تاسه ۱۸ مرداد ۲۰۲۰
حاضر
حد تصانیف

جلسه ۱۴
۱۲۶ نفر

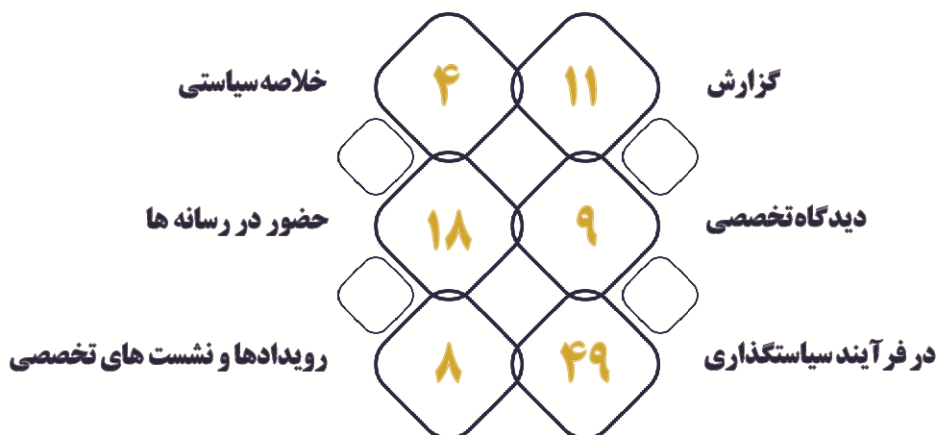
فصل ششم

حوزه تخصصی الگوهای حکمرانی و تنظیم‌گری

حوزه تخصصی الگوهای حکمرانی و تنظیم‌گری بر بازطراحی الگوی حکمرانی کشور با توجه به ضرورت عبور از دایره سنتی دولت و افزایش نقش بخش خصوصی و نهادهای مدنی در اجرای سیاست‌های دولتی می‌پردازد. تغییر رویکرد حاکمیت از تصدی‌گری به تنظیم‌گری دیگر موضوع این حوزه تخصصی است.

خلاصه از فعالیت‌های حوزه تخصصی الگوهای حکمرانی و تنظیم‌گری

برنامه‌ها

همکاران

ضرورت بازطراحی دولت؛ گذر از مساله اندازه دولت در

روح الله هنرور

سیدمجتبی شهرآیینی

مساله
محوری

عدم درک ابعاد مساله اندازه دولت و رویکرد و تمرکز صرفا ایدئولوژیک (اقتصاد بازار در برابر اقتصاد دولتی) بر آن بدون توجه به پیچیدگی های این مفهوم و یا ابزارهای سیاستی اعمال تغییر

نکات
کلیدی

- چهار وجه اصلی مفهوم اندازه دولت:
 - بودجه‌ای: شامل نسبت بودجه عمومی به تولید ناخالص ملی، چگونگی کسب درآمد و هزینه کرد و چگونگی مدیریت تعادل مالی حساب دولت
 - قاعده گذاری: سنجش اندازه دولت متناسب با تنوع و تعدد مقررات دولتی و پیامدهای آن‌ها.
 - تصدی گری: ترسیم حدود نقش دولت و اندازه آن در تصدی گرایی اقتصادی، اجتماعی و عمرانی با توجه به اولویت‌ها و سیاست‌های کلان نظام و وضعیت اقتصادی-اجتماعی کشور
 - منابع انسانی: شامل تعداد و نحوه توزیع نیروی انسانی دولت در بخش‌ها و سطوح مختلف.
- لزوم انجام هرگونه سیاستگذاری در خصوص تعدیل اندازه دولت با توجه به ساختار بخش عمومی (از جمله تفکیک بخش عمومی، دولت عمومی و دولت مرکزی) و ساختار و سطوح فعالیت در دولت.
- کاستن از نقش و اختیارات دولت مرکزی و انتقال آن به بخش عمومی و یا مدیریت‌های محلی کشور در نتیجه بدون واگذاری وظایف و کارکردهای حاکمیتی به بخش خصوصی، دولت متحمل هزینه‌های کمتری خواهد شد.
- اصرار بر کوچک سازی دولت بدون داشتن تصویری از نقش مطلوب آن در جامعه و ساختار بهینه انجام آن، اصراری نادرست و بی‌ثمر است.

- جمع و یکپارچه‌سازی واحدهای عمومی دستگاه‌ها:
بهره‌برداری از فناوری اطلاعات به منظور متمرکز یا نیمه متمرکز کردن فرآیند اداری واحدهای عمومی (در حال حاضر واحدهای عمومی نظیر منابع انسانی و مالی در سطوح مختلف سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی پراکنده هستند و فرآیند اداری اغلب آن‌ها نیز به صورت سنتی و یا در قالب جزیره‌های الکترونیکی منفصل از یکدیگر صورت می‌پذیرد).
- جمع و یکپارچه‌سازی دستگاه‌ها و سازمان‌های بخشی در سطح شهرستان‌ها:
تجدیدنظر در ساختارها و جمع ادارات دستگاه‌ها در سطح به منظور افزایش کارایی نیروی انسانی و ارائه متمرکز خدمات، کاهش هزینه‌های جاری و آزاد ردن سرمایه‌های مازاد (در حال حاضر هر یک از دستگاه‌های دولتی در سطح شهرستان‌ها دارای ادارات و دفاتر مستقل از یکدیگر هستند که این رویکرد موجب ناکارایی در استخدام نیروی انسانی ستادی و صرف هزینه‌های گزاف شده است).

پلتفرم‌های اقتصاد اشتراکی و چالش‌های تنظیم‌گری

محمد مهدی جعفریان

روح‌الله هنرور

مرغی زمانیان

ارائه راهنمای عمل مفیدی برای تقسیم‌کار میان تنظیم‌گران مختلف در مواجهه با پلتفرم‌های اقتصاد اشتراکی

- پلتفرم‌های آنلاین در بازار اقتصاد اشتراکی، نرم‌افزارها و برنامه‌های کاربردی بر بستر وب هستند که اولاً واسطه‌ای (متصل کننده‌ای) میان تولیدکننده (خدمات‌دهنده) و مشتری هستند.
- مهم‌ترین عاملی که سبب رشد بسیار سریع این بازار شده است، کاهش اساسی در «هزینه‌های مبادله» است.
- بسیاری از پژوهشگران معتقدند ظهور پلتفرم‌های اقتصاد اشتراکی هرچند با دستاوردها، تسهیلات، نوآوری و پویایی‌هایی همراه بوده است، اما از جهت تاریخ اقتصاد و ضرورت تنظیم‌گری اتفاق ویژه‌ای رخ نداده است.
- تنظیم‌گری پلتفرم‌های دیجیتال جنبه‌های مختلفی را در برمی‌گیرد. با بررسی مسائل و موضوعات مختلف دو دسته کلی از چالش‌های تنظیم‌گری شناسایی شده‌اند که هر کدام به سه بخش تقسیم می‌شوند.
- در دسته اول چالش‌های تشخیص و صورت‌بندی مسئله قرار می‌گیرند که شامل مسائل تنظیم‌گری داده و فناوری اطلاعات، تنظیم‌گری بازار و رقابت و تنظیم‌گری بخشی است.
- دسته دوم ناظر به چالش‌های اجرای تنظیم‌گری است که شامل نیاز به داده برای تنظیم‌گری، تعیین مسئولیت و تقسیم‌کار بین نهادهای تنظیم‌گر و ظرفیت‌سازی در نهادهای تنظیم‌گر است.
- اگر پلتفرمی در مشخصه‌های کلیدی مبادله نقشی تعیین‌کننده دارد، صرفاً یک ارائه‌دهنده خدمات اطلاعات نیست.
- در هر موردی که بتوان از طرق راه‌حل‌های غیرمداخله‌ای تنظیم‌گری کرد، نیازی به دخالت مستقیم تنظیم‌گر حاکمیتی نیست.

- تنظیم گران حاکمیتی باید بر ایجاد و صحت اعتماد دیجیتالی نظارت کنند؛ بدان معنا که پلتفرم‌ها روش‌های مشارکت مردم و نظردهی را افزایش دهند و از دستکاری در نحوه ارائه یا محتوای آن‌ها جلوگیری نمایند.
- در مواردی که مسائلی از جنس اثرات جانبی (آلودگی هوا، ترافیک و مانند آن) علت تنظیم‌گری است، تنظیم‌گر حاکمیتی باید ورود کند و با ایجاد قواعدی، منفعت عامه را تضمین کند.
- از مهم‌ترین اقدامات برای شکل‌گیری محیط رقابتی آن است که قواعدی که مانع سوءاستفاده یک یا چند شرکت و به وجود آمدن اخلال در رقابت می‌شوند، در زمانی که هنوز شرکتی بر بازار سلطه پیدا نکرده است اعمال شوند، گرچه این به معنای عدم امکان تنظیم‌گری بعد از این مرحله نیست.
- نمونه‌هایی از این قواعد عبارت‌اند از جلوگیری از ایجاد شروط انحصاری در معامله (منع ایجاد محدودیت برای ارائه‌دهندگان خدمات)، جلوگیری از فروش بسته‌ای محصول، و جلوگیری از شرایط ایجاد کارتل (عدم تبعیض میان فروشندگان و تولیدکنندگان مختلف).

اصلاح عملکرد پارلمان ایران و نقش آن در سیاست گذاری

و حکمرانی ملی

مهدی زینالو

ثمانه اکوان

خانه اکبری

مساله
محوری

اصلاح رویه های موجود و ارتقا کارآمدی مجلس، ارائه مقدمه ای در جهت اصلاح آیین نامه داخلی مجلس برای افزایش کارآمدی و کیفیت خروجی های مجلس

نکات
کلیدی

- چنانچه پنج معیار اختیارات و صلاحیت ها، مصدر و ابتکار قانون گذاری، حق وتوی قوانین، وجود نهادهای موازی یا رقیب در قانون گذاری و حق امضاء و انتشار قوانین را در نظر بگیریم، مجالس قانون گذاری به سه دسته قدرتمند، نسبتاً قدرتمند و ضعیف تقسیم می شوند.
- مجالس قدرتمند علاوه بر قانون گذاری و نظارت بر قوه مجریه، در سیاست گذاری ها نیز نقش تعیین کننده دارند.
- میزان تمرکز و انضباط رأی احزاب می تواند در انسجام، هماهنگی و نقش مجالس در ساختار حکمرانی مؤثر باشد.
- ساختارهای بیرون از مجلس مانند ساختار اداری و اجرایی متمرکز، نبود نظام حزبی منسجم و نبود نظام انتخاباتی که به قدرتمندی و نهادمندی احزاب کمک کند، موجب می شود که فرصت های مجلس برای تأثیر گذاری در سیاست گذاری - ها تقلیل یابد.
- خصیصه مهم حاکمیت و قدرت اغواگری و لجام گسیختگی است و نیاز مبرم به مراقبت و مواظبت دارد.
- مقررات رفتار پارلمانی و استانداردهای اخلاقی عنصری ضروری برای اطمینان پیدا کردن و حفاظت کردن از اعتماد عمومی به اثر بخشی سیستم های دموکراتیک، شفافیت و عدالت است.
- مجالس اولین و مهمترین موسسه های سیاسی هستند که برای دخیل کردن نظرات و چشم اندازهای سیاسی مردم هر جامعه در اقدامات و فعالیت های دولتی تأسیس شده اند.

مکتوبات سیاستی؛ گزارش‌ها

انواع حکمرانی نوین

نظام مستخدمین عمومی در
انگلیس

انگیزش در بخش عمومی

سیاست های کلی نظام قانون
گذاری شاخص ها و نظارت بر
آن

درآمدی بر نظارت عمومی برای
ارتقاء سلامت اداری با تمرکز بر
استفاده از فناوری های نوین

اصلاح عملکرد پارلمان ایران و
نقش آن در سیاست گذاری و
حکمرانی ملی

پیش درآمدی بر اصلاح ساختار
در بخش عمومی (مفهوم شناسی
و رویکردها)

پلتفرم های اقتصاد اشتراکی و
چالش های تنظیم گری

نظام انتخاباتی مجلس شورای
اسلامی بهتر است چگونه باشد؟

پیشنهاد برنامه های اقتصادی در
فضای مجازی

بررسی تطبیقی نظام خدمات
عمومی مورد فرانسه

بررسی تاریخی تکوین نظام
مستخدمین عمومی در فرانسه

درآمدی بر نقش و جایگاه نظام
های شورایی و شوراهای عالی
در نظام حکمرانی

مرور آخرین مقالات حوزه
پارلمان (۲۰۱۹)

طرح پیشنهادی پژوهش نحوه
حضور برود کسترهای بنام
جهانی در رسانه های اجتماعی

مکتوبات سیاستی؛ خلاصه سیاستی

تحلیل داده‌های تویتر پس از
شهادت سردار سرفراز اسلام
حاج قاسم سلیمانی

ضرورت بازطراحی دولت، گذر
از مساله اندازه دولت در ایران

بررسی پیش‌نویس آئین‌نامه
ماده ۷ قانون اجرای سیاستهای
کلی اصل ۴۴

ردیه‌ای بر مصوبه دولت درباره
پایگاه اطلاعات اشخاص حقوقی

مکتوبات سیاستی؛ دیدگاه تخصصی

تخصصی شدن تصمیم‌گیری در
کمیسیون‌های مجلس

تحلیل و آسیب‌شناسی جایگاه
شوراهای عالی در نظام
حکمرانی و ارائه راهکارهای

مساله اندازه دولت و ضرورت
استخراج نقشه حکمرانی کشور

تدوین قواعد اخلاقی؛ راهی
برای افزایش اعتماد عمومی به
نهاد قانون‌گذاری

دکتر علی محمد فلاحزاده
 دبیر کمیسیون امور اجتماعی و دولت
 الکترونیک هیئت دولت

دکتر محمد قاسمی
 سرپرست مرکز پژوهش‌های
 مجلس شورای اسلامی

دکتر وحید یاوری
 عضو هیئت علمی دانشگاه
 امام صادق (ع)

دکتر علالدین رفیع زاده
 معاون نوسازی اداری سازمان
 اداری و استخدامی کشور

دکتر قاسمی:

- کشور باید به سمت بازطراحی ساختار کلان دولت برود و از تفکیک میان وظایف حاکمیتی و منابع و مصارف به عنوان وظایف اجرایی شروع کند که در اقتصاد به آن خط بودجه گفته می‌شود. با این دیدگاه، ۵ خط بودجه می‌توان ترسیم نمود.
- این پنج حوزه عبارت است از حوزه امور و ماموریت‌های حاکمیتی، حوزه سیاست‌های بازتوزیعی و تأمین اجتماعی، حوزه تصدی‌ها و امور بنگاه‌های عمومی، حوزه طراحی و تنظیم برنامه‌های عمرانی و حوزه مدیریت توسعه و امور مالی.
- شرکت‌های دولتی باید به دو بخش کاملاً مجزا تقسیم شوند. یکی شرکت‌هایی که به مدیریت انفال مانند نفت و گاز می‌پردازند و دیگری شرکت‌هایی که کار اجرایی می‌کنند. به طور مثال ساختار شرکت نفت با کشت و صنعت کاملاً متفاوت است.
- بازطراحی ساختار دولت با بازطراحی ساختار بودجه‌ریزی و راهکار عملیاتی آغاز می‌شود. دولتی که بودجه را صرفاً یک ابزار می‌داند نمی‌تواند این ساختار بیمار را اصلاح کند در حالی که در کشورهای پیشرفته قانون بودجه به قانون تعیین محدوده‌های وظایف دولت تبدیل شده است.

دکتر فلاح‌زاده:

- تمرکزگرایی در تصمیم‌گیری برای اداره کشور ضروری است و باید از تکثرگرایی و ایجاد شوراهای مختلف پرهیز شود.
- شوراها زمینه‌ساز دور زدن دولت به عنوان سیاست‌گذار امور شده و مصوبات شوراهای مختلف در سلسله مراتب هنجارهای حقوقی مشخص نیست.
- مصوبات دولت بسیار زیاد بوده و هیچ واحد و نهادی برای پایش اجرای آنها وجود ندارد.

مهندس میرزایی:

- شرکت ملی نفت برنامه‌ای را در دست انجام دارد که بتواند با استفاده از ظرفیت‌های آن، نسبت به محاسبه دقیق هزینه تمام شده نفت و گاز اقدام کند.
- بخش عمده‌ای از درآمدهای حاصل از تولید نفت و گاز که حدود ۷۰ درصد است، به صورت یارانه پنهان در اختیار مردم قرار می‌گیرد که عملاً دولت و شرکت نفت هیچ نقشی در تخصیص این منابع در توسعه صنعت نفت ندارند.
- در ارتباط با سرمایه‌گذاری در حوزه نفت و گاز، علاوه بر کم بودن میزان سرمایه‌گذاری‌های انجام شده طی سال‌های اخیر، باید بازدهی سرمایه‌گذاری‌های گذشته بررسی شود.

دکتر رفیع زاده:

- در ساختار کلان دولت هنوز تعریف مشخصی از بازیگران اصلی توسعه کشور نداریم. یکی از کارهای مقدماتی این است که بایستی تعریف مشخصی از فلسفه دولت و حدود مداخله دولت داشته باشیم.
- کوچک یا بزرگ بودن دولت دلیل موفقیت یا عدم موفقیت دولت نیست. یکی از برنامه‌های اصلی اصلاح نظام اداری، «مهندسی نقش و ساختار دولت» است.
- دو مورد از مصادیق و چالش‌های اجرایی و عملیاتی در مبحث بازطراحی دولت و اصلاح نظام اداری عبارت است تعداد زیاد مؤسسات علمی کاربردی و پژوهشی وابسته به دستگاه‌های دولتی و مقاومت دستگاه‌ها در برابر تجمع آن‌ها و عدم همراهی مدیران با کاهش پست‌های سازمانی.

دکتر یآوری:

- این موضوع که برخی‌ها فکر کنند اگر ساختار را درست کنیم همه چیز حل می‌شود، فکر درستی نیست زیرا باید به انسان [عامل] توجه کرد.

رویدادها؛ نشست تخصصی

انواع حکمرانی نوین

نظام مستخدمین عمومی در انگلیس

انگیزش در بخش عمومی

سیاست های کلی نظام قانون گذاری شاخص ها و نظارت بر آن

درآمدی بر نظارت عمومی برای ارتقاء سلامت اداری با تمرکز بر استفاده از فناوری های نوین

اصلاح عملکرد پارلمان ایران و نقش آن در سیاست گذاری و حکمرانی ملی

پیش درآمدی بر اصلاح ساختار در بخش عمومی (مفهوم شناسی و رویکردها)

پلتفرم های اقتصاد اشتراکی و چالش های تنظیم گری

نظام انتخاباتی مجلس شورای اسلامی بهتر است چگونه باشد؟

رویدادها؛ حکمرانی در عمل

سرانجام قانون مدیریت خدمات کشوری

اثرگذاری اجتماعی-ترویجی؛ حضور در رسانه

شگرد جدید قاچاقچیان سوخت

سلسله جلسات اصلاح حکمرانی و اثرگذاری سیاستی با مسئولین

جلسه اول نشست تخصصی
بررسی پیش نویس برنامه ارتقاء
سلامت، پیشگیری و کنترل فساد

بررسی مدل بهینه نظارت عمومی
و درونی

بررسی مساله اندازه دولت در
ایران

درآمدی بر کنترل اجتماعی در
مدیریت عملکرد بخش دولتی

جلسه سوم نشست تخصصی
بررسی مدل عملیاتی نظارت
عمومی

جلسه سوم نشست تخصصی
بررسی پیش نویس برنامه ارتقاء
سلامت، پیشگیری و کنترل فساد

جلسه دوم نشست تخصصی
بررسی پیش نویس برنامه ارتقاء
سلامت، پیشگیری و کنترل فساد

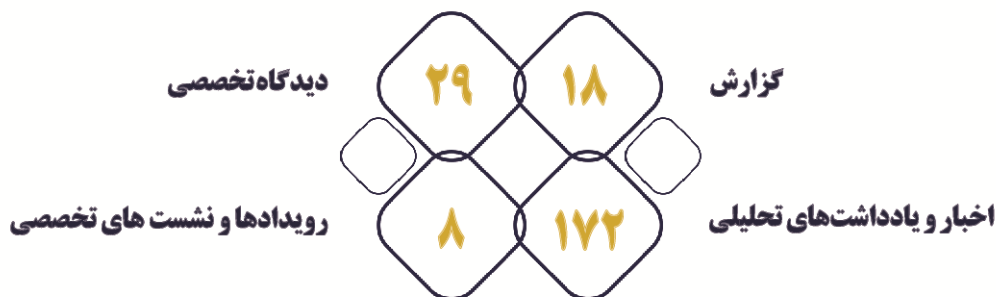
فصل هفتم

حوزه تخصصی رصدخانه مهاجرت

رصدخانه مهاجرت ایران درصدد است وضعیت مهاجرت به ایران و از ایران را در میان گروه‌های مختلف مانند مهاجران اقتصادی، مهاجران تحصیلی، پناهجویان و مهاجران ماهر و تحصیل کرده را پایش نماید. علاوه بر آن وضعیت تمایلات جامعه به مهاجرت در میان گروه‌های مختلف اجتماعی و دلایل آن با پیمایش‌های دوره‌ای محدود یا گسترده مورد بررسی قرار می‌گیرد. همچنین رصدخانه مهاجرت ایران محملی است که می‌تواند به تدریج داده‌های مختلف تولیدی در حوزه‌های مختلف مرتبط با مهاجرت را یکجا جمع‌آوری کرده و بستری از داده‌ها و اطلاعات را ایجاد نماید که رصدخانه و سایر افراد و گروه‌های پژوهشی به ویژه سیاست پژوهان و برنامه‌ریزان با دید باز و بر مبنای دانش واقعی به برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در این حوزه مهم و موثر بر نیروی انسانی و در نتیجه توسعه کشور پردازند.

خلاصه فعالیت‌های رصدخانه مهاجرت ایران

برنامه‌ها

همکاران

مساله
محوری

بررسی علل کاهش صدور روادید برای دانشجویان و متخصصان ایرانی و همچنین سختگیری و یا ممانعت از ورود دانشجویان و محققان دارای روادید معتبر به خاک آمریکا

نکات
کلیدی

- یکی از مهم‌ترین رویدادها پس از روی کار آمدن دولت ترامپ، صدور فرمان اجرایی محدودیت مسافرت (Travel Ban) برای اتباع ۷ کشور عموماً مسلمان، از جمله ایران، به خاک این کشور بود.
- نتایج بررسی‌های دقیق‌تر حاکی از آن است که محدودیت‌های ویزایی اعمال شده برای کشورهای چین و ایران بیشتر از دیگر کشورها است.
- فارغ‌التحصیلان چینی به عنوان منابع اصلی انتقال دانش و فناوری از دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی پیشرفته و شرکت‌های High-Tech آمریکایی به داخل این کشور در طول دو دهه گذشته بوده‌اند.
- پایگاه‌های خبری «بلومبرگ» و نشریه «تایم» در گزارشات خود با اشاره به حجم بالای موارد عدم تایید و یا تمدید ویزاهای دانشجویان چینی، از آن به عنوان ابعاد تازه جنگ تجاری میان چین و آمریکا یاد کرده‌اند.
- با ملاحظه اثرات مدل بازگشت فارغ‌التحصیلان چینی، در ایران نیز فارغ‌التحصیلان و متخصصان بازگشتی بستر بسیار مناسب و پایداری برای انتقال دانش و فناوری نوین، به خصوص از دانشگاه‌ها و مراکز پیشرو فناوری دنیا هستند.
- طبق آمار معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، در طول ۴ سال گذشته، بیش از ۱۴۰۰ نفر از متخصصان و فارغ‌التحصیلان ایرانی خارج از کشور از دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی به داخل کشور بازگشته‌اند.
- آمریکا رویکرد «تقابل ویزایی» جهت مقابله با ورود برخی از دانشجویان و متخصصان کشورهای با احتمال بالای بازگشت را در پیش گرفته است که از آن می‌توان تحت عنوان «جنگ مغزها» یاد کرد.

- با توجه به «تقابل ویزیایی» و «جنگ مغزها» با ایران و احتمالاً همراهی برخی از کشورهای غربی با این روند، کشور ایران می‌تواند در جهت تسهیل نظام روادید با کشورهایی نظیر چین و روسیه که بازار اقتصادی و دانشگاهی آنها در سطح قابل قبولی از دانش و فناوری روز دنیا هستند، گام بردارد.
- در جهت ساماندهی فرآیند اعزام دانشجویان، توجه به مشکلاتی که برای برخی از دانشجویان در مبادی ورودی به کشورها پیش می‌آید، فراهم نمودن و در دسترس قراردادن خدمات حمایت قانونی و کنسولی بسیار مفید و اثربخش است. نقش وزارت خارجه و نمایندگی‌های کنسولی ایران در این زمینه می‌تواند فعالانه‌تر و حمایتی باشد.

شاخص جهانی جریان بالقوه مهاجرت و جایگاه ایران بر اساس این شاخص

- موسسه گالوپ از سال ۲۰۰۵ تا کنون بطور منظم پیمایش‌هایی را برای سنجش پتانسیل مهاجرت و تغییر جمعیت بین ۱۶۰ کشور انجام داده که در دوره‌های زمانی دو یا سه ساله نتایج آن‌ها را منتشر کرده است.
- نتایج یک پیمایش که در پی یافتن پتانسیل رشد جمعیت بزرگسال در صورت برداشته شدن همه موانع مهاجرت می‌باشد، منتشر شده است که به آن «شاخص جریان بالقوه مهاجرت» گفته می‌شود.
- اهمیت جایگاه و کاربرد «شاخص جریان بالقوه مهاجرت» به خصوص برای سیاست‌گذاران این است که این شاخص ذهنیت اتباع هر کشور نسبت به مقوله مهاجرت را نشان می‌دهد.
- همچنین شاخص مذکور به سیاست‌گذاران کمک می‌کند تا در جهت جلوگیری و یا مدیریت نیروی انسانی فعال و کارآمد برنامه‌ریزی کرده و یا شرایط لازم را برای بالفعل کردن ظرفیت جذب نیروی انسانی مورد نیاز از دیگر کشورها فراهم نمایند.
- در آخرین پیمایش انجام شده توسط موسسه گالوپ، با حدود نیم میلیون نفر بزرگسال در ۱۵۰ کشور بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷ مصاحبه‌های رودررو یا تلفنی انجام شده است. از داده‌های به دست آمده از این مصاحبه‌ها، «شاخص جریان بالقوه مهاجرت» محاسبه شده است.

جایگاه ایران در شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد

مساله
محوری

بررسی مدل شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد و ارزیابی وضعیت ایران در این شاخص

نکات
کلیدی

- شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد، در سال ۲۰۱۳ و به منظور مقایسه ظرفیت‌های استعدادی کشورها ایجاد شده است.
- گزارش مقایسه کشورها طبق این شاخص، تا کنون در شش نوبت منتشر شده است. تعداد اقتصادهایی که توسط این شاخص رتبه‌بندی شده‌اند، از ۱۰۳ مورد در سال ۲۰۱۳، به ۱۲۵ مورد در سال ۲۰۱۹ افزایش یافته است.
- طبق گزارش سال ۲۰۱۹، ایران در شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد در جایگاه ۹۷ و بین ۱۰ کشور آسیای مرکزی و جنوبی در رتبه ۷ قرار دارد.
- مدل شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد یک مدل ورودی-خروجی است که ترکیبی از ارزیابی آنچه که کشورها برای استعدادها انجام می‌دهند (ورودی‌ها) و آنچه که به عنوان نتیجه کار خود در ارتباط با استعدادها مشاهده می‌کنند (خروجی‌ها) را ارائه می‌کند.
- بدترین رتبه ایران در تمام دوره‌ها مربوط به شاخص جذب و بهترین رتبه در سه دوره اخیر مربوط به شاخص مهارت‌های دانش جهانی بوده است.
- کشور ایران در رتبه‌بندی تمام دوره‌ها در شاخص جذب، جزو سه کشور آخر قرار داشته است.

معمای نرخ بالاتر بیکاری مهاجران تحصیلکرده نسبت به

مهاجران با تحصیلات پایین در کشورهای میزبان

بهرام صلواتی

مساله
محوری

بررسی علل پایین بودن نرخ بیکاری مهاجران با سطح تحصیلات پائین نسبت به مهاجران با سطح تحصیلات بالاتر در کشورهای میزبان

نکات
کلیدی

- یکی از عوامل این موضوع «قابلیت انتقال دانش و مهارت» است. تحصیلات و مهارت‌های بیشتر مهاجران به راحتی قابل انتقال به کشورهای میزبان نیست و بسیاری از کارفرمایان آن‌ها را به رسمیت نمی‌شناسند.
- لذا غالباً پیشنهادهای شغلی ارائه شده به این افراد، پایین‌تر از انتظار آن‌ها بوده و مهاجران به امید یافتن فرصت شغلی بهتر و بالاتر، از پذیرش آن‌ها سرباز می‌زنند.
- در نقطه مقابل، مهاجران با تحصیلات پائین با پیشنهادهای شغلی کارفرمایان در کشورهای میزبان تعارض کمتری داشته و خیلی سریع به اولین فرصت شغلی پیشنهادی در بازار کار پاسخ مثبت می‌دهند.
- شکاف شغلی میان مهاجران و افراد بومی در میان کشورهای مهاجرپذیر یکسان نیست و در برخی از کشورها این شکاف بسیار بزرگ و در برخی از کشورها بسیار ناچیز است.
- این نوسان مربوط به ساختار مهارتی کشورهای میزبان است. هر چقدر نظام مهارتی کشورهای میزبان از نوع عام باشد، نرخ انتقال مهارت و تحصیلات مهاجران بالاتر است.
- عواملی چون زبان رسمی و همچنین ساختار بازار کار کشور میزبان، از دیگر عوامل تاثیرگذار بر شکاف شغلی میان مهاجران و افراد بومی است.

مهاجرت: راهکار سازگاری در برابر تغییرات علمی

مساله
محوری

مهاجرت به دلیل تغییرات اقلیمی؛ روشی برای سازگاری و یا عدم سازگاری در برابر شرایط محیطی

نکات
کلیدی

- طبق آخرین گزارش مرکز پایش آوارگی داخلی (IDMC) در سال ۲۰۱۹، مخاطرات طبیعی بین سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۸ در مجموع سه برابر بیشتر از جنگ و خشونت باعث آوارگی مردم در جهان شده است.
- طبق تخمین بانک جهانی در سال ۲۰۱۸، تا سال ۲۰۵۰، بیش از ۱۴۳ میلیون نفر در اثر تغییرات اقلیمی در جهان مجبور به مهاجرت خواهند شد.
- عده‌ای از محققان معتقدند مهاجرت به عنوان یک راهکار جهت «سازگاری» و برخی دیگر از محققان بر این باورند که مهاجرت به منزله «عدم سازگاری» و یا شکست در سازگاری در برابر شرایط محیطی است.
- جابجایی مردم به دلیل تغییرات محیطی و اقلیمی مانند سیل یا خشکسالی، یک نوع استراتژی سازگاری بوده که به آن‌ها امکان می‌دهد تا میزان آسیب را حداقل کرده و شرایط زندگی خود را بهبود بخشند.
- در این میان سیاست‌های مهاجرتی نقش کلیدی در افزایش امکان مهاجرت به‌عنوان گزینه‌ای برای سازگاری در قبال تغییرات اقلیمی دارند.
- سازمان بین‌المللی مهاجرت (IOM) در سال ۲۰۱۵، دو رویکرد در ارتباط با مهاجرت و سازگاری تدوین نموده است: کاهش فشار بر مناطق از طریق مهاجرت تسهیل یافته و تنوع بخشی معیشتی از طریق مهاجرت تسهیل یافته
- استفاده از وجوه مالی ارسالی مهاجران و حمایت‌های اجتماعی مهاجران از منطقه آسیب‌دیده
- برخی کشورها از جمله هند، نپال، اسپانیا، کلمبیا و استرالیا مهاجرت را به عنوان رویکرد مثبت در راستای سازگاری با تغییرات اقلیمی دانسته و استراتژی‌ها و برنامه‌های خود را در راستای تسهیل مهاجرت تدوین می‌کنند.

- با در نظر گرفتن احتمال افزایش تعداد آوارگان بلایای طبیعی در سال‌های آتی، ضروری است که کشورها چارچوب‌های قانونی برای محافظت و حفظ حقوق آوارگان اقلیمی و محیطی را در سطح ملی و بین‌المللی تدوین نمایند.

مکتوبات سیاستی؛ دیدگاه تخصصی

نقدی بر یک نظر غیر کارشناسی
در زمینه مهاجران افغانستانی در
ایران

مهاجران افغانستانی در ایران؛ می
مانند یا می روند؟

دولت های رفاه ملی در مقابل
جابجایی آزاد: آیا حق با ملتون
فریدمن بود؟

آیا همه مهاجران اجباری واجد
شرایط عنوان «پناهنده» هستند؟

آیا آمریکا از ابزار "ویزا" فقط
علیه دانشجویان ایرانی استفاده
میکند؟

معمای نرخ بالاتر بیکاری مهاجران
تحصیلکرده نسبت به مهاجران با
تحصیلات پائین در کشورهای میزبان!؟

افزایش مهاجرت از طریق
سرمایه گذاری

زنگ خطر مهاجرت های اقلیمی
در جهان

افغانستان در صدر کشورهای
پناهجو فرست به کشورهای
OECD در ۲۰۱۸

مهاجرت؛ راهکار سازگاری در
برابر تغییرات اقلیمی (بخش اول)

مهاجرت؛ پاشنه آشیل امنیت
اتحادیه اروپا در ۲۰۳۰

استارتاپ ویزا: تقویت ظرفیت
نوآوری از طریق سیاست های
مهاجرتی

سازگاری با تغییرات اقلیمی؛
راهکار جایگزین مهاجرت
(بخش دوم)

قاچاق مهاجران؛ پرخطر و
مرگبار

نود و هشت درصد پناهجویان با
اقامت دائم می خواهند در آلمان
بمانند!

مکتوبات سیاسی؛ دیدگاه تخصصی

عملکرد برجسته سوئیس در مدیریت سرمایه انسانی

بی‌اعتنایی بین‌المللی به پدیده آوارگی‌های داخلی؛ نگاهی به وضعیت کشور یمن

سیستم‌های مهاجرتی امتیازی تا چه حد منافع مهاجران تحصیلکرده و با مهارت بالا را تامین می‌کند؟

ادغام پناهندگان؛ فرآیندی آهسته اما پیوسته در جوامع میزبان (تجربه کشور آلمان)

روند افزایشی پناهجویان ورودی به یونان در سال ۲۰۱۹

رمزگشایی ارتباط بین مهاجرت، محیط زیست و جنسیت

از جنگ اقتصادی تا جنگ مغزها!

مهاجرت هدفمند مبدأ و مقصد را منتفع می‌کند!

«مدیریت مهاجرت» بجای «مرثیه مهاجرت»!

محدود کردن مدت اقامت دانشجویان بین‌المللی پس از پذیرش در ایالات متحده

تیغ دو لبه‌ی مهاجرت و چالش‌های پیش روی سیاست‌گذاری

اثر فرمان محدودیت مسافرتی ترامپ (Trump Travel Ban) بر گرین کارت ایرانیان

مکتوبات سیاستی؛ گزارش‌ها

جایگاه ایران در شاخص جریان
بالقوه مهاجرت (Potential Net
Migration Index)

بررسی تغییرات جریان جابه جایی
دانشجویان ایرانی در آمریکای
شمالی (ایالات متحده و کانادا)

آیا پدیده فرار مغزها صرفاً
مختص کشورهای جنوب (در
حال توسعه) است؟

وجوه ارسالی مهاجران

سیاستها و برنامه های بین المللی
چرخش نخبگان

جایگاه ایران در شاخص جهانی
رقابت پذیری استعداد

کارآفرینی مهاجران در آمریکا

چشم اندازی بر جریان مهاجرت
های بین المللی در ایران و سایر
کشورها

وضعیت ایران در مهاجرت های
بین المللی دانشجویان

چشم اندازی بر جریان جابجایی
بین المللی دانشجویان در آمریکا
(با تمرکز بر دانشجویان ایرانی)

نرخ رشد تعداد دانشجویان بین
المللی ایران در مقایسه با روند
جهانی

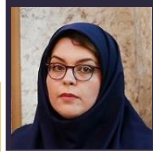
گردش و جابجایی ثروت در
جهان

شهرنشینی، پناهندگان و مهاجران
نامتعارف در ایران

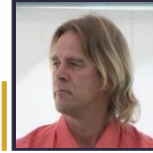
پرونده مهاجرت گیت ایران

توسعه ویزای استارت‌آپی در جهان
و تأثیر آن بر استارت‌آپ های
ایران

دکتر سعیده سعیدی
پژوهشکده مطالعات فرهنگی
و اجتماعی وزارت عتف

پروفسور یوسی یاوهیاینن
دانشگاه تورکو فنلاند

دکتر بهرام صلواتی
پژوهشکده سیاستگذاری شریف

دکتر حسین میرزایی
دانشگاه علامه طباطبائی

مهندس سیاوش خالدان
موسسه توسعه دانش فردای ایرانیان

سخنرانان

دکتر سعیده سعیدی

- ایشان موضوعاتی از جمله انواع مهاجرت‌های بین‌المللی، جنسیت و مهاجرت و ابعاد مختلف مهاجرت نامتعارف را با بیان تجربیات خود از منظر پژوهش‌های انسان‌شناسی مطرح نمودند.
- در ادامه ایشان بحث‌های خود را تحت عنوان «مهاجرت‌های بازگشتی و مطالعات دیاسپوراتیک» ارائه کردند و ویژگی‌های جماعت‌های ایرانی دور از وطن و دلایل ایجاد این ویژگی‌ها را مورد بررسی قرار دادند.
- در مورد ایران دیاسپورای تکه تکه (Fragmented diaspora) وجود دارد و یکی از دلایل مهم این موضوع، ضعف در مکانیزم ارتباط افراد با دولت فرستنده است.

دکتر یوسی یاوهیاینن

- آقای دکتر یوسی یاوهیاینن بحث خود را با سیاست و مدیریت پناهندگان در اروپا آغاز کرد.
- او به موضوع شکاف دیجیتال در میان مهاجران براساس نتایج پژوهش خود در کشورهای یونان، ترکیه و اردن پرداخت.

دکتر بهرام صلواتی

- ایشان به بررسی ابعاد مختلف مهاجرت‌های کاری پرداخته و جهت‌گیری‌های موثر در سیاست‌گذاری کشورها به ویژه ایران را در مواجهه با روندها و ویژگی‌های بازار کار جهانی مهاجران ارایه کردند.
- دکتر صلواتی به بررسی وضعیت مهاجرت‌های دانشجویی در جهان و ایران پرداختند و تغییرات روند مهاجرت‌های تحصیلی در سطح جهان و سیاست‌ها و برنامه‌های کشورهای که باعث ایجاد این تغییرات شده را بررسی کردند.
- ایشان به کاهش سهم آمریکا از دانشجویان بین‌المللی و افزایش سهم کانادا، چین و استرالیا اشاره داشتند و استراتژی‌ها و راهبردهای چین، مالزی و آمریکا در قبال جابه‌جایی‌های دانشجویان را تبیین کردند.

دکتر حسین میرزائی

- جناب آقای دکتر میرزائی درباره موضوع مهاجرت و اقلیت‌های قومی و سیاست‌های کشورها در خصوص شکل‌گیری اقلیت‌های قومی مربوط به مهاجران صحبت کردند.
- در این راستا، چستی مهاجرت و رویکردهای متفاوت رشته‌های مرتبط با مطالعات مهاجرتی توضیح داده شد؛ نظریات اقتصادی مهاجرت و نظریه نظام‌های مهاجرت و جایگاه عوامل اقتصادی و نقش نظام‌های خرد، میانه و کلان در تبیین پدیده مهاجرت بحث شد.
- ایشان در ادامه عنوان کردند که حتی بازترین کشورها از نظر سیاست‌های مهاجرتی تنوع بسیار بالا و تکرر قومیتی را نمی‌پذیرند و با نوعی خشونت نرم افراد مهاجر را مطابق خواست خود شکل می‌دهند.

مهندس سیاوش خالدان

- ایشان در خصوص فعالیت‌ها و تجارب موسسه Iran Knowledge و طرح مابک (متخصصان ایرانی بازگشته به کشور) که با حمایت معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری انجام می‌شود، توضیح دادند.
- این موسسه در خصوص متخصصان ایرانی خارج از کشور و غالباً با مدل مشارکت بخش دولتی و خصوصی (Public-private participation) فعالیت می‌کند.
- از جمله این فعالیت‌ها می‌توان به برگزاری سمینارها و رویدادهای آموزشی در دانشگاه‌ها و سازمان‌های شهرهای مختلف ایران با ارائه ایرانیان خارج از کشور و طرح مابک اشاره کرد.

رویدادها؛ نشست تخصصی

یکپارچگی فرهنگی - اجتماعی
متخصصان ایرانی بازگشته به
کشور (مابک) با جامعه

ایدکا؛ اولین رویداد مهارت
افزایی صادرات به افغانستان (با
اولویت مهاجران)

اثرگذاری اجتماعی-ترویجی؛ اخبار و یادداشت‌های تحلیلی

تصویری از جمعیت نیروی کار
جهان (به مناسبت روز جهانی
کار و کارگر)!

آیا پس از مهاجرت خوشحال تریده؟!

چرا ترامپ به دنبال ایجاد دیوار
حائل در مرز میان آمریکا و
مکزیک است؟

مشوق شما برای مهاجرت
کیست؟! (دیگران یا خودتان)

سیاسی شدن بحران مهاجرت و
مهاجران! (فشار برجامی ایران بر
اروپا یا آمریکا؟!)

جایگاه خاورمیانه در نقشه
جهانی مردم آواره و بحران زده
در اثر جنگ و ناامنی!

افزایش چشمگیر تعداد
دانشجویان بین المللی!

آیا حق با آقای عراقچی بود؟!

قابل توجه جنگ طلبان !!!
(عواقب انسانی جنگ و ناامنی)

بهشت و باتلاق مهاجران
تحصیلکرده و ماهر!

تمایل به بازگشت به ایران و عدم
تمایل مهاجرت به اروپا در میان
مهاجران افغانستانی!

مهاجران اقتصادی و کاری
تمایل به کدام کشورها دارند؟

دانشجویان بین المللی در دنیا " بورسیه
تحصیلی" و " شهریه پایین" را برای ادامه
تحصیل در خارج به "کیفیت دوره" و
"رتبه دانشگاه" ترجیح می دهند!

از هر ۵ نفر یکی به فکر
مهاجرت است! (میل به مهاجرت
در کشورهای عربی منتخب)

ظهور قطب های جدید (چین و
روسیه) جاذب دانشجویان بین
المللی!

اثرگذاری اجتماعی-ترویجی؛ اخبار و یادداشت‌های تحلیلی

رتبه بندی ۲۰ کشور اعزام کننده
دانشجو بین المللی در دنیا!

جغرافیای جابجایی دانشجویان (اعزام و جذب)

افزایش نرخ جابجایی و رشد
سریع جمعیت دانشجویان بین
المللی در دنیا!

"نه" به رفتن از کشور "انه" به
آمدن مهاجران جدید!

دلایل اصلی کاهش اقبال
دانشجویان بین المللی به آمریکا!

کاهش سهم و درآمد آمریکا از
بازار جابجایی بین المللی
دانشجویان!

نگرانی دانشگاه های آمریکائی از
دست دادن دانشجویان چینی در اثر
جنگ تجاری آمریکا-چین!

خبر زرد و دروغ!

اقتصاد مهاجرت: چرا مهاجران
ایرانی به کشور پول نمی
فرستند؟

چشم اندازی بر نیروی کار
جهانی!

پیمایش دانشجویی بین المللی:
میل زنان برای ادامه تحصیل در
خارج یک و نیم برابر مردان

کاهش صدور ویزاهای F۱ و J۱
برای ایرانیان در آمریکا برای
سومین سال متوالی!

تفاوت سیاست های کشورهای
مختلف از جمله ایران در
پذیرش مسئله تابعیت دوگانه!!

بلومبرگ: عقب ماندن آمریکا
در جذب افراد مستعد و ماهر!

افزایش شدید نرخ رد
درخواست ویزا کاری
متخصصان (H-۱B) برای ورود

اثرگذاری اجتماعی - ترویجی؛ اخبار و یادداشت‌های تحلیلی

روند بازگشت مهاجران افغانستانی از ایران و پاکستان در بستر تحولات تأثیرگذار در افغانستان در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸!

روند رشد تعداد دانشجویان اروپایی و آمریکایی که در خارج از کشور تحصیل می‌کنند!

فستیوال جهانی فیلم‌های حوزه مهاجرت، ۲۰۱۹

بی‌زبانگی یا چندزبانگی؟

آیا همه دارند از ایران مهاجرت می‌کنند؟!

در مورد "اجماع جهانی برای مهاجرت" چقدر می‌دانید؟

اعیاد و مناسک مذهبی زمینه ساز بزرگترین جابجایی‌های انسانی در جهان!

آمار جهانی میل به مهاجرت!

از آرزو تا واقعیت! (از "میل به مهاجرت" تا "اقدام به مهاجرت")

اقتصاد مهاجرت: چرا کشورهایی همچون استرالیا به دنبال جذب دانشجویان بین‌المللی هستند؟

آمار مغالطه‌آمیز فرار مغزها و خروج سالانه ۱۸۰ هزار نفری نخبگان از کشور توسط وزارت بهداشت تکذیب شد!

سیر نزولی مهاجرت قطعی نفرات برتر کنکور سراسری و المپیادهای علمی

چرا مهاجران اروپایی بریتانیا را ترک می‌کنند؟

کاهش نرخ اخذ تابعیت مهاجران در کشورهای میزبان!

وقتی بی‌دقتان سخن از "آمار مهاجرت نخبگان در کشور" به میان می‌آورند!

اثرگذاری اجتماعی-ترویجی؛ اخبار و یادداشت‌های تحلیلی

افزایش جابجایی بین‌المللی دانشجویان
به سمت کشورهای در حال توسعه در
قیاس با کشورهای توسعه یافته!

قانون «اعطای شهروندی به دلیل
تولد در خاک» در چه کشورهایی
به رسمیت شناخته شده است؟

دولت ترامپ به دنبال لغو قانون
اعطای شهروندی به دلیل تولد
در خاک آمریکاست!

نگاهی به آخرین تحولات
پیرامون ماجرای پناهندگی سعید
ملایی طی دو روز گذشته!

ترکیه سیاست درهای باز در قبال
پناهجویان سوری‌ای را ادامه
می‌دهد

فرصت همکاری در رصدخانه
مهاجرت ایران!

دلایل روی گردانی دانشجویان
بین‌المللی از آمریکا!

افزایش چشمگیر میل به
مهاجرت در آمریکای لاتین!

نگاهی به تغییرات احتمالی در
قوانین مهاجرتی آمریکا و
تعارض ذی نفعان

ثبت بیش از یک میلیون
پناهجوی جدید

کاهش تعداد پناهجویان در اثر
سیاستهای دولت‌های دست راستی
و ملی‌گرا در کشورهای میزبان!

انتشار گزارش " پرونده
مهاجرت گیت ایران"

جایگاه ایران در میان کشورهای
فرستنده محقق به آمریکا

گزارش رسمی از جابه‌جایی (داخلی-بین‌المللی) ایرانی‌ها

نمایه تبادلات دانشجویی ایران-
آمریکا

اثر گذاری اجتماعی – ترویجی؛ اخبار و یادداشت‌های تحلیلی

پخش زنده؛ سمینار مرکز
سیاست گذاری مهاجرت
(MPC)

آیا فقط ایرانی‌ها با خرید ملک
اقدام به اخذ تابعیت می‌کنند؟

جهانی شدن و افزایش مهاجرت
با سرمایه گذاری

اعیاد و مناسک مذهبی (از جمله
مراسم اربعین) زمینه ساز
بزرگترین جابجایی های انسانی

تکذیبیه انتشار آمار غلط مهاجرتی
توسط برخی از سایت های معلوم الحال
به نقل از رصدخانه مهاجرت ایران!!!

یک سوم برندگان آمریکایی
جایزه نوبل در رشته‌های علمی
از مهاجران بوده‌اند!

سیاست چرخش نخبگانی، نیمه
مغفول و پنهان مهاجرت در
ایران!

بورس DAFI به ۴۰۶ دانشجوی
پناهنده در ایران تعلق گرفت

رصد آمارهای واقعی مهاجرت
نخبگان در دانشگاه شریف

ارتباط جابجایی افراد با گسترش
و اپیدمی جهانی ویروس!
(پروژه GLEam)

بازندگان و برندگان جنگ
استعدادها در دنیا؛ کانادا در حال
تبدیل شدن به مقصد اول

افت شدید نرخ بازگشت
مهاجران افغانستانی از ایران!!

فصل هشتم مدرسه توسعه پایدار

برگزاری نشست‌های توسعه پایدار برای ایران

مدرسه توسعه پایدار، با همکاری جمعی از سازمان‌ها و نهادهای حامی، از مهرماه ۱۳۹۷، اقدام به برگزاری سلسله نشست‌هایی با عنوان «توسعه پایدار برای ایران» نموده است. این نشست‌ها به بررسی مسائل مهم و اولویت‌های توسعه پایدار ایران در بخش‌های دولتی، خصوصی و مردمی و با نگاهی ویژه به تجارب منتخب داخلی و بین‌المللی می‌پردازد و با هدف ترویج مفاهیم مرتبط و راه‌کارهای عملیاتی برای فعالین و علاقه‌مندان حوزه توسعه پایدار برگزار می‌شود که شرکت در آن‌ها برای عموم علاقه‌مندان، آزاد است.

گفت و گو، همدلی و همفکری برای کمک به آبادانی و پیشرفت ایران عزیزمان

با توجه به گستردگی حوزه توسعه پایدار، این نشست‌ها به صورت «پرونده محور» برگزار می‌گردند و سعی می‌شود در آن‌ها به موضوعات و چالش‌هایی پرداخته شود که کمتر در مجامع مرتبط طرح شده‌اند و در عین حال با مسائل و چالش‌های کشور ارتباط نزدیکی داشته باشند. در سال ۱۳۹۸، تعداد ۷ نشست توسط مدرسه توسعه پایدار برگزار شد:

۱. همایش «بشاگرد و محرومیت: رهایی یا تثبیت؟»
۲. نشست «بیم‌ها و امیدهای آب زیرزمینی»
۳. دو نشست «یادگیری از تجارب ناموفق و اشتباهات در مسیر توسعه محلی»
۴. نشست نگاهی انتقادی به پوشش «سه‌شنبه‌های بدون خودرو»
۵. نشست «کارآفرینی برای افراد دارای سوء سابقه با حضور دکتر علیرضا نبی»
۶. نشست «بسترسازی برای خرید مسئولانه-داستان کشمون»

بشاگرد و محرومیت

رهایی یا تثبیت

بازخوانی چند دهه فعالیت های محرومیت زدایی در منطقه بشاگرد

چهارشنبه ۴ اردیبهشت
ساعت ۲ تا ۷ بعدازظهر
دانشگاه صنعتی شریف

SDSchool.ir
@SDSchool

نشست های توسعه پایدار برای ایران «پرونده توسعه محلی»

نشست بیمه‌ها و امیدهای آب زیرزمینی

۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۸

بیمه‌ها و امیدهای آب زیر زمینی

(همراه با اکران مستند تالان)

بحث و گفتگوی کارشناسی با حضور:

انوش نوری اسفندیاری (عضو شورای سیاستگذاری اندیشکده تدبیر آب ایران)
جلال الدین میرنظامی (مدیر برنامه آب و توسعه پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه شریف)
و محمد صادق دهقانی (کارگردان مستند تالان)

انوش نوری اسفندیاری
مدیر برنامه آب ایران

فیلمی که هر ایرانی، باید آن را ببیند

دو نشست یادگیری از تجارب ناموفق و اشتباهات در مسیر توسعه

۱۸ تیر ۱۳۹۸

نشست نگاهی انتقادی به پویش سه‌شنبه‌های بدون خودرو

۲۶ شهریور ۱۳۹۸

نشست کارآفرینی برای افراد دارای سوء سابقه با حضور دکتر علیرضا نبی

۸ مهر ۱۳۹۸

بسترسازی برای خرید مسؤلانه؛ داستان کشمون

۲۳ آذر ۱۳۹۸

برگزاری دوره‌های آموزشی

یکی از فعالیت‌های مهم مدرسه توسعه پایدار، برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه است که به دو شیوه دوره‌های در محل پژوهشکده و نیز در محل سازمان‌ها برگزار می‌شود.

۱. مدرسه بهار توسعه پایدار
۲. مدرسه پاییزه توسعه پایدار

مدرسه پاییزه

توسعه پایدار

و

مسئولیت اجتماعی سازمانها

**Sustainable Development
Corporate Social Responsibility
Autumn School**

۲۱ آبان تا ۱۹ آذر

هر دوشنبه-ساعت ۳ تا ۷

توسعه پایدار چیست، چه ارتباطی با سازمان، کسب‌وکار و فعالیت ما دارد و چه مسیرهایی برای نزدیک شدن به آن وجود دارد؟

یادگیری در فضایی تعاملی و بین رشته‌ای و بر اساس اصول آموزش برای توسعه پایدار

مخاطب: شاغلین بخش خصوصی، دولتی، سازمان‌های مردم‌نهاد و دانشجویان

مهلت ثبت نام: ۲۰ آبان - مهلت درخواست بورس: ۱۵ آبان
اطلاعات بیشتر و ثبت نام: ۶۶۰۶۵۱۳۹ و ۰۹۱۲۹۴۵۸۰۹۵
برگزار کننده: پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه صنعتی شریف

SDSchool.ir @SDSchool

همراه با کمک هزینه آموزشی برای دانشجویان و اعضای سازمانهای مردم نهاد بدون پیش نیاز و قابل استفاده برای همه علاقه‌مندان و دغدغه‌مندان توسعه پایدار از رشته‌های مختلف تحصیلی

مدرسه بهار

توسعه پایدار و مسئولیت اجتماعی سازمانها

Sharif Spring School on Sustainable Development & CSR

فرصتی مناسب برای آشنایی با مفاهیم پایه‌ای توسعه پایدار در فضایی بین رشته‌ای و تعاملی

مخصوص مدیران و کارشناسان سازمانهای دولتی، بخش خصوصی و سازمان های مردم نهاد و به ویژه شاغلین و علاقه مندان حوزه مسئولیت اجتماعی سازمانی و توسعه پایدار

مکان برگزاری: دانشگاه صنعتی شریف
۲۰ تا ۳۰ اردیبهشت - هر یکشنبه ساعت ۳ تا ۷ بعدازظهر
اطلاعات بیشتر و ثبت نام: ۶۶۰۶۵۱۳۹ و ۰۹۱۲۹۴۵۸۰۹۵ @SDSchool

شروع به کار کانون همراهان مدرسه توسعه پایدار

کانون همراهان مدرسه توسعه پایدار به عنوان بستری برای هم افزایی میان دانش آموختگان ادوار مختلف مدرسه توسعه پایدار و همچنین بستری برای یادگیری مادام العمر برای توسعه پایدار به طور رسمی فعالیت خود را از مهر ۱۳۹۸ آغاز کرده است.

۱. پخش فیلم بازدید مدرسه توسعه پایدار از طرح احیای گندم‌های بومی خراسان از شبکه بین‌المللی جام جم

۲. برگزاری جلسات کانون همراهان مدرسه توسعه پایدار

شروع به کار کانون همراهان مدرسه توسعه پایدار

۳. بازدید از دستاوردهای پروژه احیای گندم بومی خراسان در منطقه گرمسار

• سمینار معرفی رشته نوآوری اجتماعی

در نشستی که با همکاری مدرسه توسعه پایدار، مدرسه نوآوری اجتماعی روشنا و حمایت موسسه حامی علوم انسانی در ۱۷ اردیبهشت برگزار شد، رشته نوآوری اجتماعی و فرصت‌های کاری و تحصیلی پیش‌روی آن، از سمت سخنرانان در دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه شریف معرفی شد.

• سمینار آموزشی «جای محیط‌زیستی‌ها در زمین بازی توسعه پایدار»

این سمینار آموزشی در ۱۹ آذر و با هدف تبیین رابطه بین فعالیت‌های محیط‌زیستی و تحقق توسعه پایدار و کاستی‌های موجود در میان کنش‌گران این عرصه در ایران با ارائه آقای هامون طهماسبی در دانشگاه صنعتی شریف برگزار شد.

سایر فعالیت‌ها

- **پنل حکمرانی و محرومیت زدایی در سومین کنفرانس حکمرانی و سیاست‌گذاری عمومی**
مدرسه توسعه پایدار، با پنل «قلعه‌های گنج: نقش حکمرانی در توسعه مناطق محروم» در سومین کنفرانس ملی حکمرانی و سیاست‌گذاری عمومی ایفای نقش داشت. در این نشست، با حضور مدیران ارشد بنیاد علوی، مسئله حکمرانی مطلوب برای مناطق محروم به بحث گذاشته شد و ضمن نقد رویکردهای سنتی بنیاد علوی در مناطق محروم، مدل جدید و در دست طراحی بنیاد به بحث و نظر عمومی گذاشته شد.
- **راه اندازی صفحه ویژه «بشاگرد و محرومیت زدایی» در وبسایت مدرسه توسعه پایدار**
با توجه به مباحث مطرح شده و نیازهای شناسایی شده برای کمک به توسعه و آبادانی مناطق محروم کشور عزیزمان، صفحه ویژه‌ای در وبسایت مدرسه توسعه پایدار به بهانه همایش «بشاگرد و محرومیت» ایجاد شده که در آن علاوه بر مطالب مفید و مرتبط برای علاقه‌مندان حوزه محرومیت زدایی، قرار داده شده است.

صفحه ویژه محرومیت زدایی

به بهانه برگزاری همایش
«بشاگرد و محرومیت؛ رهایی یا تثبیت؟»
۴ اردیبهشت ۹۸- دانشگاه صنعتی شریف

• جشنواره داستان نویسی کودکان در منطقه بلوچستان

مدرسه توسعه پایدار با همکاری شبکه روستاهای دوستدار کودک چابهار و دشتیاری، اولین جشنواره داستان نویسی کتابخانه های کودک در منطقه چابهار و دشتیاری بلوچستان را در بهمن و اسفند ۱۳۹۸ برگزار کرد. حوزه ادبیات کودک و نوجوان در مناطق کم برخوردار یکی از حوزه‌های جدید فعالیتی مدرسه توسعه پایدار است که برنامه‌های ویژه‌ای در انتهای سال ۱۳۹۸ در رابطه با آن آغاز شد. این جشنواره که یکی از این برنامه‌ها بوده است، با دریافت آثار داستانی ۵۶ کودک از ۶ کتابخانه روستایی منطقه دشتیاری، به کار خود پایان داد.

جشنواره داستان نویسی کتابخانه های کودک

(منطقه چابهار و دشتیاری)

مهدت ارسال داستانهای کوتاه یا نقاشیهای داستانی: ۱۷ اسفند

موضوعات: ۱- سیل در بلوچستان، ۲- بلوچستان دوست داشتنی من

۳- نگرانیهای من، ۴- آنچه دوست دارم در سرزمینم تغییر دهم

فصل نهم
رویدادهای ملی برگزار شده

چهارمین همایش ملی آموزش عالی

این همایش در تاریخ ۹ اردیبهشت ۱۳۹۸ با حضور بیش از ۵۰۰ نفر از دانشجویان، معاونین آموزشی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی سراسر کشور در سالن مرحوم جباری دانشگاه صنعتی شریف برگزار شد.

دانشگاه همواره به‌عنوان یکی از مهم‌ترین نهادهای بشری، نقش تعیین‌کننده‌ای در پیشرفت جامعه داشته است. بر همین اساس یکی از مهم‌ترین موضوعات موردبحث در سیاست‌گذاری آموزش عالی، تعیین نسبت میان این مراکز و جامعه است. باید توجه داشت که مراکز آموزش عالی و به‌طور مشخص دانشگاه به علت وظیفه ذاتی خود، در صورت عدم پرداختن به وظایفش در خصوص جامعه، ارزش و اعتباری نخواهد داشت.

این وظایف طیف وسیعی از موضوعات را دربر می‌گیرد. در این باره یان پاول آدی استاد دانشگاه جهانی لندن هفت موضوع را بر اساس شواهد معتبر جهانی، برمی‌شمارد:

دانشگاه‌ها موتور اقتصاد ملی هستند؛ دانشگاه‌ها می‌توانند ظاهر شهرها را مطلوب‌تر نمایند؛ دانشگاه‌ها استعدادها و نخبگان جهانی را به‌سوی خود جذب می‌کنند؛ دانشگاه‌ها نقش مهمی در شکل‌گیری روابط بین‌المللی دارند؛ دانشگاه‌ها تحولات اجتماعی-تکنیکی را تسهیل می‌نمایند؛ دانشگاه موجب باز شدن فضای سیاسی کشور می‌شوند؛ دانشگاه‌ها زندگی عمومی را بهبود می‌دهند.

اهداف همایش

- تعامل بین دستگاه‌ها و نهادهای آموزشی به‌منظور هماهنگی و جلب حمایت همه‌جانبه در امر آموزش
- معرفی شیوه‌های نوین آموزشی در جهت ارتقاء سطح کیفی آموزشی و راهکارهای ارتقاء سطح استانداردهای آموزشی
- توجه به ویژگی اخلاق آموزشی در ارائه خدمات علم
- آموزش و اشتغال و اهمیت آموزش عالی در اقتصاد

چهارمین همایش ملی آموزش عالی

دانشگاه صنعتی شریف
۹ اردیبهشت ماه ۱۳۹۸

دبیرخانه:
دانشگاه صنعتی شریف،
پرونده سده سیاستگذاری

۰۲۱-۶۶۰۵۱۶۱
www.amoozeshalee.ir
info@amoozeshalee.ir

محور اصلی: دانشگاه جامعه محور

محورهای همایش:

- مدیریت سرمایه انسانی در دانشگاهها
- اقتصاد آموزش عالی در دانشگاه جامعه محور
- مهارت افزایی و اشتغال پذیری دانش آموختگان
- همافزایی آموزش و پژوهش در دانشگاه جامعه محور
- مسئولیت اجتماعی دانشگاه ها و تنوع بخشی به مأموریت آنها
- الگوی حکمرانی و نظام مدیریتی مراکز آموزشی- پژوهشی تقاضا محور

دانشگاه صنعتی شریف
دانشگاه تهران
دانشگاه خوارزمی
دانشگاه علامه طباطبائی
دانشگاه تبریز
دانشگاه ارومیه
دانشگاه اصفهان
دانشگاه سمنان
دانشگاه گیلان
دانشگاه زنجان
دانشگاه قزوین
دانشگاه کردستان
دانشگاه لر
دانشگاه ایلام
دانشگاه لر
دانشگاه لر

تصاویر منتخب چهارمین همایش ملی آموزش عالی

تصاویر منتخب چهارمین همایش ملی آموزش عالی

سومین کنفرانس حکمرانی و سیاستگذاری

سومین کنفرانس حکمرانی و سیاست گذاری عمومی در روزهای ۲۵ و ۲۶ دی ماه سال ۱۳۹۸ به همت پژوهشکده سیاست گذاری دانشگاه صنعتی شریف و با محوریت «گذار به نسل جدید حکمرانی» در محل مرکز همایش های صدا و سیما برگزار شد. در این دوره از کنفرانس چهره‌هایی همچون دکتر محسن رضایی دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام، شریعتمداری وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی، دکتر حاجی میرزایی وزیر آموزش و پرورش، دکتر سعید سهراب پور قائم مقام بنیاد ملی نخبگان، احمد میدری معاون وزیر کار، دکتر عاملی عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی، مهندس خوانساری نایب رئیس اتاق ایران و جمعی از مسئولان کشوری حضور داشتند.

این کنفرانس با هدف گردهمایی و تعامل محققان و سیاست‌گذاران حول موضوعات اساسی حکمرانی و سیاست گذاری عمومی نظیر الگوهای حکمرانی و تنظیم‌گری، معضلات اقتصاد ایران، حکمرانی در عصر دیجیتال، نظام حقوقی - قضائی، نظام تقنین، نظام انتخابات و تعامل مردم با حاکمیت، مباحث توسعه‌ای، حوزه بین‌الملل و چالش‌های مرتبط با فرهنگ و جامعه و مسائل زیست محیطی برگزار می‌شود. در این رویداد جدیدترین مسائل، روندها، ابتکارات و همچنین چالش‌ها و راهکارها در هر یک از حوزه‌ها در کنار آخرین اثربخشی‌های سیاستی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

سومین کنفرانس حکمرانی و سیاستگذاری

تجربه ۴۰ ساله نظام حکمرانی و سیاست گذاری عمومی بعد از انقلاب اسلامی با موفقیت‌ها و چالش‌هایی همراه بوده است. به اشتراک گذاری این تجربیات از یک سو و ارائه جدیدترین دستاوردهای محتوایی از سوی دیگر، مسیر را برای اتخاذ الگوی حکمرانی مناسب گام دوم انقلاب هموارتر خواهد نمود. به همین دلیل محور موضوعات سومین کنفرانس، گذار به نسل جدید حکمرانی قرار گرفت.

در این کنفرانس، بیش از ۴۵ نشست تخصصی - سیاستی برگزار گردید. هم‌چنین ۱۲۱ مقاله به دبیرخانه کنفرانس ارسال شد که از این بین ۳۴ مقاله مورد پذیرش قرار گرفته و در طول این دو روز برای علاقمندان به حوزه‌های مختلف ارائه گردید. علاوه بر این، ۲۰ ویدئوی سیاستی از سوی محققان به دبیرخانه کنفرانس ارائه شد که پس از داوری از بین آثار ارسالی، به سه اثر جایزه‌های نفیسی تعلق گرفت. دیگر نوآوری این کنفرانس اهدای جایزه اندیشه‌ورزی و سیاست‌سازی بود. این جایزه در واقع انتخاب برترین آثار اندیشکده‌ای کشور در طول سال گذشته بوده و بیش از ۲۰ اثر مختلف از اندیشکده‌ها و پژوهشکده‌های فعال در حوزه‌های مختلف سیاست‌گذاری و تصمیم‌سازی برای شرکت در این بخش ارسال شد. کمیته علمی این جایزه، ۳ اثر برگزیده اندیشکده‌ای را به عنوان آثار برتر این حوزه انتخاب نموده و اولین جایزه اندیشه‌ورزی و سیاست‌سازی را به آنان اهدا نمود.

پوستر سومین کنفرانس حکمرانی و سیاستگذاری

- حکمرانی آب و محیط زیست
- حکمرانی در عصر دیجیتال
- حکمرانی نظام حقوقی قضایی
- حکمرانی نظام آموزش و پرورش
- حکمرانی نظام آموزش عالی
- حکمرانی نظام فن-حرفه‌ای و مهارت‌افزایی
- حکمرانی رسانه و ارتباطات
- سیاست خارجی، روابط بین‌الملل و نهادهای بین‌المللی
- حکمرانی ساختارهای بخش انرژی
- حکمرانی نظام اداری
- سیاست صنعتی و توسعه پایدار
- نوآوری و اقتصاد دانش‌بنیان
- حکمرانی نظام سلامت
- سیاست‌گذاری مهاجرت
- سیاست‌گذاری ورزش همگانی و ورزش قهرمانی
- سیاست‌گذاری شواهدمحور و نقش داده‌ها و اطلاعات در سیاست‌گذاری

چهارشنبه و پنج‌شنبه ۲۵ و ۲۶
دی ماه ۱۳۹۸

مجموعه
همایش‌های بین‌المللی
صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

www.gppconference.com

gpp-conference @gppconference

gpp-conference @gppconference

تلفن و فکس دبیرخانه: ۰۲۱-۶۶۰۹۴۳۵۰ ، ۰۲۱-۶۶۰۳۳۳۳۰

دانشگاه علامه طباطبائی

پژوهشکده سیاست‌گذاری

انستیتوت مطالعات راهبردی

سومین کنفرانس حکمرانی و سیاست‌گذاری عمومی

حکمرانی انتقال نسل در حاکمیت

محورهای فراخوان مقالات:

- الگوهای حکمرانی و سیاست‌گذاری
- جامعه فرهنگ و سیاست‌گذاری اجتماعی
- سیاست‌های کلان و نظام تقنین
- نظام انتخابات و تعامل مردم با حاکمیت
- تنظیم‌گری و دولت تنظیم‌گر
- ابرچالش‌های اقتصاد ایران
- نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی

اهداف کنفرانس

- مطرح شدن جدیدترین دستاوردها و چالش‌های سیاست‌گذاری در عرصه نظر و عمل
- پیوند نظر سیاست‌گذاری عمومی با مسائل و مشکلات عرصه‌های عمومی کشور
- ایجاد فضای بحث و گفت‌وگو بین رشته‌ای در بین محققان رشته‌های مختلف علاقه‌مند به مسائل عمومی
- گسترش روابط دانشگاه و پژوهشگران حوزه مدیریت دولتی و خط‌مشی‌گذاری با حکومت و مراکز سیاست‌گذاری
- عمومی‌سازی ادبیات مدیریت دولتی و خط‌مشی‌گذاری عمومی در میان آحاد جامعه
- تحلیل و بررسی بعضی تجارب سیاست‌گذاری عمومی در ایران

محورهای کنفرانس

- الگوهای حکمرانی و سیاست‌گذاری
- جامعه، فرهنگ و سیاست‌گذاری اجتماعی
- سیاست‌های کلان و نظام تقنین
- نظام انتخابات و تعامل مردم با حاکمیت
- تنظیم‌گری و دولت تنظیم‌گر
- ابرچالش‌های اقتصاد ایران
- نظام جامع رفاهی و تامین اجتماعی
- حکمرانی نظام اداری
- سیاست‌گذاری ورزش همگانی و ورزش قهرمانی
- سیاست‌گذاری شواهدمحور و نقش داده‌ها و اطلاعات
- در سیاست‌گذاری
- حکمرانی آب و محیط زیست
- حکمرانی در عصر دیجیتال
- حکمرانی نظام حقوقی-قضایی
- حکمرانی نظام آموزش و پرورش
- حکمرانی نظام آموزش عالی
- حکمرانی نظام فنی-حرفه‌ای و مهارت‌افزایی
- حکمرانی رسانه و ارتباطات
- سیاست خارجی، روابط بین‌الملل و نهادهای بین‌المللی
- حکمرانی ساختارهای بخش انرژی
- حکمرانی نظام سلامت
- سیاست‌گذاری مهاجرت
- سیاست صنعتی و توسعه پایدار
- نوآوری و اقتصاد دانش‌بنیان

تصاویر منتخب سومین کنفرانس حکمرانی و سیاستگذاری

فصل دهم
حضور در عرصه های بین المللی

اولین مدرسه تابستانی سیاستگذاری و حکمرانی مهاجرت

در خرداد ماه ۱۳۹۸، میزبان پروفسور یوسی یاوهیاینز از گروه جغرافیای دانشگاه تورکو فنلاند در راستای انجام پروژه مطالعاتی مشترک میان پژوهشکده سیاستگذاری (رصدخانه مهاجرت ایران) و دانشگاه تورکو فنلاند تحت عنوان «مهاجرت، شهرنشینی و ادغام مهاجران افغانستانی در ایران» بودیم.

مهمترین برنامه‌های حضور پروفسور یاوهیاینز در ایران (۱) شرکت در مطالعات میدانی پروژه مشترک در شهرهای اصفهان و تهران، و (۲) ارائه سخنرانی در اولین مدرسه تابستانی مهاجرت‌های بین‌المللی تحت عنوان "سیاستگذاری و حکمرانی مهاجرت" بود. این مدرسه تابستانی تخصصی از جمله در محورهای «مهاجرت‌های کاری و اقتصادی»، «مهاجرت‌های اجباری و پناهجویی» و همچنین «جابجایی تحصیلی و مهاجرت‌های بازگشتی» تشکیل گردید. در حاشیه مدرسه تابستانی نمایشگاه کتابی از کتاب‌های حوزه مهاجرت برگزار گردید.

در روز اول مدرسه تابستانی "سیاستگذاری و حکمرانی مهاجرت" که با حضور پژوهشگرانی از دانشگاه‌های مختلف کشور، شرکت‌کنندگانی از سازمان‌های غیردولتی و فعالان حوزه مهاجرت و پناهندگی از کشور افغانستان برگزار شد، خانم دکتر سعیده سعیدی موضوعاتی از جمله انواع مهاجرت‌های بین‌المللی، جنسیت و مهاجرت و ابعاد مختلف مهاجرت نامتعارف را با بیان تجربیات خود از منظر پژوهش‌های انسان‌شناسی مطرح نمودند.

اولین مدرسه تابستانی سیاستگذاری و حکمرانی مهاجرت

شبکه مهاجرت خاورمیانه (سیاستی - مطالعاتی) با حمایت نهادهای همکار برگزار می‌کند:

اولین مدرسه تابستانی تخصصی کشور در حوزه مهاجرت‌های بین‌المللی:

Summer School: **"سیاست‌گذاری و حکمرانی مهاجرت"**

"Migration Policy & Governance"

با محوریت حکمرانی و سیاستگذاری در حوزه های:

- مهاجرت های کاری و اقتصادی (Economic Migration)
- مهاجرت های اجباری و پناجویی (Forced Migration & Asylum)
- جابجایی های تحصیلی و مهاجرت های بازگشتی (Student Mobility & Return Migration)

مدرسين و سخنرانان:

پروفسور یوسی یاهویاینن - دانشگاه تورکو فنلاند (Prof. Jussi Jauhiainen)
دکتر سعیده سعیدی - پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم
دکتر حسین میرزائی - دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر بهرام صلواتی - پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه شریف
مهندس سیاوش خالدان - موسسه توسعه دانش فردای ایرانیان

ثبت نام:

بورسیه (پوشش کامل هزینه دوره) برای 10 نفر منتخب

هزینه شرکت در دوره: 300 هزار تومان

با ارائه گواهی پایان دوره

ظرفیت ثبت نام: صرفاً محدود به 40 نفر
ثبت نام از طریق لینک evnd.co/mr3vA

مکان: پژوهشکده سیاست گذاری دانشگاه صنعتی شریف

۳۰-۲۸ خرداد، ۱۳۹۸ (18-20 June, 2019)

اولین مدرسه تابستانی سیاستگذاری و حکمرانی مهاجرت

در ادامه آقای دکتر یوسی یاوهیاین بحث خود را با سیاست و مدیریت پناهندگان در اروپا آغاز کرده و سپس به موضوع شکاف دیجیتال در میان مهاجران براساس نتایج پژوهش خود در کشورهای یونان، ترکیه و اردن پرداختند.

روز دوم "مدرسه تابستانی سیاستگذاری و حکمرانی مهاجرت" که با محوریت مهاجرت‌های کاری و اقتصادی برگزار شد، ابتدا شاهد ارائه آقای دکتر بهرام صلواتی متخصص بازار کار جهانی و مهاجرت از رصدخانه مهاجرت پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه صنعتی شریف بودیم که به بررسی ابعاد مختلف مهاجرت‌های کاری از جمله روندهای عمده مهاجرت‌های کاری در سال‌های اخیر، نظام‌های مهاجرتی و تاثیر آن بر وضعیت شغلی مهاجران در کشورهای مقصد، ویژگی‌های شغلی مهاجران در مقایسه با افراد بومی و اثرات مهاجرت‌های کاری بر کشورهای مبدا پرداختند و جهت‌گیری‌های موثر در سیاستگذاری کشورها به ویژه ایران را در مواجهه با روندها و ویژگی‌های بازار کار جهانی مهاجران برشمردند.

در ادامه آقای دکتر میرزائی درباره موضوع مهاجرت و اقلیت‌های قومی و سیاست‌های کشورها در خصوص شکل‌گیری اقلیت‌های قومی مربوط به مهاجران، نظریات اقتصادی مهاجرت از جمله دیدگاه اقتصادی نئوکلاسیک، رویکرد ساختاری-تاریخی و نظریه نظام‌های مهاجرت و جایگاه عوامل اقتصادی در تبیین پدیده مهاجرت صحبت کردند.

اولین مدرسه تابستانی سیاستگذاری و حکمرانی مهاجرت

روز سوم به موضوع جابجایی و مهاجرت‌های تحصیلی اختصاص داشت که طی آن، دکتر بهرام صلواتی به بررسی وضعیت مهاجرت‌های دانشجویی در جهان و ایران پرداختند و تغییرات روند مهاجرت‌های تحصیلی در سطح جهان و سیاست‌ها و برنامه‌های کشورها که باعث ایجاد این تغییرات شده را بررسی کردند.

همچنین آمارهای مهاجرت دانشجویی مرتبط با ایران و برنامه‌هایی که تاکنون در این خصوص اجرا شده مورد تحلیل و بررسی قرار گرفت و نتایج حاصل از دو پیمایش که توسط رصدخانه مهاجرت ایران در ارتباط با این گروه انجام شده، توضیح داده شد.

در ادامه خانم دکتر سعیدی به مهاجرت‌های بازگشتی و مطالعات دیاسپوراتیک (جماعت‌های دور از وطن) پرداختند. در سخنان ایشان چالش‌ها و مسایل مختلفی که ایرانیان بازگشتی با آن مواجه هستند مورد بررسی قرار گرفت، از جمله فاصله واقعیت جامعه از تصور افراد از کشور خود، حس فروپاشی پس از بازگشت، نحوه برخورد نظام آموزش عالی با مهاجران بازگشتی و نبود زیرساخت‌های مناسب در جهت فعلیت یافتن تخصص افراد.

کارگاه آشنایی با یادگیری ماشین و کاربردهای آن در سیاستگذاری

پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه صنعتی شریف ۲۵ دی ماه ۱۳۹۸ میزبان کارگاه دکتر «میثم علیزاده» متخصص علوم اجتماعی محاسباتی از دانشگاه پرینستون بود. در این کارگاه، مباحث هوش مصنوعی، یادگیری ماشینی و نظارت بر آن، و چشم‌انداز حکمرانی در نسبت با آینده هوش مصنوعی و یادگیری ماشینی مورد ارائه و بحث قرار گرفتند. همچنین در این کارگاه کاربردهای این دو حوزه با ذکر مثال‌هایی برشمرده شدند، که از آن جمله می‌توان به تخصیص بهینه منابع، تشخیص فقر و ثروت از فراداده‌های تلفن همراه، تشخیص نوع وبسایت‌ها و توئیتهای و دیگر محتواهای آنلاین، و تشخیص ویژگی‌های متقاضیان اشاره کرد.

کارگاه آشنایی با یادگیری ماشین و کاربردهای آن در سیاستگذاری

کارگاه آشنایی با یادگیری ماشین و کاربردهای آن در سیاستگذاری

نشست
تخصصی
سیاستی

میثم علیزاده

متخصص علوم اجتماعی محاسباتی

چهارشنبه

روز

برگزاری

ساعت ۱۳ تا ۱۵

ساعت ۱۰ تا ۱۲

ساعت ۸ تا ۱۰

زمان

برگزاری

پنج شنبه

سالن

برگزاری

تالار مذاکرات ۲

تالار مذاکرات ۱

تالار شیخ بهایی

تالار شیخ مفید

تالار خواجه نصیر

تالار فیض

تالار عطار

تالار مولانا

www.gppconference.ir

@gppconference

سومین کنفرانس
حکمرانی و سیاست گذاری عمومی

گذار به نسل جدید حکمرانی

دیدار و بازدید از مراکز عالی رتبه دانشگاهی و سیاستگذاری فرانسه

در سفری ۵ روزه به فرانسه، اعضای اندیشکده حکمرانی و سیاستگذاری شریف (زیرمجموعه پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه صنعتی شریف) به همراه چهار نفر از نخبگان طرح شهید احمدی روشن از مراکز عالی رتبه دانشگاهی و سیاستگذاری فرانسه بازدید کردند و دیدارهایی نیز با مدیران این مراکز داشتند. دانشگاه ساینس پو، مدرسه مدیریت ملی (Ena)، موسسه مونتین و موسسه راهبردهای فرانسه چهار مرکز مورد بازدید بودند.

دانشگاه ساینس پو

در دانشگاه ساینس پو که حدود ۱۵۰ سال پیش تأسیس شد و اکنون برجسته ترین دانشگاه فرانسه در حوزه سیاستگذاری و علوم اجتماعی است، با مدیر بخش ارتباطات خاورمیانه و همچنین کارشناس آزمایشگاه سیاستگذاری دیدارهایی برگزار شد. همچنین با پرفسور پیزانی - یکی از اساتید معروف ساینس پو که در سایر موسسات پژوهشی اتحادیه اروپا، موسسه بروگل و اندیشکده های اروپایی نقش آفرینی داشته و مورد اعتماد مقامات دولت فرانسه در حوزه اقتصاد است - دیداری برگزار شد و در خصوص ادامه تعامل با ایشان در قالب وینار مذاکره شد.

دیدار و بازدید از مراکز عالی رتبه دانشگاهی و سیاستگذاری فرانسه

بازدید از مدرسه مدیریت ملی

مدرسه مدیریت ملی (Ena) از قدیمی ترین مراکز تربیت پرسنل اجرایی و مدیریتی فرانسه است و هم اکنون درصد قابل توجهی از روسای جمهور، وزرا و مدیران ارشد دولتی دانش آموختگان این مدرسه هستند. جذابیت مدرسه Ena آن است که جزو معدود دانشگاههایی است که از ابتدای ورود (به شرط کسب امتیازات لازم) فرد حائز یک پست دولتی از پیش مشخص، می شود و طی سالهای تحصیل نیز حداقل حقوق را دریافت می کند. در سالهای اخیر این مدرسه تلاش کرده است با پیشنهاد برخی دولتها، همین خدمات تربیت کادر اجرایی دولت را برای کشورهای دیگر نیز پیاده نماید. مثلاً در منطقه ما، دولت مصر، کویت و بحرین جزو درخواست دهندگان برای استفاده از تجربه مدرسه مدیریت دولتی فرانسه هستند.

دیدار و بازدید از مراکز عالی‌رتبه دانشگاهی و سیاستگذاری فرانسه

بازدید از موسسه مونتنین

این موسسه، یکی از موفق‌ترین اندیشکده‌های غیردولتی اروپا به شمار می‌رود که رویکرد حمایت از اتحادیه اروپا و همچنین اتکا به بازار برای مدیریت اقتصاد را صریحاً به عنوان رویکرد کلی خود برگزیده است. در دیدار این موسسه، ضمن ارائه حوزه‌های کاری و روش‌های مورد استفاده توسط موسسه مونتنین برای توسعه مفاهیم سیاستی و احصاء راهکارهای معضلات اقتصادی-اجتماعی، حوزه‌های قابل تعامل طرفین مورد بحث قرار گرفت. نحوه مدیریت انتظارات مردمی و عرصه اجتماعی و سیاستگذاری بهینه بخش ICT و مطالعه تطبیقی نحوه مقابله با اخبار دروغ و مخرب در کشورهای اروپایی (و خصوصاً فرانسه) محورهای هستند که قابلیت همکاری در آنها مورد توافق قرار گرفت.

دیدار و بازدید از مراکز عالی رتبه دانشگاهی و سیاستگذاری فرانسه

بازدید از موسسه راهبردهای فرانسه

این نهاد، موسسه پژوهشی عالی رتبه ای در ارتباط با دولت (ذیل نخست وزیری) است که مرکز ارتباط دولت با دیگر مراکز پژوهشی بوده و بازوی تحقیقاتی و علمی دولت به حساب می آید. رویکرد این مجموعه در تحلیل سیاستها و اقدامات دولت پیشینی نبوده و به صورت پسینی آنها را تحلیل می کند، لذا پس از وقوع موضوعات به بررسی و مدلسازی آنها می پردازد. اتکا به شواهد و داده های واقعی برای تحلیل و ارزیابی سیاستهای اتخاذ شده توسط دولت فرانسه، از اصول جدی این موسسه است.

فصل یازدهم
مقالات علمی

**SCIENCE AND
PUBLIC POLICY**

S. R. Mirnezami, C. Beaudry, and L. Tahmooresnejad, "The effect of collaboration with top-funded scholars on scientific production," *Science and Public Policy*, p. ۶۰, Jan. ۲۰۲۰

**Technological
Forecasting
&
Social Change**

A. Maleki and A. Rosiello, "Does knowledge base complexity affect spatial patterns of innovation? An empirical analysis in the upstream petroleum industry," *Technological Forecasting and Social Change*, vol. ۱۴۳, pp. ۲۷۳-۲۸۸, Jun. ۲۰۱۹

IEEE TRANSACTIONS ON
**ENGINEERING
MANAGEMENT**

S. Azimi, H. Veisi, M. Fateh-rad, and R. Rahmani, "Discovering Associations Among Technologies Using Neural Networks for Tech-Mining," *IEEE Trans. Eng. Manage.*, pp. ۱-۱۱, ۲۰۲۰

 energies

A. S. Maqbool, J. Baetens, S. Lotfi, L. Vandeveldel, and G. Van Eetvelde, "Assessing Financial and Flexibility Incentives for Integrating Wind Energy in the Grid Via Agent-Based Modeling," *Energies*, vol. ۱۲, no. ۲۲, p. ۴۳۱۴, Jan. ۲۰۱۹

**Competition
and Regulation
in Network
Industries**

R. Poudineh, D. Peng, and S. R. Mirnezami, "Innovation in regulated electricity networks: Incentivising tasks with highly uncertain outcomes," *Competition and Regulation in Network Industries*, p. ۱۷۸۳۰۹۱۷۲۰۹۰۶۵۸۲, Mar. ۲۰۲۰

IJEEP

F. Moridi Farimani, S. R. Mirnezami, and A. Maleki, "A Gas Cartel in the Global Market? Hype or Reality," *International Journal of Energy Economics and Policy*, vol. ۹, no. ۶, pp. ۲۹۶-۳۰۴, ۲۰۱۹

ا. کریمی، ع. ملکی و ا. عبدی "سنجش کارایی نوآوری شرکت‌های چهار صنعت پیشرفته منتخب ایران، با استفاده از مدل جمعی تحلیل پوششی داده‌ها"، مدیریت نوآوری، جلد ۸، شماره ۲، صص ۷۶-۴۹، ۱۳۹۸

ن. یزدی و ع. ملکی، "سیاست‌های نوآوری طرف تقاضا؛ با تأکید بر تدارکات عمومی حامی نوآوری"، سیاست علم و فناوری، جلد ۱۱، شماره ۲، صص ۴۹۴-۴۸۱، ۱۳۹۸

ن. ا. یزدی، ع. جاسبی، ع. ملکی و ع. بنیادی نائینی، "مفهوم‌پردازی تطبیقی «تدارکات عمومی حامی توانمندسازی» در مقایسه با تدارکات عمومی حامی نوآوری: گامی به سوی پیاده‌سازی پیوست فناوری"، مدیریت نوآوری، جلد ۸، شماره ۳، صص ۱۵۴-۱۲۷، ۱۳۹۸

شفافیت، مشارکت و حکمیت باز، راهکارهای نوین چابک‌سازی حکمیت

حسن بودرحمیری، سیدلارحمانی، مهدی نائی، باسن هرندی

شناسایی و اولویت بندی عوامل مؤثر بر موفقیت پروژه های فناوری اطلاعات در شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب
با استفاده از روش تحلیل سلسله مراتبی

فرسا نظری احمد مگوندی

راهبردنگاری قانونی برای کودکان و نوجوانان در سیاست‌گذاری آموزشی

حمال بگی

فرصت‌های کارآفرینانه: الگوها و رویکردها، پیش فرض ها و دیدگاهها

مهدی زبودار

تأثیر مدیریت اطلاعات بر سرعت تامین منابع در صنایع تولیدی

محمدرضا زاهدی، منا حاجیلو، سیم اسیری کیا

ارائه چهارچوبی به منظور بخش بندی بیمه گذاران بیمه عمر با استفاده از داده کاوی

مریم روستاراده شیخ پوسنی، سید محمد رضا میراحمدی

فصل دوازدهم
فصلنامه سیاست نامه علم و فناوری

فصلنامه سیاست‌نامه علم و فناوری

فصلنامه سیاست‌نامه علم و فناوری پروانه انتشار خود را در تاریخ ۸۷/۰۲/۲۳ به شماره ثبت ۱۲۴/۸۹۱ از معاونت امور مطبوعاتی و تبلیغاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دریافت نمود. همچنین در تاریخ ۹۳/۰۷/۲۸ امتیاز علمی - ترویجی از سوی مدیر کل پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به فصلنامه سیاست‌نامه علم و فناوری اعطا گردید. در حال حاضر در شناسه فصلنامه دانشگاه صنعتی شریف - پژوهشکده سیاست‌گذاری علم، فناوری و صنعت به عنوان صاحب امتیاز، جناب آقای دکتر عبدالحسین روح‌الامینی به عنوان مدیر مسئول و جناب آقای دکتر کیومرث اشتریان به عنوان سردبیر ذکر می‌گردند. لازم به ذکر است که از تاریخ ۹۸/۰۲/۰۹ براساس آئین‌نامه نشریات علمی، ابلاغ شده از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، نشریه تحت عنوان فصلنامه علمی سیاست‌نامه علم و فناوری فعالیت می‌نماید. به همین دلیل اعضای هیئت تحریریه و سردبیر با توجه به آئین‌نامه جدید تعیین و به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری معرفی شدند. اعضای معرفی شده در بررسی اولیه موردتایید قرار گرفتند و فصلنامه وارد فرآیند ارزیابی و امتیازدهی سال ۹۸ شده است.

- عبدالحسین روح الامینی نجف آبادی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
- کیومرث اشتریان، دانشگاه تهران
- سید سپهر قاضی نوری نائینی، دانشگاه تربیت مدرس
- حمیدرضا ملک محمدی، دانشگاه تهران
- حسین سالار آملی، دانشگاه صنعتی امیرکبیر
- ابراهیم سوزنچی کاشانی، دانشگاه صنعتی شریف
- سید سروش قاضی نوری نائینی، دانشگاه علامه طباطبائی
- علی ملکی، دانشگاه صنعتی شریف (پژوهشکده سیاستگذاری)

اعضای اجرایی فصلنامه

- مدیر داخلی: علی اکبر اسدی
- ویراستار: مهناز مقدسی
- صفحه آرا: سمیه حسنی
- ویراستار انگلیسی: امیررضا خاوریان گرمسیری

آمار مشاهده و دریافت فایل اصل مقالات از وبسایت فصلنامه

دوره	شماره	شماره پیاپی	فصل انتشار	تعداد مشاهده مقالات	تعداد دریافت فایل اصل مقاله
۰۹	۰۱	۲۶	بهار	۲۴۵۰	۱۱۲۵
	۰۲	۲۷	تابستان	۱۰۴۰	۱۸۸۹
	۰۳	۲۸	پاییز	۶۷۳	۳۳۷
	۰۴	۲۹	زمستان	۵۹۷	۸۱
مجموع				۴۷۶۰	۳۴۳۲

تعداد، نوع و شماره مقالات منتشر شده

دوره	شماره	شماره پیاپی	فصل انتشار	تعداد مقاله	نوع مقاله				
					موردی	مروری	ترویجی	ترجمه	گزارش
۰۹	۰۱	۲۶	بهار	۷	۲	۱	۳	۱	۰
	۰۲	۲۷	تابستان	۸	۲	۱	۳	۱	۱
	۰۳	۲۸	پاییز	۸	۱	۰	۵	۱	۱
	۰۴	۲۹	زمستان	۶	۱	۳	۲	۰	۰
مجموع				۲۹	۶	۵	۱۳	۳	۲

فصل سیزدهم قرار دادهای منعقد شده

قرادادهای در حال اجرا از سال ۱۳۹۷

طراحی و تاسیس اندیشکده توسعه منطقه ای ماکو

صنعت و توسعه پایدار / آکادمی نوآوری

طراحی و تاسیس سراهای نوآوری در دانشگاه آزاد اسلامی با هدف سوق دادن دانشگاه به سوی دانشگاه حل مساله

صنعت و توسعه پایدار / آکادمی نوآوری

طراحی چارچوب اجرایی برنامه آینده نگاری علم و فناوری ایران

صنعت و توسعه پایدار / آب و توسعه

قرادادهای منعقد شده در سال ۱۳۹۸

آسیب شناسی عدم استقبال سرمایه گذاران در تامین مالی و اجرا طرحهای آبی

صنعت و توسعه پایدار / مشارکت عمومی و خصوصی

تاسیس رصدخانه مهاجرت ایران

صنعت وتوسعه پایدار

رصدخانه مهاجرت ایران
Iran Migration Observatory (IMO)

فعالیت پژوهشی و ارائه گزارش تصمیم به واگذاری اداره کل تعاون کار
رفاه اجتماعی در مناطق محروم زاهدان

صنعت وتوسعه پایدار / مشارکت عمومی و خصوصی

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی سیستان و بلوچستان

فعالیت پژوهشی و ارائه گزارش تصمیم به واگذاری استخر در مناطق
محروم زاهدان

صنعت وتوسعه پایدار / مشارکت عمومی و خصوصی

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی سیستان و بلوچستان

توسعه مشارکت و سرمایه گذاری بخش خصوصی در پایانه های بار
جاده ای

صنعت وتوسعه پایدار / مشارکت عمومی و خصوصی

سازمان راهکارهای زیرساختی ملی

توسعه مشارکت و سرمایه گذاری بخش خصوصی در بهسازی، نگهداری
و بهره برداری از آزادراه های دولتی به روش ROT

صنعت وتوسعه پایدار / مشارکت عمومی و خصوصی

سازمان راهکارهای زیرساختی ملی

قرادادهای منعقد شده در سال ۱۳۹۸

بررسی گزینه‌های سیاستی اصلاح قیمت فروش برق خانگی

انرژی

پیشنهاد اساسنامه نهاد تنظیم گر بخش گاز

انرژی

بررسی گزینه‌های سیاستی اصلاح رابطه مالی دولت و
شرکت ملی نفت ایران

انرژی

ارزیابی آثار اقتصادی تحریم پتروشیمی و سیاست بهینه صندوق
بازنشستگی کشوری در برابر آن

انرژی

طرح پیشنهادی آزمون وسع و رتبه‌بندی اقتصادی خانوار

حکمرانی عصر دیجیتال

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

معاونت رفاه

فصل چهاردهم سازمان‌ها و موسسات همکار

سازمان های همکار

معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری

ستاد ویژه توسعه فناوری نانو

ریاست جمهوری

سازمان برنامه و بودجه کشور

ریاست جمهوری

معاونت علمی و فناوری

ریاست جمهوری

مرکز همکلی های فناوری و نوآوری

ریاست جمهوری

مرکز همکلی های تحول و پیشرفت

جمهوری اسلامی ایران

وزارت کشور

جمهوری اسلامی ایران

وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

جمهوری اسلامی ایران

وزارت نیرو

معاونت امنیتی و اطلاعاتی

شورای عالی انقلاب فرهنگی

ریاست جمهوری
مرکز بررسیهای استراتژیک
The Center For Strategic Studies

دانشگاه تهران
دانشکده علوم اجتماعی

دانشگاه تهران

دانشگاه تهران
دانشکده مدیریت و اقتصاد

دانشگاه تهران
دانشکده مدیریت و اقتصاد

سازمان های همکار

شرکت بهره برداری راه آهن شهری تهران و حومه

سازمان مشاور فنی و مهندسی شهر تهران

معاونت حمل و نقل و ترافیک

سازمان تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر
در فضای مجازی

اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی ایران

بنیاد ملی خنجرسنگان

شورای عالی فضای مجازی
مرکز ملی فضای مجازی کشور

مجلس شورای اسلامی
مرکز پژوهش ها

سازمان اوقاف و امور خیریه

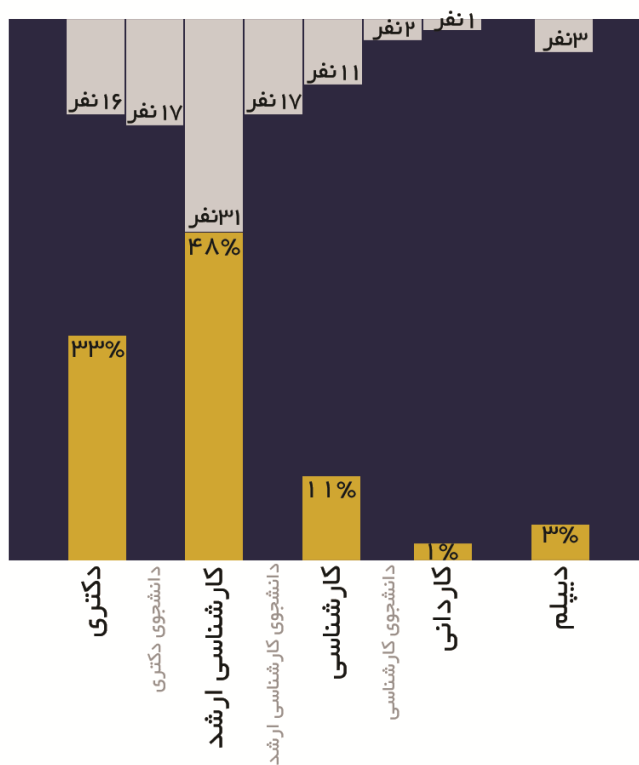

فصل پانزدهم آمار و اطلاعات نیروی انسانی

تفکیک همکاران بر اساس جنسیت و مدارک تحصیلی

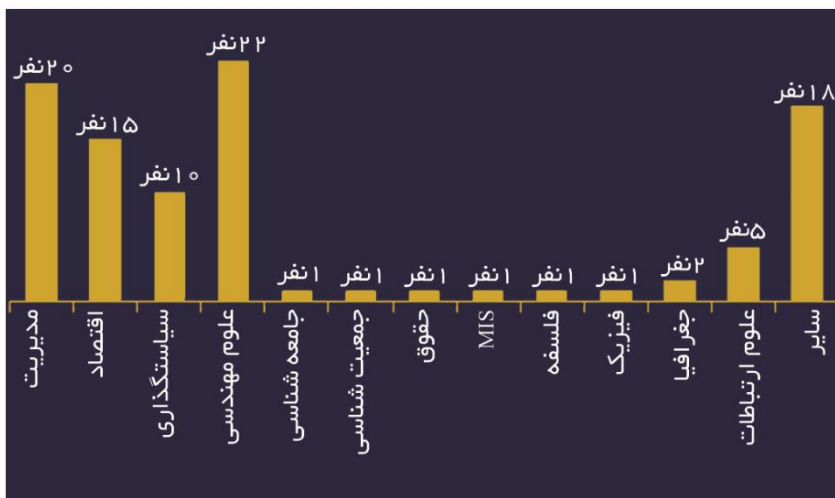
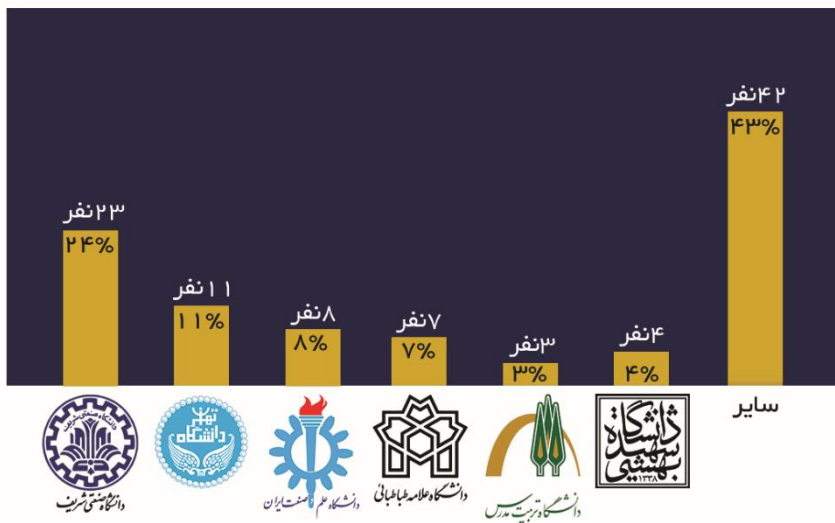

۷۹ نفر	۱۹ نفر
۸۱%	۱۹%

تفکیک همکاران بر اساس دانشگاه محل تحصیل و رشته

تهران، میدان تیموری، بلوار شهید صالحی، کوچه گلستان
پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه صنعتی شریف

www.ristip.sharif.ir

تلفکس: ۰۲۱۶۶۰۶۵۱۴۰